

శ్రీ
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.
పరమకారుణికరాస
ఆశవద్దార్ ఆరుళిచ్చెయ్ త
స్తోత్ర ర త మ్ .

—
ఇతు
పరమకారుణికరాస
పెరియవాచ్చాన్బిల్లై ధ్యయరుళిచ్చెయ్ త వ్యాఖ్యానత్తుడన్

—
సభాపతిత్రికళాస,
శ్రీమాన్-పుదుప్పేర్, అశ్రయబిల్లి,
విద్వాన్, వెంకటాచార్యురాలుమ్,
శ్రీమాన్-పుచ్చప్పట్టు-తిరువేంకటాచార్యురాలుమ్,
శ్రీమాన్ పురికోటిక్కప్పట్టు,

—
శ్రీమాన్, కరాలపాటి ఆగ్రోవరయ్య చార్పియారాల్
శ్రీవైష్ణవగ్రంథముద్రాపక సభామూలమాయ్

—
కాణ్చీపురమ్
శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశౌలైయిల్
అచ్చిట్టు ప్రమరమ్ శెయ్యప్పట్టు.
ప్రమాదీన సంపత్సరమ్.

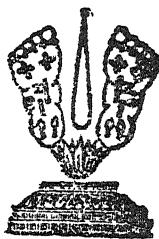
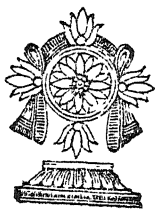
1-4-1914.

శ్రీవైష్ణవగ్రంథము దాపక సభ (లిమిటెడ్).
ఈసభలో తెనుగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రంథములు.

				రూ.	అ.	పై
భారతాదితెనిశ్లోకమ్	౦	౨	౬.	రాఘవచరమశ్లోకమ్	...	౦ ౧ ౬
దుష్కురశ్లోకటిప్పణి					...	౦ ౨ ౬
కాణ్డెల్లివిష్ణు వరమధర్మశాస్త్రము తాత్పర్యసహితము					...	౦ ౯ ౦
లిరుపన్దాది-౧-ము, ౪-వ-వ్యాఖ్యానారుమ్మద ప్రతిపదసహితము...					౧ ౧౨	౯
తిరువిరుత్తమవ్యాఖ్యానద్వయ ఉరైప్రతిపదతాత్పర్యసహితము...					౨ ౪	౦
తిరువాళిరియమ్-ము, పెరియతిరుమడల్-వ, వ్యాఖ్యానాది					౧ ౭	౩
ఇరామాసుళ సూక్ష్మబద్ధాతి					౧ ౧౨	౦
తిరుప్పల్లాణ్డు	౦	౭	౬.	శ్రీవచనభూషణమ్	...	౧ ౧౨ ౬
శరణశబ్దార్థ విచారమ్					౦ ౨	౦
ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్					౦ ౧	౦
నాయమాత్మాభాష్యమ్					౦ ౨	౬
యమకరత్నాకరమ్					౨ ౧౧	౬
తిరుప్పావై మూవాయిప్పడి అరుమ్మదసహితమ్,					౧ ౫	౬
దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్					౨ ౦	౬
గురువరమ్మరా ప్రభావమ్					౨ ౦	౬
తత్త్వసంగ్రహమ్					౦ ౨	౦
యత్స్యప్రపణప్రభావమ్					౦ ౧౨	౬
తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికళ్					౧ ౬	౦
ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుమ్మద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితము					౨ ౧౩	౦
తిరుప్పావై ఆతాయిరప్పడి					౧ ౮	౦
రహస్యత్రయ మీమాసాంభాష్యమ్					౧ ౮	౦
వరస్తరహస్యమ్	౦	౮	౦.	సమ్మదాయకరాతి	...	౧ ౧౩ ౦
చతుశ్లోకీ సవ్యాఖ్యానమ్					౦ ౭	౦
నాయచ్చియారతిరు మొట్టి					౧ ౬	౦
చరమశ్లోకటిప్పణి					౧ ౯	౦
పెరుమాళ్ తిరు మొట్టి					౦ ౧౨	౬
ప్రోతరత్నవ్యాఖ్యానమ్					౦ ౮	౦

రా. తిరువేంగుడత్తానయ్య, కార్యదర్శి ధనాధికారి.

నెం ౩౧, పెంకటాచలమొదలివీధి, చెన్నపట్టణము,

శ్రీమ తేరామానుజాయనమః

పరమకారుణిక రాన పెరియనాచ్చాచ్చిప్పైయరుళిచ్చెయ్త
స్తోతరత్నవ్యాఖ్యానమ్.

(శ్రీమత్కృష్ణసచూహ్వయ సమోయామునసూనవే !
యత్కటాక్షణలయ్యోకాం సులభశ్రీధరస్సదా ॥

అవతారికై.

సర్వేశ్వరిన్ ఆధ్వారుక్కు త్తన్నుడై య స్వరూపరూపగుణ
విభూతికల్పై (౧) “మయర్ వఱమతి నలమరుళినన్” ఎన్ఱిఱపడియేన్ఱిర్లే తు
కకృపైయాలే కాట్టిక్కొడుక్కు, అన్ఱజ్ఞానమిభక్తిరూపాపన్నమాకై యాలే
పరభక్తియుక్తరాయ్కొణ్ణు భగవద్గుణానుభవత్తైప్పణ్ణి అతినుడైయ
విపాకదత్తైయన పరజ్ఞానమ్ పిఱన్ఱు, అతడియాక పరమభక్తిపిఱన్ఱు,
అత్తాలే (౨) “పరజ్ఞోతిరుపసమ్మద్యస్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే” ఎన్ఱుమ్
(౩) “పరమంసామ్యమ్మపైతి” ఎన్ఱుమ్, (౪) “తమ్మైయేయొక్క వరుళోశెయ్
వక” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిఱపడియేస్వరూపత్తైప్పెన్ఱు, భార్యైక్కుప్పతి
శిశూపణమ్బాలే (౫) “వల్లువిలావడిమై శెయ్యవేణునామ్” ఎన్ఱుమ్,
(౬) “అవావన్ఱువీషుపెన్ఱు” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిఱపడియే ప్రాప్తిఫల
మానకై జగర్వత్తై పెన్ఱున్ఱువాధ్వారుడై య ద్రమిడోపనిషద్రహస్యత్తై

(౧) తి-వాయ్-౧-౧-౧.

(౨) ఛా-౪-౧-౨-౨.

(౩) ముణ్ణ-౩-౧-౩.

(౪) తి-మొ-౧-౧-౩-౫.

(౫) తి-వాయ్-౩-౩-౧.

(౬) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౦.

పెరియముతలియార్ అధ్వారముడై యప్రసాదత్రాతే లభిత్తు, పిన్ను ఆచార్యోపదేశక్రమత్రాతే ఆళవనార్ అన్ద్రమిడోపనిషత్ప్రసిద్ధమాన ధత్త హితజ్జళై లభిత్తు, అత్తైత్తామునునన్దిత్తు, అవ్వనునన్దానప్రీతి ఉళ్ళడక్క మైయాలే పరీవాహాపేత్తై పిఱక్కైయాలిమ్, సంసారికళ్ దుర్గతియై క్కణ్డై “అవర్కళ్ ఇత్తై యిత్తుక్కొన్డాతు” ఎన్దు పరమకృపైయాలే సకలోపనిషద్రహస్యమాయదురేయమానవరథై సర్వాధికారమామ్మడి స్తోత్రరూపేణవరుళిచ్చెయ్కితార్.

భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయజ్గళిల్ స్తోత్రమావతు.-(౧) “స్తోత్రం నామ కిమామనన్తి” (౨) “అన్యత్రాతద్గుణోక్తిః” ఎన్దు ఇల్లాతవత్తై ఏఱిట్టు చొచ్చిల్లుతల్, ఉళ్ళత్తైయడై యచ్చిల్లుతలాయరుక్కై; (౩) “యతోవాచోనివర్తన్తే” (౪) “అవిజ్ఞాతం విజ్ఞానతామ్” (౫) “అభూతాథేకతమాస్తుతిః” (౬) “ననమర్థాచుర్రాస్తోనతుమ్” ఎన్దు పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పేళనిలమల్లాత భగవద్విషయమ్ స్తుతివిషయమానపడి యెజ్జనేయెన్నిల్; అజ్జనేయరు న్దతేయాకిలుమ్, (౭) “స్తన్యస్తన్వప్రియః” ఎన్దిఱపడియే ఈశ్వరనుక్కు, ప్రియకరమాకైయాలిమ్, (౮) “ఏత్తవేత్తులకన్దోణ్డై” ఎన్దుమ్, (౯) “ఏత్తవేత్తవెళ్ళెయ్తుమ్” ఎన్దుమ్ స్తోత్రవ్యవహారముణ్డాయ్ పొరుకైయాలిమ్, ఇతొత్తీయ వేటునాచక శబ్దమిల్లామైయాలిమ్, ఇవివిషయత్తిలుమ్ స్తోత్రమెన్నలామ్.

అథవా (౧౦) “ధర్తార్థకామమోక్షౌఖ్యః పురుషార్థ ఉదాహృతః- ఇతిచతుష్టయమ్” ఎన్దుమ్, (౧౧) “అఱమ్బురుళిన్పవీపిమ్” ఎన్దుమ్ శొల్లు

ధత్తమా - శేషత్వస్వరూపమాకిఱతత్వమ్ - ధత్తమా - ఉపాయమ్; మోక్షార్థభగవత్ప్రసాద జనకత్వమ్ - సాధ్యోపాయత్వమ్; ఉపాయాన్తరానపేక్ష రక్షకత్వ భూపోపాయత్వమ్-సిద్ధోపాయత్వమ్. (౧) శ్రీస్తు-౩. (౨) రస్తు-౧-౧౯. (౩) తై-౨-౯. (౪) కేన-౨-౩. (౫) (౬) (౭) సహస్రనామ్ని (౮) తి-నాయ్-౨-౨-౧౦. (౯) తి-నాయ్-౪-౩-౧౦. (౧౦) (౧౧)

కిఱ పురుషార్థమ్ నాలాయ్, అవద్భీత్ ధర్మమ్ - సాధనతయా పురు
షార్థమాకైయాలుమ్ క్లేశసాధ్యమాకైయాలుమ్, అర్థమ్ - స్వయ
మ్మురుషార్థమానాలుమ్ అస్థిరమాయ్ క్లేశసాధ్యమాకైయాలుమ్
పురుషార్థాస్తరజ్ఞకుక్కుమ్ నాధనమాకైయాలుమ్, కామమ్ - స్వయ
మ్మురుషార్థమానాలుమ్, అల్పాస్థిరత్వ అసర్థావహత్వ బీభత్స్యత్వాద్య
నస్త దోషదుష్టమాకైయాలుమ్ మోక్షశాస్త్రత్తిలే మోక్షవిరోధి
త్వేన నిందితమాయుక్తైయాలుమ్, ఆశవద్దార్, ఇత్తైవిట్టు మోక్షత్తి
లుమ్ ఆత్మప్రాప్తి - దుఃఖేన చిరకాలసాధ్యమాకైయాలుమ్ భగవ
దనుభవాపేక్షయా అత్యల్పమాయుక్తైయాలుమ్, ఇత్తైవిట్టు భగవ
త్ప్రాప్తిక్కు ఉక్తమానదోషమొస్తు మిట్టియే యిరుక్కుమళవిన్దిక్కే
(౧) “నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభానైకలక్షణా” ఎన్నిఱపడియే నిరతిశ
యసుఖరూపమాయ్. (౨) “ఏష హ్యేవానందయాతి” (౩) “పరమం
సామ్యముపైతి” (౪) “తష్టైయేయైక్యవరుళ శైయవర్” ఎన్నిఱపడియే,
ఆశ్రితరైత్తనై ప్పిలే ఆనన్దిస్పిక్కుక్కడతాయ్, (౫) “తస్యాహం
సులభః” ఎన్నిఱపడియే అయత్న సాధ్యమాయ్, ప్రాప్తపురుషార్థ
మాకైయా లే ఇతు వేపురుషార్థమేనన్తధ్యవసిత్తు,

ఇన్దభగవత్ప్రాప్తియాకిఱుమ్, (౬) “ప్రధానతేత్రజ్ఞ పతిర్గు
ణేశః” (౭) “జ్ఞాజ్ఞేద్వావజావీశసిశౌ” (౮) “తమిశ్వరాణాంపరమం
మహేశ్వరిమ్” (౯) “దాసోహంవాసుదేవస్య” (౧౦) “దాసభూతా
స్సృతస్సర్వేహ్యత్తానః పరమాత్మనః” (౧౧) “ఆత్మదాస్యంహరేస్సాన్వ
య్యం స్వభావచ్చునదాన్తర” (౧౨) “దాసోహంకోసలేన్ద్రస్య” (౧౩)
“యస్యాత్తాశరీరమ్” (౧౪) “యస్యాక్షరంశరీరమ్” (౧౫) “అన్తఃప్రవిష్ట
శ్చాస్తాజనానాం సర్వాత్మా” (౧౬) “పూఃప్రాణిన స్సర్వ ఏవగుహాశ

(౧) వి.పు.-౬-౫-౫౯. (౨) తై-౮. (౩) ము-౩-౧-౩ (౪) (౫) గీ-(౬) శ్లో ౬-౧౬
(౭) శ్లో-౧-౯. (౮) శ్లో-౬-౩. (౯) (౧౦) హరీతస్త్వ (౧౧) (౧౨) రా-సు-౪౦-౩౪.
(౧౩) బృ-౫-౩-౨౦. (౧౪) సుబా-౩. (౧౫) యజు-౩-౧౧. (౧౬) అప-౨-౩-౧.

యస్య" (౧) "తానిసర్వాణితద్వపుః" ఎఱ్ఱ జీవపరర్కకళుక్కు అసన్యా
 గ్న శేష శేషిభావేన సమ్బంధజైచ్చొల్లి, (౨) "యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి,
 తేనతేనసహగచ్ఛతి" (౩) "సోశ్చ తేనర్వాన్ కామాన్ సహబ్రహ్మ
 ణావిపశ్చితేతి" (౪) "కామయేవైష్ణవత్వం" (౫) "అహంసర్వంకరి
 ష్యామి" (౬) "ఒట్టివిల్ కాలమెల్లామ్" ఎఱ్ఱమిత్యాదికళితే స్వరూపాను
 రూపమాన కైజ్జుర్యత్తై చ్చొల్లుకైయాలుమ్, "పత్తివ్రత్తైక్కు ప్పతి
 శిత్రూషణమోల్ లే" శేషవస్తువుక్కుకైజ్జుర్యమ్" ఎఱ్ఱ ధ్యవసిత్య,

ఇని, (౭) "భేషజంభగవత్ప్రాప్తిః" ఎఱ్ఱ అవనై ప్రాప్యమె
 గ్గిఱతుమ్-కైజ్జుర్య ప్రతినమ్బునియాకై యాలే; (౮) "స్వేనరూపేణాభి
 నిష్పద్యతే" ఎఱ్ఱ స్వస్వరూపత్తైప్రాప్య మెగ్గిఱతుమ్ - కైజ్జుర్యత్తు
 క్కాశ్రయమాకైయాలే; (౯) "సోధ్యసఃపారమాప్నోతి" (౧౦) "తద్వి
 ష్ణోఃపరమంపదమ్" ఎఱ్ఱ దేశవిశేషత్తైప్రాప్యమెగ్గిఱతుమ్కైజ్జుర్యత్తుక్కు
 వర్ధకమాకైయాలే; (౧౧) "నిస్తరస్తిమనీషిణః" ఎఱ్ఱసంసారనివృత్తియై
 ప్పురుషార్థమెగ్గిఱతుమ్ కైజ్జుర్యవిరోధి యైయాలే; ఇవైకై జ్జు-రో
 పయోగియల్లాతవన్తు (౧౨) "నహిమేజీవితేనార్థః" ఎఱ్ఱమ్ (౧౩)
 "మణిమామై కుత్తైవిలమే" (౧౪) "ఉడప్పినాల్ కుత్తైవిలమే"
 (౧౫) "ఉయిరినాల్ కుత్తైవిలమే" ఎఱ్ఱైయాలే అపురుషార్థమే.
 తదీయశేషత్వత్తైప్పురుషార్థమెగ్గిఱతుమ్ పురుషార్థాంతరమన్తు; పత్తివ్రత్తై
 క్కుప్పతియినుడైయవాత్కాంశ త్తిలుమ్ సాన్తర్యాదివిశిష్టమాన దేహం
 శ మే ప్రాప్యముమాయ్, అత్తాలే పత్తివ్రతాహానియు మిల్లాతాప్సాలే.

(౧) వి-పు-౧-౨౨-౮౬. (౨) పరమసంహి (౩) తై-ఆ-౧- (౪) జి-౧-

(౫) రా-ఆ-౩౧-౨౫. (౬) తి-వాయ్-౩-౩-౧. (౭) వి-పు-౬-౫-౫౯.

(౮) ఛా-౮-౧౨-౨. (౯) కృ-౧-౩-౯. (౧౦) సామ-ఉత్త- (౧౧) జిత-౧.

(౧౨) రా-సు-౨౬-౫. (౧౩) తి-వాయ్-౪-౮-౧౦.

(౧౪) తి-వాయ్-౪-౮-౬. (౧౫) తి-వాయ్-౪-౮-౧౧.

ఇప్పడి సకలశాస్త్ర తాత్పర్యమాన పురుషార్థతై నిశ్చయిత్తు, అతుక్కు ఉపాయమ్ భక్తిప్రపత్తికళెన్తు ఇరణ్ణాయ్, అతిత్ భక్తియా కిఱతు - (౧) “బహ్మవిదాప్నోతిపరమ్” (౨) “ఆత్మావారే ద్రష్ట వ్యశ్నోతప్యాయుస్తప్యోనిదిధ్యాసితవ్యః” (౩) “నాయామాత్మావ్రవచ నేనలభ్యః సమేధయా సబహునాశ్రుతేన, యమేనైషనృణుతేతేనలభ్య స్తస్యైష ఆత్మావివృణుతేతనూన్వామ్” (౪) “భిద్యతేహృదయగ్ర ధిచ్ఛిద్యతే సర్వసంశయాః శ్రీయస్తేచాస్యకర్తాశిశ్నస్తప్తేవరావరే” (౫) “భక్త్యైలభ్యస్త్యనన్యయా” ఎత్తు వేదన ధ్యానోపాసనశబ్దవాచ్య మాయ్, భక్తిరూపపన్నమాయ్, దర్శనసమానాకారమాన జ్ఞాన విశేషమ్.

భక్తియాకిఱవితు - అగ్నివిద్యాజ్యకముమాయ్, కర్తజ్ఞాన సహ కృతముమాకై యాలే అధికృతాధికారముమాయ్, విశవ్యుఫలప్రద ముమాయ్, ప్రమాదసమ్భాననైయుముణ్ణాకైయాలే అత్తైవిట్టు, ఇష్ట దోష మొట్టుమిట్ట కే (౬) “ముముక్షురై వశరణమహంప్రపద్యే” (౭) “న్యాసఇతిబ్రహ్మ” (౮) “న్యాసఇత్యాహుర్తనీషిణోబ్రహ్మణమ్” (౯) “తస్మాన్నాస్యసమేహంతపసామతిరిక్తమాహుః” (౧౦) “తస్మాదపివధ్యం ప్రపన్నం ప్రతిప్రయచ్ఛస్తి” (౧౧) “సభ్రాతుశ్చరణౌగాఢంనిషీడ్యరఘు నన్దనః” (౧౨) “సకృదేవప్రపన్నాయ” (౧౩) “సోహంత్యాంశరణమపార మప్రమేయమ్” (౧౪) “సర్వాత్తనాయశ్శరణం శరణ్యమ్” (౧౫) “మామేవయేప్రపద్యస్తే” (౧౬) “అమేవశరణంగచ్ఛ” (౧౭) “సర్వధ ర్తాన్పరిత్యజ్య” (౧౮) “తావదార్తిస్తథావాఞ్ఞ” ఎన్తి త్యాది శ్రుతి స్మృతిసిద్ధమాయ్, సుకరమాయ్, అధ్యవనాయాత్తక జ్ఞానవిశేషమాన

- (౧) తై-అ-౧ (౨) బృ-౪-౪-౫ (౩) కఠ-౧-౨-౨౩. (౪) ముణ్డ-౨-౨-౯. (౫) గీ- (౬) శ్వే-౬-౧౮. (౭) తై-నా- (౮) యజు- (౯) రా-అ-౩-౧-౨. (౧౦) రా-య-౧౮-౩౩ (౧౧) వి-పు-౨-౩-౪౭. (౧౨) భాగ- (౧౩) గీ-౭-౧౪. (౧౪) గీ-౧౮-౬౨. (౧౫) గీ-౧౮-౬౬. (౧౬) వి-పు-౧-౯-౩౩.

ప్రపత్తియైయే ఉపాయమాకనిశ్చయిత్తు, ఇష్టడి పాశ్యపాశకజ్జలై ని
మృద్దిత్తు స్తోత్రరూపత్తాలేసర్వేశ్వరనై నోక్కి పార్థిక్కితారెన్దుమామ్.

భగవత్స్తోత్రమ్ పఞ్చపుక్కు ఆచార్యస్తుతియిలే ఇట్టివానెన్ ?
“కర్ణేస్సప్తై కటిశ్చాలయతి” ఎన్నుమాపోలే అనజ్గతమియెన్నిల్ ;
భగవద్విషయత్తైత్తమక్కుస్తుతివిషయమాక్కిక్కొడు త్త ఉపకారస్తప్తై
తియాలుమ్, స్తోత్రమ్ పఞ్చకైక్కడియాన జ్ఞాననై శద్యార్థమాకవుమ్
అవిష్ను పరిసమాప్త్యర్థమాకవుమ్ పఞ్చకితారాకైయాలే సజ్గతమ్.
అతిర్ మానసమాక వమైయాతోవెన్నిల్, ప్రబంధత్తై యధికరిప్పా
ర్క్కు ఉపకారమాకైయాలే వాచికమాక్కినతుమ్ యుక్తమ్.

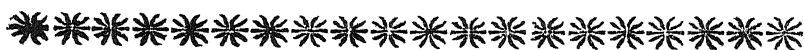
ఉపకారస్తప్తైతియాలేవన్త వాచార్యానువర్తనమ్ ప్రమాణసి
ద్ధమ్. (౧) “ఆచార్యదేవోభవ” (౨) “సమముషిభోభ్యమన్త్రకృదభ్యః”
(౩) “సహివిద్యాతస్తంజనయతి తచ్ఛ్రేష్ఠంజన్త” (౪) “మన్తేతద్దేన
తాయాశ్చుతథామన్త్రప్రదేగుకా” ఒరురత్తుత్తై ఒరువనుక్కు- ఉపకరి
త్తాల్ అతినుడైయ మాహాత్మ్యత్తై యటియక్కొడుత్తననై యాదరిక్కు
ప్రమాణమ్ వేణుమో ? ఆకైయాలే ఇతువుముపపన్నమ్. జ్ఞాననై
శద్యార్థమాకవాచార్యానువర్తనమ్ శిష్టాచారప్రాప్తమ్; (౫) “అభివన్ద్య
గురూనాదాశిష్యధీపద్మినీరవీన్” ఇతిమిమాంసకాః. “యథాఖనత్
ఖనిత్రేణ” ఇతిమనుః. (౬) “యస్యప్రసాదాద్వత్సృమినారాయణక
థామిమామ్” ఇతి వైశమ్పాయనః. (౭) “తాకికంవైదికశ్చాపి”
ఇతిమనుః.

అజ్ఞనేయాకిల్ స్వాచార్యస్తైవిష్టు మన్తశ్రోగురుక్కులైప్పన్దు
వానెన్నెన్నిల్. ఆచార్యస్తుతిక్కుమ్ ఆచార్యప్రీతియితే ఉద్దేశ్యమ్.
స్వాశ్రయణ త్రిత్కాట్టిలుమ్ పెరియముతలియారై ఆశ్రయి క్కుమిడత్తిలే
ఇవరుక్కు ప్రీతిమిక్కిరుక్కైయాలే అత్తైప్పేశుకీతార్. పెరియముతలి
యార్ ఆధ్వారుక్కు భగవత్ప్రసాదమడియాకప్పిటప్పజ్జానత్తై ఆధ్వార్
ప్రసాదత్తాలేపెన్దు, అత్తాలేతమ్మళవిలే పర్యవసిక్కైయన్ది క్కేపిన్పు
ళ్ళార్క్కుమ్ ఉపకారమామ్మడి దర్శనస్థాపక రానపడియాలమ్, మణ
క్కాల్ నమ్మి, “పెరియముతలియారుడైయవర్థమైఇతు. ఉమ్ముడైయపే
న్దు క్కెల్లామడి అవర్ తిరువడికళిల్ నమ్మనమ్” ఎన్నైయాలమ్, అవనై
ఆశ్రయికిఱార్. ఇత్తెనినైత్తితే భట్టర్ (౧) “ప్రథమమపిగురుంనాధ
మిఱ్ఱే” ఎన్నతు.

వేదకారణమాన ప్రణవమ్ వేదాద్యస్తజ్గళిలే ఉచ్చార్యమాయ్
ప్పారుమాపోలేఇజ్జుఆద్యస్తజ్గళిలేఆచార్యస్తుతియాయ్ నడువుభగవత్తోసి
త్రమాయరుక్కిఱతు. ముతలిట్టుమూన్దుశ్లోకత్తాలే పెరియముతలియారై
సమస్కరిక్కిఱార్. ముతల్ శ్లోకత్తిలే ఒరువనైక్కవిపాడుమవన్
అవనుడైయవైశ్వర్యత్తైచ్చొల్లిక్కవిపాడుమాపోలే, శ్రీవైష్ణవరకళుక్కు
ఐశ్వర్యమాన జ్ఞానవైరాగ్యభక్తికళినుడైయ ప్రకరత్తైచ్చొల్లి సమస్కరి
క్కిఱార్. (౨) “తనమాయతానే కైక్కుఱుమ్” ఎన్దువైష్ణవనుక్కుఱ
ధనమ్ భక్త్యాదికళైన్దుతితే.

ఆళవన్దార్ తిరువడికళేశరణమ్.

అవతారికై మున్ద్రగ్గిన్దు.

పరిమళకారునిక రాన

ఆశాపన్నారదులిచ్చేయ్ తస్తాత్రుత్సమ్.

సాక్షాదయన్ని హసన్ కేషాత్రయ్య నాథం సుదుర్గహమ్ ।
స్తోత్రయామాసయోగీంద్రస్థం వచ్చేయామునాహ్వయమ్ ॥
నమోనమోయామునాయయామునాయనమోనమః ।
నమోనమోయామునాయయామునాయనమోనమః ॥

శోః—నమోచ్చిత్త్యాదృతాక్షిప్తజ్ఞానవై రాగ్యరాశయే!
నాథాయమునయే—గాధ భగవద్భక్తిసిన్ధవే ॥ (౧)

(నమః) (౧) “అహమపినమః; భగవతపనాహమస్మి” ఎన్నిట పడియే ఏనక్కురియేనల్లెన్; పెరియముతలియారుక్కు శేషమెన్ని తూర్. “నమోవిష్ణవే” ఎన్నితాపావీలే “నమోనాథాయ” ఎన్నితారితే ఉపకారస్సృతియూలే. (౨) “నమోవిష్ణవే” (౩) “నమఃకృత్యేనవాది నః” ఎన్టమ్, (౪) “నమఃసుఖభోక్తునైకకృత్యైః” ఎన్టమ్, (౫) “తేషా మపినమోనమః” ఎన్టమ్ శొల్లక్కడవతితే. ఈశ్వరమునికళ్ “శ్రీరజ్జ నాథర్” ఎన్ట తిరునామమ్ శాద్రియైకైయాలే నాథరెన్ట తిరునామ మాకిటతు. ఎప్పడెప్పట్టవరెన్ను మపేత్తైయిలే శొల్లకిటతు (అచిన్త్య) ఇవరుడైయజ్ఞానాదికళ్ ఇన్నారుడైయజ్ఞానాదికలైపావీలేయెన్ట నిన్తై క్కవొన్టా తెన్నుతల్. ఇవ్వళవెన్టజ్ఞానాధికరాలుమ్ పరిచ్చేదిక్కవొన్టా తెన్నుతల్. (అద్భుత) కీర్తెయత్తారాహిత్యత్తే చొప్పిల్లైకైయాలే గృహీతాంశమ్ అనునన్దిత్తార్కు ఆశ్చర్యానహమాయిరుక్కై.

(ဂ) ယူဆ။

(୧)

(3) ਭਾਰਤ ਵਿਚ-

(8) $\alpha_1, \alpha_2, \dots$

(2) వి-ధ-FC.

(౧) “పిన్నై కొల్” ఇత్యాదియిలేగృహీతాంశమ్ ఇనితాయరుక్కుమెన్ఱు
తితే. (అల్లిప్ప) వ్యాసాదికలై పోలే స్వయత్న సాధ్యతపస్సాలే పన్ఱ
త్తుక్కే (౨) “దదామి” (౩) “మయర్వఱమతినలమరుళినన్” ఎన్ఱు
శొల్లకిఱపడియే భగవత్ప్రసాదలగ్నమాకైయాలే వరుత్తమున్ద్రురు
కై. (జ్ఞాన) తత్వత్రయజ్ఞేయమ్ జ్ఞేయమాకపుడై తాయరుక్కు
మతు. ఆత్మాకశ్వరనుక్కు అనన్యార్థ శేషమెన్ఱుమ్, అచిత్స్వరూపమ్
త్యాజ్యమెన్ఱుమ్, ఈ శ్వరన్ ఉభయనియన్తావా యరుక్కుమెన్ఱు
మతికై. జ్ఞానమెన్ఱున్ ఇవ్విశేషజ్ఞైక్కాట్టుమోవెన్నిల్, (౪)
“తజ్ఞానమజ్ఞానమతోన్మదున్ఱమ్” (౫) “విద్యాన్యా శి ల ఎ నై పు
ణమ్” ఎన్ఱుమ్ భగవద్వ్యతిరిక్త విషయజ్ఞానగ్నై అనర్థావహమెన్ఱుమ్,
అతిష్ఠుద్రమెన్ఱుమ్ శొల్లకైయాలే. (నై రాగ్య) ఇవ్విలక్షణ విషయ
జ్ఞానత్తాలేభగవద్వ్యతిరిక్త విషయజ్ఞభీత్ నిస్సృహరాయరుక్కు. (౬)
“వేదేన్ మనై వాట్టైక్కయై” ఎన్ఱుక్కడవతితే. (రాశయే) “రాశి”
ఎన్ఱు - సమూహమ్.

(జ్ఞానరాశయే) (నై రాగ్యరాశయే) జ్ఞాననై రాగ్యమ్ ఇరన్ఱాయి
రుక్కు రాశియెన్బానెన్నెన్నిల్, భగవత్స్వరూపరూపగుణవిభూతికలై
జ్ఞానత్తుక్కు విషయమాక్కుకై యాలే పల. (౭) “పితరంమాతరమ్” ఎన్ఱు
త్త్యాజ్యముమ్ పలవాకై యాలే సమూహమెన్ఱులామ్. లోకన్తిల్ విల
క్షణరుడై య జ్ఞాననై రాగ్యజ్ఞైక్కమ్ ఇరుడై య జ్ఞాననై రాగ్యన్తిలే
అన్తర్భూతమామ్బడి యరుక్కుయాలే శొల్లకిఱ తెన్నునూమ్, (౮)
“యత్తిళ్ళప్పఱసాస్సాధుకుర్వన్తియన్త ద్వేదయత్స వేదసమయోతమన్ఱి”

(౧) తి-వాయ్-౬-గి-౧౦. (౨) గి-౧౦-౧౦. (౩) త-వాయ్ ౧-౧-౧.

(౪) వి-పు-౬-గి-౮౭. (౫) వి-పు-౧-౧౯-౪౧. (౬) తి-మొ-౬-౧.

(౭) శరణాగతిగద్య. (౮) ఛాన్దో-౪-౧-౬.

ఇతి [యత్కిళ్ళిత్తాన్దస్సుపిత్తం కర్మ యచ్చ సర్వచేతనగతం విజ్ఞానం తమభయం యదీయన్హాన్తర్లతమ్, సరైక్విఇతి] లోకక్షిలనుస్థిత మాన కర్మజ్ఞుమ్ జ్ఞానజ్ఞుమ్ యావనొరువనుడైయ జ్ఞానకర్మజ్ఞులన్త న్భూతమాయురుక్కుమ్, అవన్ కాణ్ రైక్వనెన్ట, రైక్వనై చ్చొల్లు మాహాతే.

(మునయే) (౧) “సవివేదాత్మనోగాత్రమ్” ఎన్టమ్, (౨) “సప శ్యన్నపి దృష్టవాన్.” ఎన్టమ్ ధ్యేయవస్తువై సర్వధాసాత్మాత్మ రిక్కై. (౩) “ఏతు శెయ్ తాల్ మఱిక్కేన్ మసమే” (౪) “ఎన్నెజ్జ మవనెన్టే కిడక్కుమ్” (౫) “రామమేవానుపశ్యంతో” ఎన్నుమా హాతే. ఇవర్ కృష్ణనై యనుసన్ధిత్తిరుక్క రాజావాలుమ్ సమాధిభజ్జమ్ పణ్ణ ప్పొయిల్ శ్రితైయితే. (అగాధభగవద్భక్తిసిన్ధవే) భక్తియాకిఱతు - జ్ఞానవిశేషమాయురుక్కుమ్. భక్తియైప్పీర్తుచ్చొల్లిల్ గు అతినుడై యప్రాచుర్యమ్ శొల్లుకైక్కాకవుమే, లెత్తాధాన్యమ్ తోల్ గుకైక్కా కవుమ్. భక్తియావతు - “న్నేహపూర్వమనుభాన్యనంభక్తిం” ఎన్టమ్, “హృదినిదాసస్య స్నేహమయ్యాధి” ఎన్టమ్ శొల్లుకిఱవనుబుభూషై. భగవచ్చబ్దతాలే పరత్వైచ్చొల్లుకిఱతు. (౬) “వాసు దేవోసిపూర్ణం” ఎన్టజ్ఞానాదిపాఠ్యణ్యపూర్ణనాయితేయరుప్పతు. (అగాధ) అక్షోభ్యః; ఒరువరాల్ నిలై కాణ్ వొణ్ణాతిరుక్కై. (సిన్ధవే) (౭) “కాతల్ కడలిల్ మిక ప్పెరితు” ఎన్టమ్ (౮) “కాణ్ మూనై యెన్నుమ్ కడలిల్ వీడ్న్దిగయ ర్ తొమ్” ఎన్టమ్ మీశ్వరనుక్కుమ్ నిలై కొళ్ళివొణ్ణాతే తాముమతిలే పుక్కు అఘ్రున్దుమ్బడియాయుక్కై.

(౧)

(౧) వి.పు.౧-౧౭-౩౯.

(౨)

(౩) తి.మొ.౯-౩-౩.

(౪) తి.వా.౯-౩-౫.

(౫) రా.య.౧౩౧-౯౫.

(౬)

(౭) తి.వా.౯-౨-౩-౬.

(౮) తి.మొ.౪-౯-౩.

శ్లో,—తస్యైవమో మధుజిద్రుః సరోజతత్వ
 జ్ఞానానురాగమహిమాతిశయా స్తసీమ్నః ।
 నాథాయనాథమునయేత్రపరత్రచాపి
 నిత్యంయదీయచరణౌ శరణంమదీయమ్. (౨)

అనః—(తస్యైవమత్యాది) ముతల్ శ్లోకితా లే పరవిషయమాన
 జ్ఞానాదికభుజైయ ప్రకర్షమ్ శొల్లిల్లీదు. ఇశ్లోకతా లే అవతారవిషయ
 మాన జ్ఞానాదికభావైయా లే అతిసుదైయప్రకర్షమ్ శొల్లికిటతు.
 అస్తి కే క్షేచ్ఛాన్మ జ్ఞానాదికభో తమ్మళివి లే సర్వవనియాతే ఎన్నళ
 వుమ్ వరవెళ్ళమ్ కో త్తతన్నవుమామ్.

వ్యాః—(తస్యైవమః) “తస్యై” ఎన్యుమ్, (౧) “నమోనమ స్తేస్తునహ
 స్రకృత్వో” ఎన్యుమ్ శొల్లికిటపడియెఇన్నమ్ అవర్ క్షడియేనెన్గితార్. (మ
 ధుజిత్) అనిరుద్ధనాయ్ తాన్ వన్దవతరిత్తుముతల్ కళై యాన మధువై ని
 రసిత్తాప్పో లే ఎన్నుడై యభగవత్ప్రప్తిప్రతిబన్ధకళై పోక్కు-మవనెన్గి
 తార్. (అల్ఘ్) అన్దవభావ త్తి లే (౨) “గున్దైర్దాస్యముపాగతః” ఎన్యుపెరి
 యముతలియార్ తో ద్దీరుక్కిటపడియెయమ్ అవరుడై య వనన్యా
 ర్ద శేషత్వతైయమ్ శొల్లికిటతు. (సరోజ) సమ్బన్ధమిల్లాతపోతుమ్ విడ
 వొణ్ణాతభోగ్యతైయెచ్చొల్లికిటతు. వికాసమ్ శెవ్వికుళిర్ త్తిపరిమళమ్
 ముతలొనవల్లీదుక్కు త్తామరైయై ఒప్పొకచ్చొల్లలొయిరుక్కై.

తత్త్వానమానతు_అవతారవిషయజ్ఞానముమ్, ఆశ్రితపారతన్త్ర్య
 జ్ఞానముమ్ (౩) “జన్మకర్మచమేదిన్యమేవం యోవే త్తితత్వతః త్వక్త్వా
 దేహంపునరన్మనై తిమామేతిసోదన” ఎన్దురుళిచ్చెయ్తానితే. (౪) “తస్య
 ధీరాఃపరిజాన్తియోనిమ్” ఎన్దువతారవిషయజ్ఞానమ్ (౫) “హత్వాతు

రావణంసఖ్యే”(౧)“యద్వినా” (౨) “అవ్యహంజీవితంజహ్యంత్యాం
వాసీతేసలక్ష్మణామ్”(౩)“ఆత్మానంనాతివరైథాః” (౪) “నతుప్రతి
జ్ఞాం సంశ్రుత్యబ్రాహ్మణేభ్యోవిశేషణః” ఎఱ్ఱాశిత పారతన్త్ర్యజ్ఞానమ్.
అనురాగమాకిఱతు-ఇనల్లై యెఱ్ఱాణ్డైయమనుభవితల్లతు నిఱ్ఱువొ
ణ్డైతప్రేమమ్.(మహిమాతిశయాన్తసీమ్మే) జ్ఞానానురాగజ్ఞతుడైయమ
హత్వత్తిల్ ముడిన్దవెల్లెయాయరుక్కుమ్. మహిమా-మహత్వమ్.మను
ష్యానన్దమ్తోడన్గి *తేగేశతక్రమత్తాలే ఈశ్వరానన్దమెల్లెయాయరు
క్కుమాపోలే, ఇనరుమ్ తద్విషయప్రేమత్తుక్కెల్లెయాయరుప్పర్.

(నాథాయ)అస్మన్నాథాయ. (నాథమునయే) ఇగర్వనత్తుక్కు
నాథరెన్దుమ్,(౪) “మతుశూతనైయన్తిమల్లీలేన్” ఎన్దిరుక్కుమ్మ
హత్మాక్కళాలే కొణ్ణాడప్పడుమనరాయ్,తత్వహితజ్ఞులై త్తిరున్దళ్ళత్తి
లేకూడు పూరి త్తిరుక్కుమనర్ పారుట్టు, (నమః) ఎన్తన్వయమ్.ఉపకార
తియాలే అనరై ఆదరి త్తీరాకిల్ ఐహికాముమ్మికమాయుళ్ళ సిద్ధిక్కు
నామ్వేణ్ణావో; నమ్మక్కలిలే ఇనిప్పోరైన్దు భగవదభిప్రాయమాక
మేఱ్ఱొల్లుకిఱతు.(అత్రపరత్రచాపి) సంసారత్తిలుమ్ పరమపదత్తిలుమ్.

(నిత్యమ్)నిత్యాగ్నిహోత్రమ్బాలన్ది క్కేఅనవరతమై. †(శర
ణమ్) ఉపాయోపేయజ్గిరణ్ణమ్. (యదీయచరణౌశరణంమదీయమ్)
యాతోరుపెరియముతలియార్ తిరునడికళే ఎనక్కుఇరణ్ణమై. అతా
నతు - సంసారదళైయిల్ భగవానే ఉపాయమెఱ్ఱుపదేశిత్తు, అప్రపా
యాశ్యనసాయత్తుక్కుడియాన స్వాచారత్తాలే భగవత్ప్రప్రణ్యతైవిలై
ప్పిత్తుమ్, ప్రాప్యదేశత్తిల్ ప్రవేశిప్పిత్తుమ్, పిన్బునిత్యసూరికళోపాతి
ఉదేశ్యమాయరుక్కెయాలమ్ ఇప్పడిశొల్లుకిఱతు.

(౧)రా-(౨)రా-ఆ-౧౦-౧౦.(౩)రా-ఆ-౧౧-౨.(౪)తి-వా-౨-౨-౨.

† (పా) (యదీయచరణౌ) ఎన్దై ఇశ్వరస్థాపనమూక్కినతిరునడికళ.

శ్లో:—భూయోనమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్త్వ

జ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశునైర్వచోభిః ।

లోకేఽనతీర్ణ పరమాగ్రసమగ్రభక్తి

యోగాయనాథమునయేయమినాంవరాయ॥

(3)

[అత్రపరత్రచాపినిత్యంయదీయచరణౌ మదీయంశరణమ్,మధు జివస్మి ననోజితత్వజ్ఞానానురాగమహిమాతి శయాన్తసమ్మే నాథా యతీనై నాథమునయేనమః] .

(౨)

వ్యా:—(భూయోనమఇతి) తృపార్తనుక్కు త్తణ్ణిర్కుడిక్క క్కుడిక్క పృర్యాప్తి విజవాతాప్సితే పిన్నైయుమవర్క్కడియేనెన్ని తాక్. ఆశ్రితరై ఒరుకాలుమ్ నమ్రువవిడత అచ్యుత విషయత్తిల్ జ్ఞానభక్తికళాకైయాలే తమ్మళవిల్ పర్యనసియాతే భగవద్విషయ త్తుక్కు అభూమియాన సంసారమెక్కుమ్ వెళ్ళమిడుమ్బడియాన వివరు డైయ జ్ఞానభక్తికళుడైయ ప్రకర్వత్తై చ్చొల్లకిఱు. (భూయో నమః) (౧) “పునశ్చభూయోపి నమోనమస్తే”ఎన్నాప్సితే.

(అపరిమిత) కిడన్దసాయిలేవెళ్ళమ్ కోత్తాప్సితే ఇరున్దవిడజ్జితే నన్దకిట్టుమ్బడి యెలైయద్ర్దీరుక్కై. (అచ్యుత) నియన్తృత్వ స్వామి త్వోల్యాణగుణజ్జళల్ కుత్తైవద్ర్దీరుక్కైయెన్నుతల్. ఎన్టుమ్ ఏక రూపనాయురుక్కుమెన్నుతల్. ఎన్టుమాశ్రితార్థమాయిరుక్కు మిరుపై నమ్రువవిడతవనెన్నుతల్. (౨) “ఆన్దపుకళుచ్చుతన్”ఎన్టుమ్, (3) “నమన్తమర్క్కరున్దజ్జనై యచ్చుతన్దనై” ఎన్టుమ్, ఆశ్రితరై త్తన్నామ్ కైయిలుమ్ విజర్ కైయిలుమ్ కాట్టిక్కొడాతవనెన్నుతల్. (భక్తితత్త్వజ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశునైర్వచోభిః)తద్విషయభక్తిస్త్వ రూపయాధాశ్చ జ్ఞానజ్గళాకిఱ నమృతాబ్ధియిన్దైయ పరివాహరూప

మాన మగ్గళవచస్సుకళాలే. ఉపాయమ్ ఈశ్వరనాకైయాలే జ్ఞాన
భక్తికళి భోగరూపమాయ్ అపరిచ్చిన్నమాయరుక్తుమైన్తే. పరీవాహ
నూనతు-అనయవిరక్షగార్హమాక అధికజలనిర్గమప్రతస్సు. వచస్సుక్క
ళుక్తు శుభత్వమావతు - *అవిస్తరమసన్ధిగ్ధమిత్యాదికలై యుడైతా
యరుక్తై.

(లోకే) భగవద్భక్తిక్తు మేట్టుమడైయాన సంసారత్తిలే. (౧)
“నైషాభార్గవీ వారుణీవిద్యా పరమేహ్యోమన్ ప్రతిష్ఠితా” ఎన్ఱు పర
మపదత్తిల్ పరిమాటక్కడనభక్తియై (౨) “నాన్మృగనార్ పెన్ద్రు
నాట్టుశేనత్పాలుక్తుయ్ తనన్” ఎగ్గటపడియే సంసారత్తిలే నడైయాడు
మృడిపణ్ణిరపడి. (అవతీర్ణ) ఈశ్వరావతారమ్పాలేయితే స్వయన్మృ
యోజనమాన భక్త్యవతారమ్. (పరమార్థ) పరమప్రయోజనరూప
మాయరుక్తై. (సమగ్ర) (౩) “అతనిల్ పెరియవెన్నవా” ఎన్నుమృడి
కుతై వన్దీరుక్తై. (భక్తియోగాయ) భక్తియైయుడైయరాన. ఉక్త
మానభక్తితత్వజ్ఞానజగిరడైయుమ్, భక్తిశబ్దత్తాలేశొల్లిన్దు, ఇరణ్ణు
మొరుసీరానపడియాలే. (యమినాంవరాయ) *ముడియానేయిల్ శొ
ల్లుకిటపడియే అవనై యల్లతటియాల తరణజ్జలై యుడైయరాయిరుప్ప
ర్క్తుత్తైవరానవర్క్తు. (౪) “వాయననైయల్లతు వాన్దీత్తాతు” ఎ
న్దిరుక్తుమవర్కళుక్కు వరణీయరాయిరుక్కుమవరెన్ఱుమామ్.

[అపరిమితాచ్యుత భక్తితత్వజ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశున్తే
ర్వచోభిః, లోకేనవతీర్ణపరమార్థ సమగ్రభక్తియోగాయ - యమి
నాంవరాయ నాథమునయేనమః]

(3)

(౧) తై-శృగు-

(౨) తి-వాఁ-౭-౫-౧.

(౩) తి-వాఁ-౧౦-౧౦-౧౦.

(౪) ౧-తిరువ-౧౧.

శ్లో:-తత్త్వేన యశ్చిద చిదీ శ్వర తత్సన్నిభావ

భోగాపవర్గ తదుపాయగతీమదారః।

స్వర్గయన్నిరమితపురాణరత్నం

తస్మైనమో మునినరాయ పరాశరాయ॥

(౪)

వ్యా:- (అత్వసత్య) పరియముతలయార్ జ్ఞానత్తుక్కు లోక పరిగ్రహమాత్రమన్విక్తే వేదవిదక్రేసర పరాశరోక్తియాలే ప్రామాణికత్వముండెను ఇన్వర్తత్తిమదైయ ప్రామాణికత్వమ్ శొల్లుకిటతు. కిచ్చ, ఇవదుక్కుమ్ శ్రీపరాశరభగవానుక్కుమ్ స్వభావైశ్యముణ్ణు. క్వి స్థప్రావణ్యముమ్, లోకత్తుక్కుప్పణ్ణిన వాదార్యముమ్ ఇరువర్కుముణ్ణు. అత్తాలుమ్ అవరై నమస్కరిక్కిఱార్. (తత్త్వేన) లోహాఙ్గిల్ తలై స్వర్గమెన్నుమళవిన్విక్తే మాఱ్ఱుమురై యుముళ్ళపడియే కాట్టినాప్పాలే జ్ఞాతవ్యాఙ్గిలై ఉళ్ళపడియే కాట్టుకై. (యః) (౧) “సహోవాచ వ్యాసః పారాశర్యః” ఎన్లిఱప్రమాణపసిద్ధియై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.

(చిత్) సంజ్ఞానత్తానచేతనర్కీ. అత్రపరాశరః; (౨) “అత్మా శుద్ధోక్షరశ్చాన్త స్థణి ప్రకృతేఃపరః। ప్రవృద్ధ్యపచయానాస్య ఏక స్యాఖిలజన్తమ” ఇత్యాది. ఇతిల్ నిర్గుణత్వమావతు - ప్రాకృతగుణ సత్వాదిరాహిత్యమ్. [ఏకస్యాఖిలజన్తమ] దేవతిర్యగ్భనుమ్యాఖ్య సర్వ ప్రాణిషు జ్ఞానై కాకారతయాసమ ఇత్యర్థః. (౩) “నిర్దోషంహిసమం బ్రహ్మపణ్ణితాన్సిమదర్శినం” ఇతిభాషనశైవోక్తమ్. (అచిత్) అసంజ్ఞాన త్తాన అచేతనమ్. (౪) “వికారజననీమహమ్” ఇత్యుపనిషత్. తత్రాపి పరాశరః. (౫) “త్రిగుణంతజ్జగద్యోనిరసాదిప్రభవాప్యయమ్। అక్షయమ్” ఇత్యాది. (ఈశ్వర) చేతనాచేతనజ్గళుక్కు నియన్తావానస్వామి. తత్రాపి పరాశరః; (౬) “పరమాత్మాచసర్వేపామాధారః పరమేశ్వరః।

(౧) (౨) వి.పు-౨-౧౩-౨౦

(౩) గీ-గీ-౧౨.

(౪) మున్రికోప.

(౫) వి.పు.

(౬) వి.పు-౬-౪-౪౦.

విష్ణునామాన వేదేషు వేదాన్తేషుచగీయతే” (౧) “పరమిపరాణాంపరమః పరమాత్మాత్మసంస్థితః । మాపనర్లాది నిర్దేశవిశేషణ వివర్ణితః” (౨) “సర్వతా సౌనమస్తశ్చ వసత్యత్రేతివైయతః । తతస్సవాసుదేవేతి విద్యద్భిః పరివత్యతే” ఇత్యాది.

(తత్స్వభావ) తేషాంస్వభావః. తత్రచనః. తత్స్వభావః. (౩) “ప్రధానశ్చపుమాంతైచ సర్వభూతాత్మభూతయా । విష్ణుశక్త్యామ హాబుద్ధే వృతౌసంశ్రయధర్మిణౌ” ఇత్యాది. (భోగ) బ్రహ్మాదివీపీలి కాన్తమాన బద్ధచేతనవర్గత్తుక్కు క్కర్మానుగుణమాక తారతమ్యేన అనుభావ్యమానశబ్దాదికి. (అపవర్గ) శబ్దాదికినిమదైయ అల్పాఽస్థీరత్వా దిదోషదర్శనత్వాలే భీతరానచేతనదుక్కుదుఃఖనివృత్తిరూపమాన ఆత్మ ప్రాప్తియుమ్, సుఖైక తానమాన భగవత్ప్రాప్తియుమ్. తత్రాపినః (౪) “యోగినామమృతంస్థానం స్వాత్మసన్తోషకారిణామ్” “తదస్యత్రివిధ పిదుఃఖజాతస్య” ఇత్యారభ్య (౫) “నిరస్తాతి శయాన్లద సుఖభావైక లక్షణా । భేషజం భగవత్ప్రాప్తిరేకాన్తాత్మన్తికీమతా” ఇత్యాది.

(తదుపాయగతీ) భోగ మోక్షజ్ఞుడైయ సాధనభేదజ్ఞై. నిత్య నైమిత్తిక కామ్యకిర్మానుస్థానం భోగస్య. సాక్షానుస్థిత కిర్మసాధ్యజ్ఞా నయోగాది ఆత్మప్రాప్తే. జ్ఞానకిర్మానుగృహీతభక్తిః ప్రపత్తిశ్చ భగవత్ప్రాప్తే. (ఉదారం) సంసారికిచక్కల్ అర్థిత్వమాతల్, ప్రయోజనమాతల్ నిసైయాతే, ఇవర్కకళనర్థపరిహారమే ప్రయోజన మాక వ్రపకిర్తల్లతు నిఱ్ఱమాన్త మేఘమ్బాలే ఉపకిర్తవన్.

(సన్దర్శయన్) సంశయవిపర్యయ రహితమాక ప్రత్యక్షిప్తియా నిష్ఠుకొణ్ణు. (నిరమిమిత) (౬) “అన్తాతిమేలిట్టటివి త్తేనాత్త పారులై”

(౧) వి-పు-౧-౨-౧౦. (౨) వి-పు-౧-౨-౧౨. (౩) వి-పు-౨-౨-౨౯.

(౪) వి-పు-౧-౬-౩౫. (౫) వి-పు-౬-౫-౫౯. (౬) ౪-తిరువ.౧.

శ్లో:--మాతాపితాయవతయ స్తనయావిభూతి

స్వర్వంయ దేవనియ మేనమదన్వయానామ్ ।

ఆద్యస్యనఃకులపతేర్వకుళాభిరామం

శ్రీమత్తదగ్ధియుగళంప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ (౧)

ఎన్నిటపడియే దురవగాహమాన వేదార్థతై అల్పగ్రంథతాతే పణ్ణినానై. (పురాణరత్నమ్) పురాణమావతు - (౧) “స్వశ్చప్రతిస్వశ్చ” ఇత్యా రభ్య “పురాణం పశ్చలక్షణమ్” ఎన్నిటపడియే పశ్చలక్షణోపేతమాన గ్రంథజాతమ్. “పురాపినవమ్-పురాణమ్” ఎన్నమామ్. అతావతు- స్వరసతై ఎన్తుమొక్క ఒరువరాలక్కునొణ్ణాతిరుక్కై. (రత్నమ్) అ ర్థప్రకాశకమాయమ్ సుగ్రహమాయమ్ ఆ ప ద్రక్షమామి మిరుక్కై; ఇద్దప్పురాణతై అధికరిత్తవన్ కాట్కియై లోకమడగ్గవిఘ్న మ్పడియాయరుక్కై.

(మునివరాయ) తనక్కువరణ్ణాడుత్త వనిన్ద్రులస్త్రాదికీళుక్కు- ముదితాముదిత ప్రముదితనాయఅత్తాతే అవర్కళో పడియైయుడై య వనెన్నుతల్. (౨) “మునినాంవరణీయాయ” ఎన్నిటపడియే అవర్కళు కాదరణీయనెన్నుతల్. (పరాశరాయ) పరరాకితార్ - బాహ్యకు దృష్టికీ. అవర్కళై ప్రమాణశరణ్ణాతేహింసిస్తు, వైదికమర్యా దైయై స్థాపిత్తవనెన్నుతల్. ఇన్దియజయత్తాతే రజస్తమస్సుక్తళై జయి త్తిరుక్కుమెన్నుతల్. [యః-ఉదారః చిదచిదీశ్వరతత్వభావ భోగాప వర్గ తదుపాయగతి తత్వేన సందర్శయన్, పురాణరత్నం నిరమిత, మునివరాయ తస్మైపరాశరాయనమః].

వ్యా:--(మాతేతి) ఇన్ద్రజ్ఞానమ్ అధికృతాధికారమాయోప్సీ కామే సర్వాధికారమాప్నోతి ద్రామిడమాన బ్రహ్మసంహితైయై (౩) “మయ

ర్వఱమతినలమనుళినన్” ఎన్ఱిఱభ క్తియా లే వానితమాక్కి (౧)
 “మరఱఱుమిరఱ్ఱుమ్వకై” ఎన్ఱిఱతమ్మడై య ఆకర్వకమాన ఊరచ్చాణ్ణా లే.
 అనుళిచ్చేయ్తై యాలుమ్, పెరియముతలియారుక్కు-ఇన్ఱజ్ఞానత్తుక్కు ఉ
 పాదానమ్ ఆఱ్ఱ్ఱార్ తిరువడికళిల్ సమ్మన్దమా కై యాలుమ్, ఇవర్ తిరువ
 డికళి లే విఱ్ఱుకిఱార్. (౨) “ఎ త్తిఱమ్” ఎన్ఱమ్ (౩) “నెయ్యుణ్ వార్ తై
 యుళన్ఱై కోల్ కోళన్” ఎన్ఱమ్, (౪) “ఎల్లామ్ కణ్ణన్” ఎన్ఱమ్,
 పెరియముతలియారై యుమ్, శ్రీపరాశరభగవానై యుమ్మో లే ఇవ
 రుమ్ కృష్ణగుణ విద్యరాయరుక్కుమ్మడియైనినై త్తుఆఱ్ఱ్ఱార్ తిరువడిక
 కళి లే శరణమ్ పుకుకిఱార్.

(మాతా) ఉత్పత్తిక్కుమున్నేవరమ్ కిడన్దు పెఱుకై క్కువరున్ది
 పత్తుమానమ్ గర్భధారణమ్పణ్ణి, ప్రసవవేదనైయై అనుభవిత్తు అశుద్ధి
 క్కళై యుమ్మతియాతేబాల్యదళై యిలాదరిత్తునళర్ త్తు, పక్వనానాలుమ్
 ఇనన్ పరుష భావణమ్పణ్ణి ప్పొఱుత్తు, అకలవికై యాతే అవన్ ప్రియత్తై
 యేవేడ్డియరుక్కుమ్ తాడైపో లే ఉపకారకనాయరుక్కు. (పితా) అవ
 శుమ్పాత్రమాత్రమెన్నుమ్మడి ఉత్పాదకనాయ్, ఎన్ఱు మొక్కహితపర
 నానపితా పణ్ణుమపకారత్తై ప్పణ్ణుమవరెన్ఱై. (౫) “గరియాన్ బ్రహ్మదఱి
 పితా” ఎన్నక్కడవతితే. (యువతయఱి) † ఇరువరై యుమ్ మఱన్దు
 విరుమ్బుమ్ యువతికళై పో లే నెఱ్ఱుక్కినియరాయరుక్కు. (తనయాఱి)
 అవర్ కళుడై య యాననత్తైయ్యోయ మాటిప్పేర్ న్నవరాయ్, బాల్య
 త్తిల్ సుఖకరరాయ్ పక్వదళైయిలే రత్తకరాయ్, ఆముష్మిక త్తిలే
 నిరయనిస్తారకరాన పుత్రర్ కళి పణ్ణుమకారత్తై ప్పణ్ణుమవరెన్ఱై. (విభూ
 తిఱి) విభవమిల్లాతపోతు ఇన్ఱైయెల్లా మనత్సమమా యరుక్కుయాలే

(౧) తి-వాఱ్-౬-౫-౯.

(౨) తి-వాఱ్-౧-౩-౧

(౩) తి-వాఱ్-౫-౧౦-౩.

(౪) తి-వాఱ్-౬-౭-౧.

(౫)

† (పా) ఇవర్ కళై యుత్తైత్తు

ఇహాన్తే నన్తాక్కుమ్ ఐశ్వర్యమోబ్ధే ఉద్దేశ్యరాయరుక్కుమవర్.

(సర్వమ్) అనుక్తిమానసర్వభోగజ్ఞభూమాయరుక్తైః. అతావతః మోక్షోపాయముమ్ ముక్తిప్రాప్యముమాయరుక్తైః. (యదేవ) అవః భారతాతే (౧) “శేలేయకణ్ణీయమమ్” ఎన్దిరుక్కుమ్ ఆధ్వార్ నిన్దేహోద్ధీయ వేత్తిక్కుయరుక్తైః. (నియమేన) నిత్యేన; ఎన్దు మొక్క అవః రుక్కు ప్రియమెన్దు పోరుమతోద్ధీయ ప్రామాదికమాకివుమ్ పుటమ్మ పోకిక్కడవత్తిక్కు యరుక్తైః. (మదన్వయానామ్) “విద్యయా జన్మనావా” ఎన్దితి ఉభయసన్తాన జాతర్ కుమ్.

(ఆద్యస్య) వైష్ణవసన్తానత్తుక్కు ప్రథమాచార్యరాయరుక్తైః. (నకికులపతేకి) స్త్రీక్కు భర్తృకులమోబ్ధే గోత్రముషికభుమ్ అవరేయెన్దే. (నకుళాభరామమ్) తిరుమకిథ్ మాత్రైయంలే అలజ్కుప్రమా యిరున్దుశ్శతైః మకిథులజ్కారమాన తిరువడికిళి. ఇతాల్ తిరువడికిళిల్ పరిమళత్తాలేవన్ద భోగ్యతైయై చ్చుల్లికిఱతు. తిరుత్తుథాయాలే అల జ్జృతమాన భగవచ్చరణారవిన్దజ్జతై వ్యావర్తికిఱతు. (౨) “నల్లజ్జి మేలణి నాఱుతుథాయ్” ఎన్నక్కడతివతే.

(శ్రీమత్) వైష్ణవశ్రీయోడే నిత్యసంయుక్తమాయరుక్తైః. (౩) “అన్తరిక్షగతశ్రీమాన్” (౪) “సతునాగవరశ్రీమాన్” (౫) “లక్ష్మణోఽలక్ష్మీసంపన్నః” ఎన్దు భగవత్ప్రత్యాసత్తియై ఐశ్వర్యమాక చ్చుల్లి క్కుడవతితే. ఎన్నుడైయ సమ్పత్తిక్కుడియాన వైశ్వర్యతైయైడైయ రెన్నుమామ్. (తదప్రస్థియుగళమ్) అతు వెన్నుమత్తనై యుద్ధీయ పేకి ముడిక్కవోణ్ణాతెన్దే. (యుగళమ్) శేర్ త్తియాల్ వన్ద న్దుకైయైడై త్తై యరుక్తైః. (ప్రణమామిమూర్ధ్నా) ఆధ్వారుడైయ తిరువడికత్తై

(౧) తి-వాయ్-౫-౧-౮. (౨) తి-వాన్-౪-౨-౨. (౩) రా-య-౧-౬-౧౭.

(౪) వి-౪-

(౫) రా-బా-౧౮-౨౯.

† పడికత్తై

శ్లోః—యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సచభాతియస్మి

న్నన్నన్మనోరథపథస్సకలస్స మేతి ।

స్తోమ్యామిసః కులధనం కులదైవతంత

త్వాదారవిన్దమరవిన్దవిలోచనస్య ॥

(౯)

నినై త్తవాత్తే “నమః” ఎన్ఱు నిఱ్ఱమాట్టాతే అవర్ తిరువడికళితే తలై శేర్క్కొఱార్. కీర్తడపకారకరై ఆశ్రయి త్తవిత్రాల్, శెయ్ తతు, ముముక్షువుక్కు ఉపకారక రే శేషిత్వస్రతిపత్తిక్కు విషయభూతరుమ్ స్తుత్యరుమెన్నుమిడమ్, శొల్లిల్ ద్రాయ్ త్తు.

ఒరువరుక్కు శేషికిళిరుపరామ్బడి ఎఱ్ఱనేయెన్నిల్, క్రితుశేష త్వమ్ భాగత్తుక్కుమ్ పురోడాశత్తుక్కు ముణ్డానాప్పోలే ఈశ్వరన్ ప్రధానశేషియాయ్, భాగవతర్ కళ ద్వారశేషికళామిడత్తిల్ విరోధ మిత్తై. అథవా, ఈశ్వరన్ నిరుపాధికశేషియాయ్, తత్సమ్బంధమడియాక పెన్ఱతాకై యాలే భాగవతశేషత్వమ్ సోపాధికమెన్నుమామ్. తమక్కుస్తా త్రారమ్మహేతువాన జ్ఞానభక్త్యాదికళో వితామ హో పాత్తధన మేనైక్కాక. ముతల్ మూన్ఱుశ్లోకత్తాలే పెరియముతలియారుడై యజ్ఞాన భక్త్యాదికిళినాధిక్యమొన్నార్. నాలామ్ శ్లోకత్తాలే ఇన్ద్రమ్ త్రైవిద్య పృథ్వానుమతమెన్ఱార్; అజ్ఞామ్ శ్లోకత్తాలే ఇనర్ కు-ఇన్ద్రజ్ఞానమ్ ఆర్వారా లేవన్దతెన్ఱిఱార్. [మడన్వయానాం యదేవనియమేనమాతాపితాయవ తయస్తనయావిభూతిస్సర్వమ్, ఆద్యస్యసః కులపతేర్వ కుళాభిరామం శ్రీమత్తదప్రియగళంమూర్ధ్నా ప్రణమామి] (౧)

వ్యాః—(యన్మూర్ధ్ని ఇతి)(౧) “అతియాతనవటివి త్తవత్తా నీ శె య్ తన” ఎన్ఱు ఉపకారకరిల్ ప్రథమనాకై యాలుమ్, (౨) “వై కున్ద

నాకప్పకథి” ఎన్నిటపడియే ఇనరుడై యస్తుతి, ఈశ్వరనుక్తు అభిమత మాయిరుక్తైయాలుమ్, ఇతుతాన్ ఆచార్యౌకిభుక్తు ప్రియకరమా కైయాలుమ్, స్తోత్రత్తిల్ మేల్ శొల్లప్పుకకిళి ఉపాయోపేయజ్జలై సజ్జహిత్తుక్కిణ్ణు ఉపక్రిమి త్తపడియే భగవత్స్తోత్రత్తిలే ఇధికితార్.

(మేమూర్ధ్వియద్భాతి) తమ్ముడై య శనభినివేశాతిశయత్తై యుమ్, సాన్ద్యశీలాదికళిలేతోద్రు అత్తాల్ వన్ద శేవత్వత్తైయుమ్, అన్ధకారత్తిల్ దీపమోబ్బలే తమ్ముడై య తిరుముడియలేవన్దపిన్బు తిరువడి కిళ్ మికవుమ్ విశజ్జిపపడియైయుమ్ శొల్లుకిటతు. ఇత్తాల్ అననుడై య ఉపాయభావత్తుక్కే కాన్దనూన సాశీల్యాదికలైయుమ్, ఇత్తలైయిల్ విషయీకారమ్ తన్ పేతాకనినై త్తిరుమ్మెత్తుమ్ శొల్లుకిటతు. (౧) “తలైక్కణియామ్” ఎన్దు శేవభూతర్ ప్రాప్తిక్కుమత్తైప్పేద్రేనెన్ది తార్. శేషియాకై యాలే సర్వవిషయజ్జళిలుమ్ అవనిరుక్తమ్బడి ఇతు. ఇవర్ తద్దజ్జ రాకై యాలే అత్తైప్పే శుకితార్.

(శ్రుతిశిరస్సుచభాతి) వేదాన్తజ్జళిలుమ్ విశజ్జానిన్దతు. ఇత్తాల్ ప్రాప్యత్వముమ్, సర్వాధికత్వముమ్, సర్వమజ్జశకరత్వముమ్, అతి దుర్లభత్వముమ్ శొల్లుకిటతు, చకారత్తాలే వేదాన్తజ్జళిలుమ్, తమ్ తలైయిలు మొక్కత్తిరువడికలై తరమిడాతే వై త్తపడియాలేతమ్ పక్కల్ అవనుక్కుణ్ణానవాదరాతిశయమ్ శొల్లుకిటతు. చశబ్దమ్ అవధారణత్తి లేయామ్. తమ్ముడై య తలైయిలే అన్వయి త్తపిన్బు సాలభ్యమే తిరు వడికళుక్కు స్వరూపమెన్ద తాకలమామ్. (౨) “తిరుప్పావ్విడలే యెన్ తలైయే” ఎన్నుమాపోలే. (యస్మిన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి) (౩) “పితౄత్వంమాతౄత్వమ్” ఇత్యాదికళాన ఎన్నుడై య విహికాముమ్మిక సకలమనోరథజ్జళుమ్ అధికియ తాక యాతోన్దైలే శేరుకిటతు.

(౧) తి. వాయ్-౯-౨-౨. (౨) తి. వాయ్-౧౦-౭-౨. (౩)

† (పా) నిహితాతిశయ

శ్లో; — (తత్త్వేనయస్యమహిమాన్త నశిక రాణు

శ్శక్యోనమాతుమసిశర్వపితామహాదైర్విః ।

కర్తుంతదీయమహిమస్తుతిముద్యతాయ

మహ్యంనమోస్తుకనగోనిరపత్రపాయ ॥

(౭)

(స్తోహ్యమి) ఇష్టడిప్రాప్తముమాయ్ విలక్షణముమాయ్, ఉపకారకముమాన తిరువడికిళిలే వాచికమాన వడిమైయైచ్చెయ్కితేన్. (నకికులధనమ్) ధనమావతు - ఆపద్రక్షకముమాయ్, నిత్యభోగము మాయిరుక్కుమతు. కులధన మెన్నెయాలే - అయత్నసిద్ధముమాయ్, స్వతః ప్రాప్తముమాయిరుక్కు. (కులదైవతమ్) ఇద్దనత్తై త్తరుమ తాయ్, ఆశ్రయణీయమా యిరుక్కుమతు. ఇత్తాల్ స్తోత్ర ప్రతిపాద్య మాన ప్రాప్యత్వప్రాపకత్వజ్జలై చ్చొల్లుకిఱతు. (తత్పాదారవిన్దమ్) ఉక్తస్వభావమాన తిరువడితామరైకిళై. (అరవిన్దవిలోచనస్య) (౧) “జిత నై పుణ్డరికాక్ష” ఎన్దు రుచినకిముమాయ్, (౨) “తన్ పాల్ పణిన్దెన్బాల్ ఎమ్మిరానతడజ్జళి” ఎన్దు వత్సలముమాయ్, (౩) “తామరైక్కణ్ణనై విణ్ణోర్పరపుమ్ తలైమకనై” ఎన్దు సూరిభోగ్య ముమానతిరుక్కుణ్ణలై యుడైయవనుడైయ. ఇత్తాల్ ఇవరుడైయ ఉద్యోగత్తైక్కణ్ణ ప్రీతి తిరుక్కుణ్ణిలే తోర్దురుకిఱవడియైచ్చొల్లుకిఱ తెన్నుతల్. ఇవరుద్యోగత్తైక్కణ్ణ ప్రీతనాయ్ కుళిరనోక్కినవడియై చ్చొల్లుకిఱ తెన్నుతల్.

[యన్మూర్తి మేళుతిశిరస్సుచభాతియస్మిన్నస్మన్న నోరథపథ స్సకలస్స మేతి. నకికులధనం కులదైవతమర విన్దవిలోచనస్య తత్పాదారవిన్దం స్తోహ్యమి] (౮)

వాగ్; — (తత్త్వేనేతి) విధిశివననకాదికల్ కరైప్పల్లెలేనిన్దు

అమృతస్థితివిషయతై పురిచ్చేదిత్తు పుకటవిధివతేనానెష్టుతమైక్షేపిత్తు,
యుద్ధత్తిలే ఉద్యుత్తినానవజ్జనన్ (౧) “విసృజ్యసశరశ్చాపమ్” ఎష్టు
యుద్ధాన్నిస్తుత్తనానాపౌలే స్తోత్రత్తిల్ నిష్టుమ్ నిస్తుత్తరాకితార్.

(తత్వేన) ఈశ్వరసుడైయ స్వరూప రూపాదికళుశృపడియై.
(యస్య) (౨) “యథారత్నానిజలధేః” ఇత్యాదికళిలే అనన్తగుణనాక
ప్రసిద్ధనానవనుడైయ. (మహిమార్ణవశీకరాణం) గుణార్ణవత్తినుడైయ
శీకరాణువానతు - తివలైయిల్ స్వర్ణవేద్యమాన అత్యల్పమానతు.
(మాతుంసశక్యం) మసస్సాల్ పరిచ్చేదిక్కువుమ్ శక్యమష్టు. ఆరాలేయై
న్నుమపేక్షైయిలే శొల్లకిటతు. (శర్వపితామహాద్యైః) (౩) “ఈ
శ్వరాద్జానమన్విచ్ఛేత్” ఎష్టు జ్ఞానాధికనాకవుమ్ సర్వసంహారాపెష్టు
శొల్లకిటరుద్రనాలుమ్, అననై ఓతువిత్తవసుమాయ్, జగత్ప్రప్టావాన
బ్రహ్మవాలుమ్. ఆదిశబ్దత్తాలే బ్రహ్మభావనైయేయాన సనకాదికళై
యుమ్ సర్వార్కుమ్ హితానుశాసనమ్ వణ్ణకిటవేదక్షైయుమ్ నిన్తై
క్కిటతు. మేల్ “సదాస్తువన్తోవేదాః” ఎష్టుమ్, “విధిశివసనకాద్యైః”
ఎష్టుమ్ శొల్లకైయాలే (౪) “యంసదేవానమున యోనచాహంసచశ
ఙ్కరంజానన్తి” (౫) “యతోవాచోనివర్తన్తే” (౬) “తవాస్తరా
త్మామమచ” ఇత్యారభ్య “నగ్రాహ్యం కేనచిత్కృచిత్” (౭) “చతు
ర్మఖాయం” ఇత్యాది.

(తదీయమహిమస్తుతిం కర్తుముద్యతాయ) అవనుడైయపెరు
మైయై ఉశ్వసశవుమ్ శొల్లి విడుకైయన్తిక్కి ఇల్లాతతుమ్ శొల్లి ఉద్యు
త్తనాకై. (మహ్యంసమోస్తు) ఇప్పడిప్పట్టస్వభావతైయైయనాకై
యాలే స్తుత్యవిషయతైవిట్టు ఎనక్కునమస్కారమ్. (కవయే) సర్వవర్ణ
నముఖరాయ్. (నిరపత్రపాయ) నిర్లజ్జనాయురుక్కిటవెనక్కు. నామ్

(౧) గీ-౧ (౨) వామనపు-౯౪. (౩) మాత్స్యపు-౬౭-౪౧.

(౪) (౫) తై-ఆ.

(౬) భార-మో- (౭) వారాహ-౭౩-

౨౪ పెరియవాళ్ళాన్ని శైలి యరుళిచ్చెయిత, [౫-శ్లో]
 శ్లో:—యద్వాశ్రమావధియథామతివాప్యశక్తిః

స్తామ్యేవమేవఖలుతేపినదాస్తువస్తరి ।

వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చమహార్ణవాస్తరి

కోమజ్జతోరణుకులాచలయోర్విశేషః ॥

(౫)

పుకళుకై ఇవనుక్కు నిఱక్కేడామెన్లు లజ్జయాతోడ్రికై .

[యస్యమహిమార్ణవ శీకరాణి శర్వసి తామహద్యైరసి
 తజ్జ్వనమాతుంశక్యం. తదీయమహిమస్తుతిం కర్తుముద్యతాయ నిర
 పత్రపాయకవ యేమహ్యంనమోస్తు]

(౭)

అవ:—(యద్వేతి) (౧) “ఇమక్షయాన్నివర్తస్తే” (౨) “కా
 ణుమశవుమ్ శెల్లమ్ కీర్తియాయ్” ఎన్లు అశవుడైయారుమ్ తమ్
 తామ్ జ్ఞానశక్త్యాదికళశవుమ్ పుకళుద్దార్కళతనై. ఉమక్కు మవ్వ
 శవుపుకళుకైక్కు క్కుత్తెయిలై. (౩) “సాజిహ్వయాహరిస్తాతి”
 (౪) “వాయవనైయల్లతువాల్తాతు” వాయ్స్తుతిక్కవన్టో కణ్డతు.
 (౫) “స్తవ్యస్తనవప్రియః” ఎన్ఱిఱపడియేస్తాత్రమ్ నమక్కు ప్రియ
 మన్టోవెన్లు, యుధాన్నివుత్తనాన వస్తుననై (౬) “కరిష్యేవచనంతవ”
 ఎన్నప్పణ్ణినాప్పోలే ఈశ్వరన్ తానే మూట్ట సమాహితరాకితార్.

(యద్వా) పూర్వపక్షనిపుత్తిః. మున్బయోగ్యనల్లవెన్ట విడ
 మర్థమన్ఱిఱిటార్. (యద్వా) అధవా. ఇల్లావిట్టాల్. (శ్రమావధియథా
 మతివా) ఇళై ప్పెల్లెయాకవాతల్, జ్ఞానమెల్లెయాకవాతలెన్నతల్.
 జ్ఞానశక్త్యాదికళశవేస్తాత్రమ్పణ్ణలావతెనై. (అశక్తోపిస్తామి) సర్వప్రకా
 రత్రాలుమ్ అశక్తనేయాకిలుమ్ స్తుతిక్కిఱేన్. (సదాస్తువన్టో వేదాశ్చ
 తుర్ముఖముఖాశ్చ ఏవమేవఖలుతేపి) త్యాజ్యోపాదేయజ్జళై ప్పిరిక్కై

(౧)

(౨) తి-వాయ్-౫-౮-౪.

(౩) క్షుధర్మమ్-౧.

(౪) ౧-తిరువ-౧౧.

(౫) సమస్తనామ.

(౬) గీ-౧౮-౭౩.

క్కుమ్ త్యాజ్యమైచ్ఛి ఉపాదేయైతి అవగాహితైక్కుముషియాన
 జ్ఞానశక్త్యాదికథాల్ అధికరాసవర్కభుమ్. (సదాస్తునస్తో వేదాః) సర్వ
 కాలస్తుతి సంయోగజ్ఞైయుజ్ఞైత్తాన వేదజ్ఞభుమ్. (చతుర్ముఖముఖాశ్చ)
 ద్విపరార్థకాలావధికరాన బ్రహ్మరుద్రాదికభుమ్. అధికారావసానత్త
 శ్చుమ్ స్తుతిక్కిణ సనకాదికభుమ్. (ఏవమేవఖలు) ఇవ్వశవేయితే.
 జ్ఞానశక్తికళవేయితే. (౧) “యతోవాచోనివర్తతే అప్రాప్యమన
 సానహ” (౨) “యన్నాయం భగవాన్స్పృహ్య జానాతిపురుషోజ్ఞ
 మమ్” (౩) “మామలరాన్ వార్శజైయాన్ వల్లరేయల్లశేవా
 ధ్మత్తు” (౪) “పేశువారెవ్వశపు పేశువరవ్వశవే” (౫) “వల్లతోర్వ
 ణ్ణమ్” (౬) “నగ్రాహ్యః కేన చిత్స్వచిత్”.

ఇజ్జనేయాకిల్ ఉమక్కుమవర్కభుక్కుమ్ వాశియుజ్ఞేయెన్న ;
 వేదజ్ఞభుక్కుమ్ చతుర్ముఖాదికభుక్కుమ్ నెనువాశియుజ్ఞాయరుక్క
 అవస్తై ఉళ్ళవడియే పేశమాట్టామైయిలేసామ్యముణ్ణానాప్పలే ఎన
 క్కుమవర్కభుక్కుమ్ వాశియుజ్ఞానాలుమ్ ఉళ్ళవడి పేశమాట్టామై
 యిల్ వాశియిలై. ఎతుపోలేయెన్నిల్ ; (మహర్షనానర్తజ్ఞ తోరణ
 కులాచలయోః కోవిశేషః) అణమహీధర్మభుక్కు నెనువాశియుజ్ఞా
 నాలుమ్, పెరుజ్ఞడలిలే పుక్కుమునుమళవిల్ విశేష మి తై యితే.
 అతుపోలేయితే. (౮)

అనః—(కిశ్చేతి) బ్రహ్మాదికళితాట్టితెనక్కు స్తోత్రత్తిలే ఇశ్చీ
 కైక్కు అధికహేతువుణ్ణెన్ఱిత్తార్. అతానతు పరక్కప్పకథ్తై. ఈశ్వ
 రనిగ్రహహేతువిన్ఱి క్కే స్తుతికృతమానసరిశ్రమమ్ అనుగ్రహహేతు
 వామ్యడి శీలవానాకైయాలే మనబుద్ధియాన వెనక్కుమ్ అన్దశ్రమమ్
 సులభమాకైయాలే అవర్కళితాట్టిల్ నాన్స్తోత్రాధికారియెన్ఱిత్తార్.

(౧) ౨-౮-

(౨)

(౩) ౪-తిరున-౧౦

(౪) ౩-తిరువ-౨౧

(౫) ౮-వామ్-౩-౮-౧౦

(౬) భార-కాన్తి

శ్లో;—కిచ్చైచ్చుశ క్త్యతిశయేన నతేనుకమ్మ్యో

స్తోతాపితు స్తుతికృతేనపరిశ్రమేణ ।

తత్రశ్రమస్తు సులభోమమనుస్తబ్ధః

ఇత్యుద్యమోఽయముచితోమనుచాఽబ్జనేత్ర ॥ (౯)

వ్యా;—(కిచ్చ) కీర్తించున్న సామ్యమొట్టియ స్తోత్రత్తిలే అ
వరకళితాట్టిల్ ఎనక్కధికారముజ్జేన్దు ఒరు హేతువుజ్జేన్దితార్.
(ఏవస్తోతా) భగవదాభిముఖ్యత్తాలే సుసారికళితాట్టిల్ వ్యావృత్త
నాయ్, వాయ్పడై త్తప్రయోజనమితువెప్పు భగవత్తోన్ద్రత్తిలే
ఇత్తిన్దవివన్. (శక్త్యతిశయేన నతేనుకమ్మ్యో) నమ్మైపురక్కస్తోత్రమ్పణ్ణ
మికవుమ్ శక్తనెట్టు ఉనక్కు అనుగ్రాహ్యానాకితానల్లన్. (తే) (౧)
“యతోవాచోనివరస్తే” (౨) “తద్వీప్రాసోవివస్యవః” ఎట్టుమ్,
వేదజ్ఞభుమ్ నిత్యసూరికభుమ్పుకత్తీన్దు ఎల్లైకాణమాట్టాత మహిమైయై
యుడైయపురక్కు పురక్కస్తోత్రమ్పణ్ణకై తేబ్బమన్దేయెన్నుతల్. సు
సారికల్ ఆభిముఖ్యమ్పణ్ణకై తేట్టమాన శీలవానాకై యాలే ఇవన్పు
ణ్ణమ్స్తోత్రమ్ మికైయార వునక్కెన్నుతల్. (అపితు) మన్దోన్దైప్పడి
యెన్నుతల్. పిన్నైయెజ్జనేయెట్టు సానునయప్రశ్నమాతల్. (స్తుతి
కృతేన పరిశ్రమేణ) ఉన్నైస్తుతిక్కైయిలే అత్యాదరజ్జేప్పణ్ణి అతుక్కి
డానశక్తియిల్లామైయాలే, పుకర్తువుమ్మాట్టాతే † కవిపాడవుమ్మా
ట్టాతేపడుమిళ్ళై ప్పాలేయితే నీ ఇరఙ్గువతు.

(తత్ర) అర్థమిప్పడియాయ్ నిస్తవిడత్తిలే. (శ్రమస్తుసులభో
మమ) ఎనక్కు విశేషిత్తతు, శ్రమమానతు కుజైవళివుణ్ణ. (తు)
ఎట్టు అవధారణమాయ్, ఎనక్కేకుజైవర్ద్ర శ్రమముళ్ళుతెన్దుమామ్.

(మద్బుద్ధేః) ఎఱ్ఱ శ్రమహేతువైచ్చొల్లుకిఱతు. అల్పబుద్ధియైనై.
 (ఇతి) ఇప్పడియెన్నుతత్. అకైయాలేయెఱ్ఱహేతువాకచ్చొల్లుతత్ ;
 (అయముద్యమః) “స్తామ్యాః” ఎఱ్ఱకొణ్ణణ్ణాన ఇంద్రద్యోగమ్.
 (ఉదితోమమచ) చశబ్దమ్ అవధారణమాయ్, ఎనక్కే ఉచితమెన్ను
 తత్; సముచ్చయమాయ్ ఎనక్కుమ్ సముచితమెన్ను కీర్త్యోకత్తోడే
 కూట్టుతత్. (అబ్జనేత్ర) (౧) “అవలోకనవాసేన భూయోమామ్”
 ఎఱ్ఱమ్, (౨) “ఉన్తామరైక్కణ్ణళాల్ నోక్కాయ్” ఎఱ్ఱమ్, శొల్లుకిఱ
 పడియే అవిఘ్నేనస్తోత్రమ్ తలైక్కట్టుమ్మడి అమియతిరు క్కణ్ణళాలే
 నోక్కి యరుళవేణుమెన్నుతత్. స్తోత్రత్తిలే నిలైనిన్టార్ పడియైక్కణ్ణ
 (౩) “శెన్దామరైక్కణ్ణొడు మఱప్పఱవెన్ను శ్చేనున్ని నాన్” ఎన్గిఱ
 పడియే ప్రీతియాలేతిరుక్కణ్ణళ్ కుళిర్ న్దపడియైచ్చొల్లుతత్. (౯)

అనః—(నావేక్ష సేఇతి) ఇప్పడిస్తోత్రాక్షేపసమాధాన తైప్పణ్ణి
 శుశ్వురనుడైయ శరణ్యతైక్కుఱుప్పాన భగవత్పరత్వతై మేలఱ్ఱ జ్ఞోక
 త్తాలే అరుళిచ్చెయ్ కితార్. ఇతిత్ ముతత్ శ్లోకత్తాలే సద్భ్రహ్మి
 సామాన్యనాచిశబ్దకళాలే జగత్కారణతయా ప్రతిపాదిక్కప్పడుకి
 తాన్ శ్రీమన్నారాయణనే యెఱ్ఱ గతినామాన్యన్యాయత్తాలే కారణ
 వాక్యవిషయమానభగవత్పరత్వతైయరుళిచ్చెయ్ కితార్. స్తోత్రమృణ్ణు
 పక్రమితైవాతే వాత్సల్యజన్యమాన విశేషకటాక్షు తైప్పణ్ణినాయెన్గిఱ
 వితు - ప్రళయకాలత్తిలే అచిత్కల్పరాన చేతనరై *దయమానమనా
 వాయ్ కొణ్ణవిశేషకటాక్షు తైప్పణ్ణిడెడ్డాక్కి, ఉడ్డానజన్తుక్కుళుడైయ
 (ప్రవృత్తినివృత్తిహేతుభూతనాయ్, ఉపకారకనానవునక్కున్మహాన
 జన్తుక్కుళో ఆభిముఖ్యమృణ్ణ ముకమ్ + కొడుత్తాయెన్గిఱవితు ఆశ్చర్య
 మోవెన్గితార్.

శ్లో;—నావేక్షసేయదితతో భవనాశ్రయాని

నాలమ్మభోభవితుమేవ కుతః ప్రవృత్తిః ।

ఏవంనిసర్గసుహృది త్వయిసర్వజన్తోః

న్వామిన్నచిత్రమిద మాశ్రితవత్సలత్వమ్ ॥

౧౦॥

వ్యా;—(నావేక్షసేయది) (౧) “తదేక్షతబహుస్యాం ప్రజాయే యేతి” ఎన్ను అచిత్కల్పరానచేతనరై కటాక్షీ త్తిలైయాకిత్. అనాది కాలమ్కణ్ణిప్పోన్దవపరాధజ్జళై ప్పారాతే అవత్ శ్రీనుడైయదుగ్గతియైయే పార్తు కృపాపరతన్త్రినాయితే ఇప్పోతుమ్ కటాక్షీత్తు. అల్లతు ఉన్దై “కటాక్షీ త్తిలైయే” ఎన్నారిలైయే. (తతః) “బహుస్యామ్” ఎన్నిఱనజ్జల్పత్తుక్కు ప్పిన్న్పు భవనసృష్టిక్కుమున్బుణ్ణానదూరత్తై చ్చొన్బిల్లకిఱతు. (అమూనిభవనానిభవితుమేవ నాలమ్) భోగమోక్షజ్జళై సాధిత్తుక్కుళ్ళుకైక్కు ఏకాన్తమాన చతురశ్చ భవనజ్జళానవిన్దై ఉణ్ణాక వేమాట్టాతు. న్యతిరేకనిర్దేశమ్ - అన్ధస్థైర్జత్తుక్కాక. (౨) “కోహ్యే వాన్యాశ్కఃప్రాణ్యాత్” (౩) “సతదస్తివినియతస్యిన్నయాభూతజ్ఞు రాచరమ్” ఎన్నక్కడవతితే. (కుతఃప్రవృత్తిః) ఉన్ సజ్కల్పమొట్టి య ఉణ్ణాక వేమాట్టాతవిన్దై స్రవన్ త్తిప్పతెత్తాలే. సకలోత్పత్తియుమ్ ప్రసృత్తియుమ్ ఉన్నుడైయ బరుకటాక్ష ఫలమన్తోవెన్దై. (ప్రభో) జగత్కారణత్వప్రయుక్తమాన వైశ్వర్యజై యుడైయవనే !.

(సర్వజన్తోరేవంనిసర్గసుహృదిత్వయి) నిత్యవిభూతియుణ్ణాయి రుక్కఇవత్తై య్మిక్కైయాలే (౪) “సపకాశీనరమేత” ఎన్నుమ్మడి తనిమైప్పట్టాయాయ్, బ్రహ్మరుద్రాదిస్థావరాన్తమాన జన్మజాతత్తుక్కు కరణకళేబరజ్జళైక్కుడుత్తుడిన్కుత్తై తీర్న్దాయెన్నుమ్మడి అకారణసుహృ

శ్లోః—స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వం

నారాయణత్వయి నమృష్యతి వై దికఃకః ।

బ్రహ్మ శివశ్చతమఖః పరమస్వరాడి

త్యే తేషియస్యమహిమాన్ల వవిప్రుష స్తే ॥

(౧౧)

స్తానపున్పక్కులిలే. (స్వామిన్) ఇవత్ నైయుణ్ణాక్కుకిఱవితు ఉచ్చేతాక పేణ్ణిత్తుఱు ఇవత్ నైయుణ్ణాన కుడల్ తుడక్కితే. (౧) “స్వముద్దిశ్య ఉపాదత్తే” ఎన్ఱితే అభియుక్తర్ వాఱైయుమ్. స్వవృత్తిరిక్తనకిలచేతనాఱై చేతనజ్జఱుమ్ ఉనక్కులనన్యార్. శేషమామ్మడిస్వామిత్వత్తైయుఱై యవనే!

(ఇదమాశ్రితవత్సలత్వం నచిత్రమ్)నకలవాఱ్ఱనసాఱగోచరమాన భగవద్విషయస్తోత్రత్తుఱు యోగ్యనామ్మడి ఎన్ఱక్కులుణ్ణాన వాత్సల్యమ్ ఉనక్కు ఆశ్చర్యమో?; (౨) “కిమత్రచిత్రమ్” ఇత్యాది;

ఇత్తాల్-జగత్కారణత్వఱైలే సర్వోత్కృష్టనెన్ఱమ్ (౩) “కారణస్తుధ్యేయః”ఎన్ఱు సర్వసమాశ్రయణీయనెన్ఱమ్. (౪) “ఏష హ్యేవానన్దయాతి” ఎన్ఱుప్రాప్యనెన్ఱమ్, సృష్ట్యాదికలైత్తచ్చేతాక పుణ్ణైకై యాలే సర్వస్వామియెన్ఱమ్, తామ్ స్తోత్రత్తిలే మూఱుమ్మడి ముకమ్ కాట్టైకై యాలే అశ్రితవత్సలనెన్ఱమ్ శొల్లిత్ నైయుత్తుఱు. (౧౦)

అవః—(స్వాభావికేతి) కీర్తీగతిసామాన్యన్యాయత్తాలే, నారాయణనే సర్వస్సాత్పరనెన్ఱతు. ఇతిల్ విశేషవాచియాన శివశమ్భాద్విది శబ్దజ్ఱాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కుప్పడుకితాన్ నారాయణనేయెన్ఱు సర్వవేదాన్తన్యాయానరూపమాయ్ అనన్యపరమాన నారాయణాఱనువాక సిద్ధమాన భగవత్పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

వ్యాః-(స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వమ్)ఇత్తాల్ పరత్వలక్షణమ్ శొల్లుకిఱతు. స్వాభావికశబ్దత్తాల్ కర్మోపాధికమాయ్ అత్తాలే

అనిత్యమాయ్ దుఃఖమిశ్రమానబహ్మదికతై శ్వర్యతై వ్యావర్తిక్కి-
ఱతు. అనవధికాతిశయశబ్దతాలే నిత్యరైయుమ్ ముక్కరైయుమ్
వ్యావర్తిక్కిఱతు; (౧) “సస్వరాఢ్యవతి” ఎన్దుమ్. (౨) “సత్యకామ
స్సత్యసజ్జల్పః” ఎన్దుమ్ నిత్యముక్తవిషయమాన వై శ్వర్యజ్ఞశుమ్
భగవదాయత్తమాయ్ సావధికజ్ఞశుమాయరుక్కయాలే. ఈశితృత్వ
మైన్దిఱి వసాధారణ స్వరూపనిర్దేశతాలే “నిర్విశేషచిన్మాత్రంవస్తు”
ఎన్దిఱి బాధగధికశానవేదాన్దికతై వ్యావర్తిక్కిఱతు.

(నారాయణ) సద్బ్రహ్మదిసామాన్యవాచిశబ్దజ్ఞతైయుమ్
విశేషవాచియాన శివశమ్భాద్విశబ్దజ్ఞతైయుమ్ నారాయణస్వక్కులిలే
వ్యవస్థాపిక్కిఱ నారాయణానువాకమ్ - శొల్లుకిఱివివర్ణత్తిల్ ప్రమాణ
మెన్దు ప్రత్యభిజ్ఞేపణాప్పడుకిఱతు. (త్వయి) సర్వవేదాన్తజ్ఞలిలుమ్
సర్వాధికనాక ప్రతిపాదిక్కుప్పడుకిఱవనాయ్ ఇన్వాత్తావుక్కు వకుత్త
వనాన ఉన్బక్కులిలే. (నమ్రప్యతి) ఉక్తమానవీశ్వరత్వతై ప్పాత్తాతే
యైఱికిఱవన్. (నైదికఃకః) కింజేపే ; అబ్రాహ్మణఇత్యర్థః. (3)
“యోవిష్ణుంసతతంద్వేష్టి” (౪) “విష్ణుభక్తివిహీనోయ స్సర్వ
తాస్త్రిభవేద్యపిబ్రాహ్మణ్యంతస్యభవే తస్యాత్పత్తిర్నియాప్యతామ్”
ఇత్యాది.

(౫) “హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే” “భూతస్యజాతఃపతిరేక
ఆసీత్” (౬) “సకిర్ద్ద్రోస్త్యదుత్తరః” (౭) “ఏకఏవరుద్రోనద్వితీయా
యతస్థే” ఇత్యాదికలిలే బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కు సర్వేశ్వరత్వమ్ శొల్లా
నిఱు, శివశమ్భాద్విశబ్దజ్ఞో నారాయణనై ప్రతిపాదిక్కిఱ తెన్ను
మిప్పిమాణజ్ఞశశవిత్ అపర్యవసితవన్ నైదికనల్లనెన్దు డేపిత్తపడి

శ్లో;—కశ్శ్రీశ్శ్రియః పరమసత్వసమాశ్రయఃకః

కఃపుణ్యరీకనయనః పురుషోత్తమఃకః ।

కస్యాఽయుతాయుతశతైకకలాంశకాఽంశే

విశ్వం విచిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తమ్ ॥ (౧౨)

యెజ్జనేయెన్నిల్, “సబ్రహ్మశివస్సేన్ద్రః” ఇత్యాదికలిలే పరిహరితై
తేగ్గిటతు ఉత్తరార్థమ్. (బ్రహ్మశివఇత్యాది) బ్రహ్మరుద్రకళోడే
సమ్ప్రతిపన్నతేతజ్ఞానాన ఇన్ద్రనైయుమ్, పారతన్యమే స్వరూప
మాన నిత్యము క్తరైయుమ్ సమభివ్యాహరిక్తైయాలే అవర్కళుడై
యవనీశ్వరత్వమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(ఏతేషి) లోక త్తిలేశ్వరతమాప్రసిద్ధరానభవర్కళుమ్ఇవర్క్కు
శేషభూతరాక సమ్ప్రతిపన్నరానవివర్కళుమ్. (యస్య) “నారాయణ
పరావేదాః” ఎన్టు సర్వవేదాన్త ప్రసిద్ధియైనినైక్కిటతు. (మహి
మార్ణవవిప్రుషస్తే) సర్వేశ్వరన్ మహిమైయాకిటకడలిలే ఒరుబిద్దుమా
త్రమెన్టు నారాయణానువాకన్దానే పరిహరియానిన్తతైగ్గిటార్. “యస్య
తే” ఎన్టు శ్రితిప్రసిద్ధియైయుమ్, †(నినైక్కిటతు) తమక్కివర్ణత్తిలు
ణ్ణాన సామోత్కరత్తైయుమరుళిచ్చెయ్కిటార్. పరమస్వరాట్ - నిత్య
ముక్తాః ; “బ్రహ్మశివశ్శతమఖః పరమస్వరాడిత్యేతేపి యస్యతే- తవ
ప్రభావసముద్రస్య, విప్రుషః - బిష్టవః” ఇత్యన్వయః. (౧౩)

అవః—(కశ్శ్రీశ్శ్రియః) †ఇతిత్ విప్రతప త్తిక్షమజ్జశన్తియిలే
తని త్తనియే పూర్ణమాయ్ సామర్థ్యపరమాన లిజ్జగళాలే పరత్వతై
అరుళిచ్చెయ్కిటార్.

వ్యా;—(కశ్శ్రీశ్శ్రియః) శ్వరవ్యతిరిక్త సకలచేతనరాలుమ్
తన్దాముడైయ స్వరూపస్థిత్యాదికళుక్కాక ఆశ్రయిక్కప్పడుకై యాలే

శ్రీశబ్దవాచ్చైయ్యాయరుక్మిణి పిరాట్టియార్ తన్నుడైయ స్వరూ
స్థిత్యాదికభుక్తాక పుత్తర పేణ్ణుమ్మసియాన మేన్దైయైయడైయార్
ఉనై యొచ్చియ ఆర్; కిమ్-తేపార్థమాయ్, ఇతైయైవ్వు పడి. (౧) “ఈ
శ్వరీం సర్వభూతానామ్” (౧) “అస్మేశానా జగతోవిష్ణుపత్ని” (౨)
“తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియ శెల్వా” ఎన్నక్కవనతిత్తే. (పరమసత్వస
మాశ్రయఃకః) పరమశబ్దత్తాలే రజస్తమస్సుక్కళైయుమ్ అత్తోడు
సమభివ్యాహృతమాన సత్వతైయుమ్ వ్యాపర్తిక్కిణతు. శుద్ధసత్వత్తు
క్షాశ్రయమాన విగ్రహాదికళైయుడైయననార్. (3) “మహాస్వ
భుర్వైపురుషసత్వస్యైష ప్రవర్తః” (౪) “ఆదిత్యవర్ణంతమసః
పరస్తాత్”

(కఃపుణ్డరీకనయనః) స్వానుభవానందత్వప్రతైయాలుమ్ - ఆ
శ్రితార్థమాన సీరైకభుక్కు ప్రకాశకమాయుమ్ సర్వేశ్వరత్వసూచ
కముమాన తిరుక్కళైయుడైయననార్. (౫) “తస్యయథాకాప్యాసం
పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ” (౬) “మహావరాహస్సుటపద్మలోచనః” (౭)
“జితస్తేపుణ్డరీకామ్” (౮) “తాయాయళిక్కిన్ద తణ్ణామరైక్కణ్ణా”
ఇత్యాది. (పురుషోత్తమఃకః) ఉనై యొచ్చియ పురుషాగాముళ్ళైవ్వు
తమరాయరుక్మిణార్. (౯) “యస్తాత్త రమతీతోహమ్” ఇత్యారభ్య
“అతోస్మిలోకేవేదేచప్రథితః పురుషోత్తమః” ఎన్దు ఆప్తతమరాన
దేవదీరే అరుళిచ్చెయ్తీరిత్తే.

(కస్యాయుతేత్యాది) [విచిత్ర చిదచిత్సృ విభాగవృత్తం విశ్వం
కస్యాయుతాయుతశతై కకలాంశకాం శే] చిద్విభాగత్తాలుమ్ అచిద్వి

(౧) శీనూ. (౨) తి-మొ-౩-౨-౧ (౩) శ్వేతా-౩-౧-౨ (౪) పురుషనూ

(౫) ఛాన్దో-౧-౬-౬

(౬) వి-పు-౧-౪-౨౬

(౭) ౧-జితస్తా-

(౮) తి-మొ-౩-౧-౯

(౯) గీ-౧౫-౧౦

శ్లో;— వేదాపహార గురుపాతక దైత్యపీడా

ద్యాపద్విమోచనమహిష్యసఫలప్రదానైః ।

కోన్యసిప్రజాపశుపతీ పరిపాతికిస్య

పాదోదకేన సశివస్వస్థిరోద్భుతేన ॥

(౧౩)

భాగత్రాయమ్ వర్తిక్కిఱవిద్దజగత్ విచిత్రమాయ్కొంజ్జు ఆరుదైయ
సజ్జల్పశత సహస్రైకదేశత్తిలేవర్తిక్కిఱతు. విచిత్రమానవచిత్తాకిఱ
తు-అత్యంతభిన్నమాన వాకాశాదికల్. చేతనవైచిత్ర్యమాకిఱతు-
కర్మత్తోవద్దచతుర్విధ శరీరజ్జఘమ్, తద్భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానజ్జ
ఘమ్. అంశమెత్తుఁ (నాలోపాతి) అల్పార్థత్తిలే. (౧) “పాదోన్యవిశ్వాభూ
తాని” (౨) “యన్యాయుతాయుతాంశాంశే” (౩) “మేరోరివా
ణుర్భవైత్యతే” (౪) “ఇదంకృతస్స మేకాంశేనస్థితోజగత్” ఇత్యాది.
[అయుతాయుతానాం - దశకోటినామ్, శతస్యపకికలాయాశ్శకలస్య
అంశకస్య. ఖణస్య, అంశే-అంశమాత్రే విశ్వమ్.] (౧౨)

అవ;—(వేదాపహారేతి) ఇతిహాసపురాణ ప్రక్రియైయా లే
బ్రహ్మరుద్రాదికఘడైయ తేత్రజ్జత్వైయమ్ భగవత్పరత్వైయమ్,
మరుళిచ్చయ్కిఱార్.

వ్యా.(వేదాపహార) (గీ) “యోవై వేదాంశ్చ” ఎన్దు బ్రహ్మ
పుక్కు వేదచక్షుస్సైక్కిఱుక్క, అతుఅనురక్తకళా లే అవశృతమాక
బ్రహ్మవేదత్తై ఆత్మన్దు దుఃఖాన్తర్ని మగ్నానవళవిలే విరోధికల్లై అ
త్తియచ్చయ్కిఱు, వేదత్తై మీట్టుక్కొడుత్త పుపకారత్తై చ్చొల్లుకిఱతు.
(౬) “తతోహ్యతేషు వేదేషుబ్రహ్మాణం † కశ్చలోవిశత్. తతోవచన
మిశానం ప్రాహవేదైర్వివాశ్చితః” బ్రహ్మ;— (౬) “వేదామే

శ్రి (పా) పద. † కుష్టలితం క్వాచిత్కమ్. ‡ (పా) కల్పవకి.

(౧) పురుషసూక్తమ్.

(౨) వి-పు-౧-౬-౫౩.

(౩)

(౪) గీ-౧౦-౪౨.

(౫) శ్లో-౬-౧౮.

(౬)

పరమంచక్షుర్వేదామే పరమంధనమ్ । వేదామేపరమంధామ వేదామే
 బ్రహ్మచోత్తమమ్ । తతోవేదాహృతాస్సర్వే దానవాభ్యాంబలా
 ర్దితాః । అన్ధకారాశ్చమే జాతాలోకావేదవివర్జితాః । వేదాదృతేహి
 కింకుర్యాం లోకాన్వైస్సృష్టుముద్యతః । అహోబతమహ
 ద్దుఃఖం వేదనాశంజంమమ । ప్రాక్షాన్తన తిహృదయం మాంహి
 శోకిదురానదమ్ ” “జగ్రాహవేదానఖిలాన్రసాతలగతాన్వరిః । ప్రాదా
 చ్చుబ్రహ్మణోరాజన్ తతస్సాన్వం ప్రకృతింయయా ” “తతస్తయోర్వధే
 నాశువేదాపహరణేనచ । శోకాపనయనం చక్రేబ్రహ్మణః పురుషోత్త
 మః ” ఇత్యాది.

(గురుపాతక) రుద్రన్, లోకగురుపుమాయ్ పితాపుమాయరు
 క్కిఱ బ్రహ్మవైదుర్మానమే హేతువాక తలైయైయఱుత్తు స్పాతకి
 యాన పాతకజ్జైయుమ్ పోక్కిత్తలైయఱుప్పల్ల బ్రహ్మవైయుమ్
 ఉజ్జీవిక్కుమ్బడి పణ్ణిరక్కిత్తపడి. శ్రీమాశ్చేదేవిం ప్రతిరుద్రః; (౧)
 “తతఃక్రోధపరితేన సంరక్తనయనేనచ । వామాఙ్మన్వనఖాగ్రేణ చిన్న
 స్తస్య శిరోమయా ” బ్రహ్మ; - “యస్మాదనపరాధస్య శిరశ్చిన్నం
 త్వయామమ । తస్మాచ్ఛాపనమావిష్టం కపాలీత్వం భవిష్యసి”
 బ్రహ్మణాశాపితోభూత్వా చరంస్తీర్థావిభూతలే । తతోహంగతవాన్
 దేవి హిమవంతంశిలోచ్చయమ్ । తత్రనారాయణశ్రీమాన్మయా
 భిక్షాం ప్రయాచితః । తతస్తేనస్వకం పార్శ్వంనఖాగ్రేణ విదారితమ్ ।
 మహతీస్రవతీధారా తస్యరక్తస్యసిస్సృతా । విష్ణుప్రసాదాత్పుశ్శోణి
 కపాలం తత్సహస్రధా । స్ఫుటిణం బహుధాయాతం స్వప్నల్భం
 ధనంయథా ” ఇత్యాది.

(దైత్యపీడాద్యాపద్విమోచన) హిరణ్య రావణాదికళెన్న, త్రి
 పురత్త్రిసురకోకళెన్న; ఆదిశబ్దత్తాలే దుర్మానాదికలై నివైక్కిఱతు.

ఇవర్కళాలే వరుమాపతైహ్సోక్తిః. (మహిస్తఫలప్రదానైః) షేత్రజ్ఞ
 త్వేన సమృద్ధిపన్నరాన ఇవర్కళో స్వసమారాధనత్తాలే లోకమడ
 జ్ఞ ఈశ్వరకళేష్ట కొణ్ణాడుమ్మడియానపదజ్ఞళై కొడుత్తపడి (౧)
 “యుగకోటిసహస్రాణి విష్ణుమారాధ్యపద్మభూః । పునస్తైలోక్యధా
 తృత్వం ప్రాప్తవానితిశుశ్రుమ్” “బహ్మదయస్సురాస్స ర్వే విష్ణుమా
 రాధ్యతేపురా । స్వంస్వంపదమనుప్రాప్తాః కేశవస్యప్రసాదతః.” (౨)
 “ఏనమేష సురాణాఞ్చానురాణాఞ్చాపి సర్వశః । భయాభయకరః
 కృష్ణస్సర్వలోకేశ్వరః ప్రభుః.” ఇత్యాది.

(కోన్యకత్యాది) ప్రజాపతి పశుపతికళై త్త్వానూల్ వస్త వాప
 త్త్వోక్తోడు పితరాల్ వస్త వాపత్తుక్తోడు వాశియతసాకల్యేన రక్షి
 క్కితాన్ మద్భైవన్. (కన్యవాదోదకేనేత్యాది) యారుడైయ
 తిరువడిళినిన్ఱుమ్ విఘ్నగంగాజలజై త్త్వ జ్ఞైయిలే ధరిక్కైయాలే
 ల్దరుదన్ శివనాయిద్రు; పరిశుద్ధనాయిద్రు. అవన్ అశుద్ధియై
 విత్తైత్తుక్కోళ్ళ అవనై శుద్ధనాక్కుమ్ పరమసావనభూతర్ ఉన్ఱై
 యుభీయ వేతార్. (౩) “ద్రవీభూతస్తథాధర్మోహరిభక్త్యామహా
 మనే । గృహీత్వా ధర్మసానీయంపాదంనాథస్యతుష్టయే । త్వాశితం
 పరయాభక్త్యా సాద్యాఘ్నాదిభిరర్చితమ్ । తదంబుపతితం దృష్ట్వాద
 ధార శిరసాహరిః । సావనార్థం జటామధ్యేయోగ్యోస్తీత్యవధారణాత్ ।
 వర్షాయతాస్యభవహూన్ నముమోచతదాహరిః” (౪) “శతుముక
 నిత్యాది - నలన్దికత్ శడైయాన్ ముడిక్కిన్ఱైమలరుమ్ నారణన్
 సాతత్తురాయమ్ కలన్దిభీపునల్” (౧౩)

శ్లో; — కస్యోద రేహరవిరిచ్చిముఖప్రపశ్చిం

కోరక్షతీమమజనిష్టచ కస్యనాభేః ।

క్రాన్త్యానిగీర్యపునరుద్గరతత్వదన్యః

కః కేనవైషపరవానితి శక్యశఙ్కః ॥

(౪)

అవ; — (కస్యోదరే) ప్రమాణానుకూలమాన తర్కరూపన్యాయత్తాలే ఉక్తమాన భగత్పరత్వత్తై నిగమిక్కితార్.

వ్యా; — (హరవిరిచ్చిముఖప్రపశ్చింకస్యోదరే) బ్రహ్మరుద్రప్రముఖమానసకల పదార్థజ్ఞుఁడు మహాప్రళయత్తిలే ఆరుద్రైయ వయిద్రోహిలే ఒత్తుక్కిడక్కిఱతు. (౧) “సదేవస్వామ్యేదమగ్రాసీత్” ఎన్నిటపడియే ద్విపరాధకాలమనామరూపజ్ఞైయిస్తు (౨) “తమఃపరేదేవసీభవతి” ఎన్నిటపడియే సర్వేశ్వరన్యకలీలే కిడక్కిఱపడి యైచ్చొల్లుకిఱతు (౩) “బ్రహ్మదిషుప్రలీనేమనష్టేలోకే చరాచరేఽభూతసంప్లవేప్రాప్తేప్రలీనే ప్రస్థితౌమహాన్” ఏకస్త్యతివిశ్వాత్మాసతు నారాయణఃపరః” ఇత్యాది. సంహారాదికిలిలుమ్ కర్మభవిక్కుమిడత్తిల్ బ్రహ్మదికళోడు పిపీలికాదికళోడు వాళియిలైయెనై.

(కోరక్షతీమమ్) హరవిరిచ్చిప్రముఖమాన విప్రప్రపశ్చిత్తై రక్షిక్కితార్. (౪) “సహిపాలన సామర్థ్యమృతేనర్వేశ్వరంహరిమ్” (౫) “నసమ్నదాం సమాహారేవిపదాం వినివర్తనే । సమర్థోద్భవశ్యతేకశ్చిత్తం వినాపురుషోత్తమమ్ । ”. (అజనిష్టచకస్యనాభేః) మహాప్రళయత్తిల్ అవిభక్తమాయ్ క్కిడక్కిఱ ఇప్పపశ్చమ్ యారుడైయతిరునాభీకమలత్తిల్ నిస్తు ముత్పన్నమాయిద్రు. మహాభారతే మార్కండేయ సమాఖ్యానే; — (౬) “స్వపతస్తస్యదేవస్య పద్మంసూర్యసమప్రభమ్ ।

(౧) ఛా ౬-౨-౧.

(౨) సుభా-౨.

(౩) వి-పు-౬-

(౪) వి-పు-౧-౨౨-౨౧.

(౫)

(౬) భా-౦-

నాభ్యం వినిస్సృతం తస్మాత్తత్తోత్పన్నం వితానుహం ” సుపన్ద
వై కృగ్గసంవాదే:- (౧) “యత్తత్పద్దమ భూత్పుర్వం తత్త్రబ్రహ్మ
వ్యజాయతి । బ్రహ్మణశ్చాపిసమ్భూతశ్చైవ ఇత్యనభార్యతామ్ । శివా
త్కన్దస్సమ్భభూవ ఏతత్సృష్టి చతుష్టయమ్” ఇత్యాది.

(కాన్వా) బ్రహ్మదిష్టానరాన్తమాన ఎల్లార్తలై కళిలుమ్ తిరు
వడికలైవై త్తవనార్. తిరువడికిలై త్తలై యిలేన్ త్తవనో, తిరువడికిన్
కీర్తైతుకై యుణ్డవనో ఈశ్వరన్లెన్గిణార్. “ఏకింరాసీనరత్నాదమేకింపా
చిత్తుళన్ముదా । అపరోపిథరన్మూర్ధ్నా కోధక స్తేషుగణ్యతామ్॥” ఎన్న
క్కడవతితే. (౨) “సంఘైస్సరాణామిత్యాది ” (నిగీర్యపునరుద్ధి
రతి) అవాన్తరప్రళయశ్శిలే తిరువయిల్ శ్శిలే వైత్తుప్పిన్బువెళినాడు
కాణప్పఱప్పడ విట్టవనార్. (త్వదన్యోకిం) ఇప్పడి సర్వప్రకార రక్ష
కర్ ఉన్నైయిల్లైయమల్ న్నూర్. (కేననై షపరవానితిశక్యశఙ్కం)
మల్ న్నైవరాలే ఇన్ద ప్రపంచమానతు షరత్తన్తమెన్దు శక్యశఙ్కమా
యిరుక్కిఱతు. “సన్దిగ్ధేఖలన్యాయం ప్రవర్తతే” ఎన్దు వేతే శిలరై
శఙ్కైక్కుక్కు సమ్భావనై యే యిల్లైయెనై.

ఒరువన్ జనకనాయ్ ఒరువన్ జన్మనాయ్, ఒరువన్ శేషియాయ్
ఒరువన్ శేషనాయ్, ఒరువన్ శ్రీయంపతియాయ్ ఒరువన్ ఉమాపతి
యాయ్, ఒరువన్ పుణ్ణరీకాక్షనాయ్ ఒరువన్ విరూపాక్షనాయ్, ఒరు
వన్ గరుడవాహననాయ్ ఒరువన్ వృషభవాహననాయ్, ఒరువన్ పాతకి
యాయ్ ఒరువన్ మోచకనాయ్, ఒరువన్ పురుషోత్తమనాయ్
ఒరువన్ పురుషనాయ్, ఒరువన్ శిరస్థితపాదపఙ్కజనాయ్-ఒరువన్
పాదపాంసుమాత్రమాయ్, ఒరువన్ సూరిదృశ్యనాయ్ ఒరువన్ వేతా
శదృశ్యనాయ్, ఇప్పడి తమం ప్రకాశజ్ఞో పోలే రుద్రసు కుమ్

శ్లో:—త్వాంశీలరూపచరితైః పరమప్రకృష్ట
సజ్జేనసాత్వికతయాప్రబలైశ్చశాస్త్రైః ।
ప్రఖ్యుతదై నపరమాధ్వివిదాంమతైశ్చ
నై వాసురప్రకృతయః ప్రభవన్తిబోధ్యమ్ ॥

(౧౫)

సర్వేశ్వరనుక్కుమ్ నెడువాశియుణ్ణాకెయాలే రుద్రనుక్కు అస్తదా
దికిళో పాతజ్జే తజ్జైతైయాలే ఈశ్వరత్వశజ్జైయిలై. బ్రహ్మపుక్కుమ్
సామాన్యన్యాయత్తాలే ఈశ్వరత్వ శజ్జైయిలైయెన్జ తాయ్త్తు. (౧౪)

అవ;—(త్వాంశీలేతి) *నావేక్షసేయిల్ వేదాస్తప్రథమప్రా
దోక్త కారణత్వమ్ శొల్లిల్లు. *స్వాభావికేత్యాదియిల్ గుణోపసం
హరపాదార్థమ్ శొల్లిల్లు. *కశ్శీశ్శియఃవిల్ త్రిపాద త్రిలర్థమ్ శొల్లి
ల్లు. * వేదాపహరేత్యాదియిల్ ఉపబృంహణమాన వర్థమ్ శొల్లి
ల్లు. * కస్యోద్ధరత్తిల్ ప్రమాణాఽనుగ్రాహక తర్కసిద్ధపరత్వమ్
శొల్లిల్లు. ఇనిఇతిల్ ఇప్పడి దృఢతరప్రమాణ సిద్ధమాయురక్క, (౧)
“ఆనురీంయోనిమాపన్నాః” ఎన్నిఱపడియే “ఆసురప్రకృతికళో అవనై
ఇభిప్పతే” ఎన్జ ఇవర్కళిభివుక్కు ఇన్నాతాకిఱార్. అథవా, (౨)
“యారుమోర్ నిలై మైయనెన వశివరియవెప్పెరుమాన్” ఎన్జదుష్ప్ర
కృతికళో కణపడాతోఱ్ఱియప్పెఱువతే ఇవిలక్షణవిషయమెన్జ ఉక
క్కిఱారాకపుమామ్.

వాః;—(త్వామ్) సర్వాధికనాయ్ ఇవాత్తావుక్కు వకుత్త
వునై. (శీల) మహతోమనై సహనీరధ్ధేణసంశ్లేషస్వభావత్వమ్.
“నావేక్షసే” ఎన్నిఱశ్లోకత్తిల్ శొల్లికిఱస్వభావమ్. అతాకిఱతు -
సర్వాధికనాయురున్జువైత్తు (౩) “బహుస్యామ్” ఎన్నిఱపడియే అవల్
ద్రీనిభిపు పేఱు తన్నతాయ్ అభిమానియుమ్ తానేయాయురక్కె.

(రూప) “కరిపుణ్డరీకనయనః” ఎన్నిటనశివు. (౧) “హిరణ్మయః పురుషోద్భవశ్చైతే, తస్యయథాకవ్యాసంపుణ్డరీకమేనమక్షిణీ” (౨) “నీలతోయదమధ్యస్థః” (౩) “సభూతసంఘసంస్థానో దేహహాస్యపరమాత్మనః” (౪) “సతస్య ప్రాకృతామూర్తిర్నాం సమదోస్థినమ్భవా” ఇత్యాది. (చరిత్రైః) “క్రాంత్యానిగీర్యపునరుద్ధరతి” ఎన్ఱమ్ “వేదాపహరగురుపాతక” ఎన్ఱమ్ శౌల్లకిః అతిమానుషచేష్టితజ్జ్ఞభాలుమ్.

(పరమప్రకృష్టసత్త్వేన) “పరమసత్త్వ సమాశ్రయఃకరి” ఎన్నిట శుద్ధసత్త్వమయమాన విభూతియోగత్తాలుమ్. (౫) “క్షయస్తమస్యరజసఃపరాకే” (౬) “తమసఃపరస్తాత్” (౭) “స్వసత్త్వాభాసకం సత్త్వం గుణసత్త్వాద్విలక్షణమ్” ఇత్యాది. (సాత్వికతయా ప్రబలైశ్చ శాస్త్రైః) వేదత్తిల్ సాత్వికర్కు హితానుశాసనమ్పణ్ణమ్ జ్ఞానభాగత్తాలుమ్, (౮) “అగ్నేశ్వినస్యమాహుత్త్యమ్” ఇత్యారభ్య “సాత్వికేష్వభకత్వేషు మాహుత్త్యమధికంహరే” ఎన్ఱ శ్రీమాత్స్వ్య పురాణత్తిలే సత్వోద్రిక్తనాన బ్రహ్మవిన్ వాక్యమాకైయాలే ప్రబలమాన శాస్త్రజ్ఞభాలుమ్.

(ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాంమతైశ్చ) ప్రఖ్యాతమానదైవత్తి నుదైయ యాధార్థ్యవిత్తుక్కుళుదైయ మతజ్ఞభాలుమ్, సృష్టివాక్యమ్, నారాయణానువాకమ్, సుబాలోపనిషత్, అన్తర్యామిద్రాంహణాది కళితే సర్వాధికనాక ప్రఖ్యాతనాయరుక్మైః. ప్రఖ్యాతదైవ పరమార్థ విత్తుక్కులెన్నిటతు - “సహోవాచవ్యాసః పారాశర్యః” ఎన్నిట పరాశరభగవాన్, “యద్వైశ్చమనురపదత్తద్భేషజమ్” ఎన్నిటమను, వేదాచార్యనాన వేదవ్యాసన్, వాజసనేయ ప్రసిద్ధనానయాజ్ఞవల్క్యన్,

(౧) ఛా-౧-౬-౬.

(౩) భారత

(౫)

(౭)

(౨) తై-నా-

(౪) వాయుపు-౩౪-౪౦.

(౬) పురుషసూ.

(౮) మాత్సేయ-౫౩-౬౩.

౪౦ పెరియవాచ్చాన్నిశ్చై యరుళిచ్చెయ్త, [౧౬-శ్లో]

శ్లో;—ఉల్లఱ్ఱి త్రివిధసీమసమాతిశాయి

సమ్భాననంతవరిబ్రహ్మస్వభానమ్ ।

మాయాబలేనభవతాపినిగూఢ్యమానం

పశ్యన్తి కేచిదనిశంత్యదనన్యభాపాః ॥ (౧-)

“సమశ్శౌనకాయ” ఎన్ఱు వైదికాగ్రేసర్ శొల్లమ్ శ్రీశౌనకన్. ఏవమ్భూతనాన ఆపస్తమ్బన్. ఆయోనిజనాయ శ్రీరామాయణ ప్రసక్తి నాన వాల్మీకి “ఆపోనారా ఇతిప్రోక్తా ఆపోవై నరసూనవః” ఇతి వసిష్ఠపులస్త్యనరప్రచార సిద్ధదేవతాపరమార్థజ్ఞపరాశరః, “రుక్మాభంస్వప్నధీగమ్యమ్” ఇతిమరుః. “క్షేత్రజ్ఞస్యేశ్వరజ్ఞానాద్విశుద్ధిః పరమామతా” ఇతియాజ్ఞశ్శర్మః, “తామస్యైత్యాంప్రణమేత్” ఇతిశౌనకః, “పూఃప్రాణిసస్సర్వ ఏవగుహశయస్య” ఇత్యాపస్తమ్బః. “భవాన్నారాయణోదేవః” ఇతివాల్మీకి ఎన్ఱిజివివర్కశ్చై. ఏనం విశిష్టంతామ్, (ఆసురప్రకృతయః) కూరికర్తాః, తాన పేర్కళ్ సర్వాధికనాన దేవరై (బోధమేవనప్రభవన్) అఱ్ఱైక్కుత్తానే సమర్థాశ్చ. (౧) “ఆసురీంయోనిమాపన్నాః” ఇత్యాది. (౧౫)

అన;—(ఉల్లఱ్ఱి తేత్యాది) (౨) “మహాత్మానస్తమామ్” ఇత్యాదికిల్ శొల్లకిటపడిగో ఉన్నై ప్పెఱుమ్ సత్రస్మితికిల్ కాణప్పెఱువతేయెఱుమ్, (౩) “యాయమోర్నిలమైయనెన పఱివెళియవెమ్మరుమాన్” ఎన్ఱు తన్ పేఱాకవుకిత్తార్.

వ్యా;—(ఉల్లఱ్ఱి తేత్యాది) త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితమాయ సమాధికసమ్భాననైయుమ్ కడన్తళ్ళ ఉన్నడైయ ప్రభుత్వత్వస్తినుడైయ స్వరూపత్వై, “విభుత్వాద్యేశపరిచ్ఛేదరహితః, నిత్యత్వాత్కాల పరి

శ్లో;—యద ణ్డమణ్డాన్తరగోచరఞ్చ యత్

దశోత్తరాణ్యవరణాని యానిచ ।

గుణాంప్రధానం పురుషంపరంపదం

పరాత్పరంబ్రహ్మచ తేవిభూతయః ॥

(౧౭)

చేచ్ఛదరహితం, సర్వప్రకారిత్వేన పునశ్ఛీనతీ యోగ్యవస్త్యస్తరాభావాత్ వస్తుపరిచేచ్ఛదరహితం, సదృశవస్త్యస్తరాభావాత్ తులయాద్రస్థాదినా వాపరిచేచ్ఛదరహితం ఇతివా; అతిపవనమాధికదరిద్రం.

(మాయాబలేన) భగవత్స్వరూపవైలతీయవౌట్టాత ప్రకృతినంబనతా లే యెన్నుతల్; దివ్యవిగ్రహతై ఇతరసజాతీయమాకుమ్ ఆశ్చర్యశక్తియోగతా లే యెన్నుతల్. (భనతాపిని గూహ్యమానమ్) (౧) “ఆత్మానంనూనుషంమన్యే” (౨) “అహంనోబాన్ధవోజాతః” ఎన్టు *ఆలోపార్ త్తుట్టి తరుమున్నాలే మత్తైక్కప్పట్టతేయాకిలుమ్. నిగూహ్యమానమపి - పిహితమపి.

(పశ్యన్తికేచిదనిశమ్) సత్ప్రకృతికళాయరుప్పార్ శిలమహత్తాక్కల్ సర్వకాలముముశ్యపడి కాణానిష్టార్కల్. (త్వదనన్యభావారి) ఉన్నై యొట్టియ వేఱుపరత్వబుద్ధి యిల్లాతవర్క కళెన్నుతల్. ఉన్నై యొట్టియ ఉపాయాన్తర మతియూత వర్క కళెన్నుతల్. ఉన్నై యొట్టియ సాప్యాన్తర మతియూతవర్ కళెన్నుతల్. (౩) “క్రియతామితి మాంవద ” ఎన్టు ఉన్నినై వొట్టియ వేఱువిషయ మతియూతవర్క కళెన్నుతల్; ఇప్పడికళాలే జ్ఞానత్తుక్కు ఉన్నై యొట్టియ విషయాన్తరమిల్లాతవర్క కల్. (౧౮)

అవ;—(యదణ్డమితి) కీర్త ప్రతిపాదిత సర్వేశ్వరత్వత్తుక్కు ప్రతినమ్బునితయా అపేక్షితనూన ఈశితన్యజాతతై ప్రపచ్చీరిక్కితార్.

(౧) రా-య-౧౨౦-౧౧. (౨) వి-శ్ర-౧-౧౩-౧౩. (౩) రా-ఆ-౧౧-౭.

వ్యాః—(యదణ్డమ్) చతుర్దశభువనాత్మకమాన వణ్డమ్యాతో
స్తు. జాత్యేకవచనమ్. (౧) “అణ్డానాస్తు సహస్రాణామ్” ఇత్యాదియిల్
శొల్లుకిఱపడియే అణ్డసమూహమ్ యాతోస్తు, (అణ్డాన్తరగోచరశ్చ
యత్) అణ్డాధిపతిలోకేశ్వరిదిక్పాలనరపతి (ప్రముఖమాయ్, స్థావరజగ
మాత్మకమాన అణ్డాన్తర్వర్తిసమూహమ్ యాతోస్తు, (దశోత్తరాణీ
త్యాది) మేన్దేలుమ్ ఒన్టుక్కొన్టు దశగుణితమాన పృథివి వారి వహ్ని
అనిల ఆకాశజ్గళమ్, భూతాదికళమ్, మహానుమ్, కార్యోన్టుఖమాయ్
వికృతమాన ప్రకృత్యంశమాన ఏద్రావరణజ్గళో యావై శిల.

(గుణాః) అతుచేతనరై బన్ధిపుతు, గుణద్వారావాకై యాలే
బన్ధకారణమాన సత్వాదికళే. (ప్రధానమ్) అవికృతప్రకృతి ప్రదేశమ్.
“గుణాః ప్రధానమ్” ఎన్టు గుణగుణికళై ప్పిరిత్తుప్పేళుకిఱతు - గుణజ్గ
లై గో జగత్కారణమాఱిచ్చొల్లుకిఱ సాంబ్యమతమ్ అవైదికమైన్ద
క్కాక. (పురుషః) బద్ధాత్మనమప్టి. అణ్డాన్తరగోచరమెన్టు వ్యప్తి
యొచ్చొల్లుకై యాలే ఇతుసమప్టివిషయమ్. కార్యకారణోభయావస్థ
ప్రకృత్యాశ్రయ డేత్రజ్గళర్. “డేత్రజ్గ ఆత్మాపురుషః” ఎన్నక్కడవ
తిఱే. (పరంపదమ్) కార్యకారణోభయావస్థ ప్రకృత్యాశ్రయాత్
డేత్రజ్గాత్పరంపదమ్. (౨) “హిరణ్మయః పరలోకే” ఇత్యారభ్య
“జోతిషాంజ్యోతిస్తద్వదాత్మవిదోవిదుః” (౩) “వరమేవోమన్ - సా
శ్చుతే” (౪) “త్రిపాదస్యామృతందివి” (౫) “యత్రపూర్వసాధ్యా
స్సన్తిదేవాః” (౬) “అత్యర్కానలదీప్తంతత్ స్థానంవిష్ణోర్మహాత్మనః
స్వయోవప్రభయారాజన్ దుష్ప్రేక్ష్యం దేవదానవైః॥ తత్రగత్వా

(౧) వి.పు.౨.౭.౨౭.

(౨)

(౩) తై.ఆ.౧.

(౪) పురుషసూక్తమ్.

(౫) భార. ఆర. ౧౬౩. (౬)

శ్లోః—వశీవదానోఽగృణానాన్మజుశ్శుచి

ర్తృదురయాభు ర్తధురస్థి నిరస్సమః ।

కృతీకృతజ్ఞ స్తవమసి స్వభావత

స్సమ స్తకల్యాణగుణామృతోదధిః ॥

(౧౮)

పునర్నేమం లోకమాయాన్తిభారత” ఇత్యుక్తాతిపాద్విభూతిః.

(పరాత్పరమ్) బ్రహ్మాదికళిల్ పరర్ముక్తర్. అవర్కళిల్ పరర్ నిత్యసిద్ధర్. (బ్రహ్మచ) శుద్ధసత్వమయమాయ్. జ్యోతిర్మయ మాయ్, సాన్దర్భసౌకుమార్యాది కల్యాణగుణోపేతమాయ్, బృహత్త్వ బృంహణత్వగుణ యోగత్తాలే బ్రహ్మశబ్దవాచ్యమాన దివ్యమజ్జశవిగ్ర హమ్.(౧)“సపరస్పర్శశ క్షీనాంబ్రహ్మణస్సమన స్తరమ్”(౨)“మూర్తం బ్రహ్మ”(౩)“శాన్తానస్తమహావిభూతిపరమం యద్బ్రహ్మరూపంహరే యూర్తంబ్రహ్మతతోపి యత్ప్రియశరంహపం యదత్యుద్భుతమ్” ఇ త్యాది. (తేవిభూతయః) విభూతిశరీరశబ్దజ్ఞో పర్యాయమూకై యాలే దేవర్కమ్కశరీరతయాశేషజ్ఞో. (౪) “విభూతయోహరేతా జగత స్సృష్టిహేతవః” (౫) “యానిమూర్తాన్య మూర్తానియాన్యత్రాన్యత్ర వాక్యచిత్ । సన్తివైవస్తుజాతానితాని సర్వాణితద్వపుః” (౬) “తత్స ర్వంవై హరే స్తనుః” ఇత్యాదిభిః విభూతిశరీరశబ్దయోః పర్యాయత్వం శాస్త్రేషుప్రసిద్ధమ్. (౧౭)

వాగ్ః—(నశీత్యాది) కీర్తీశరణ్యనుజ్ఞేయ పుత్ర-క్షమ్శొల్లి, ఇ తిల్ ఉభయవిభూతినాథనై నమ్మాల్ కిట్టలామోవెన్ఱు కూశాతపడి, ఆశ్రితర్క్కిట్టియుమ్ తుత్తై యాన కల్యాణగుణజ్ఞలిలే పన్నిరణగుణజ్ఞ తైయరుశిచ్చెయ్ కితార్. అథవా, కీర్తీ సర్వేశ్వరత్వమ్శొల్లిల్ ద్రాయ్,

(౧) వి-పు-౧-౨౨-౬౨. (౨) వి-పు-౧-౨౨-౬౩. (౩) చతుశ్లోకీ.

(౪) వి-పు-౧-౨౨-౩౧ (౫) వి-పు-౧-౨౨౦౬. (౬) వి-పు ౧-౨౨-౩౫.

ఇనిచ్చొల్లపాప్తమాన సమస్తకల్యాణగుణాత్మకతైయై యరుళిచ్చెయ్తకి తారెన్నుమామ్.

(వశీ) కీర్తించున్న ఈశితవ్యతైయై తన్వశత్తిలే నడత్తివర్తి క్కుమెనై. ఇత్తాలుమ్ స్వతన్త్రస్వక్కులిలే గుణమ్కిడదై అతుపెరు విలైయనామెన్నుమిడమ్ శొల్లుపిఱతు. (౧) “సర్వశ్యవశీ సర్వస్యే శాసః” (౨) “జగద్వశేవర్తతేఽదమ్”. అథవా తన్నుడైయ తిరు ముక్తిలిను హల్యముడై యార్ వశత్తిలే తామిఱ్ఱు మెన్నుమామ్. (౩) “ఇమాన్తమునిశా ర్దుల కిఱ్ఱ-రా సముపస్థితౌ । ఆజ్ఞాపయయథేష్టంవై శాసనం కరవావకిమ్” “ఆజ్ఞాపయమహాచాహా బ్రూహియత్తే వివక్షితమ్” (౪) “స్వయమేవహరిర్వప్రే విప్రపాదావనేజనమ్” (౫) “అనన్యాధీనత్వమిత్యాది”. ఆశీతపరతన్త్రనాయరుక్కు మిరుప్ప, పిఱర్క్కావేనెన్టై నివారకరిల్లామైయాలేన్వాతన్త్ర్యకార్యమాయి రుక్కుమ్.

(వదాన్యః) ఇప్పుడి ఆశీతపరతన్త్రనాయ్చెయ్యుమ్ కార్యమె న్నెన్నిల్; తన్నెయ్యుమ్ తన్నుడై మైయైయమ్ అవర్కళుక్కుక్కొ డుక్కుమిడత్తిల్ ఇరన్దుకొడక్కు మాదార్యతై చొల్లుపిఱతు. (౬) “ప్రియవాద్ధానశీలశ్చనదాన్యః పరికీర్తితః ।” (౭) “యఆత్మదాబ లదా” (౮) “ససర్వానర్థినోద్బుష్ట్యా సమేత్వప్రతినన్ద్యచ । (౯) “ఉ దారాస్సర్వ ఏవై తే” (౧౦) “సతేయాదమ్”

(గుణవాన్) తన్నెయ్యుమ్ తన్నుడై మైయైయమ్ అవర్కళుక్కుక్కొ డుక్కుమిడత్తిల్ అవర్కళో, తన్మేన్తైయమ్ తజ్జళోశిఱు

(౧) బృహ-౬-౪-౨౨. (౨) భార-ఆను. (౩) రా-బా-౩౧-౪.

(౪) (౫) పరదస్త. (౬) (౭)

(౮) రా-అ-౧౬-౨౭. (౯) గీ-౭-౧౮. (౧౦) జిత-౧-

మైయుమ్ పార్ త్తుప్పిత్తూలియామే అవర్ కళళవాక త్తన్నైయమైళ్ళమ్ శీలమ్. (౧) “మహతోమన్దై” గుణప్రకరణమూకై యాలే గుణవా న్నెలిఱవితు - గుణసామాన్యతై చ్చొల్లుకిఱతన్దు, గుణవిశేషతై చ్చొల్లుకి ఱతు. “గుణ్యత ఇతి - గుణం” ఎన్నిఱపడియే అనుసన్ధాతావుక్కు ఎ ప్పోతుమొక్కవిడ వొణ్ణామైయాశే శీలతై గుణశబ్దతాలే శొల్లుకిఱతు. పాలశబ్దమ్ పుత్తసామాన్యవాచియామొక్క, పుత్తవిశేషతైక్కాట్టు మాపోలే. (౨) “అజాయమానం”. గుణశబ్దతై (౩) “కోన్వన్తిన్నాన్ ముత్తంలొకేగుణవాన్” ఎన్దుతోడజ్జే, “ఇత్తూకువంశ ప్రభవోబభూవ గుణవత్తరం” ఎన్నుమళవాక శీలపరమాక చ్చొల్లిల్లొత్తే. (౪) “సహి దేవైరుద్దిర్ణస్య” ఎన్నిఱపడియే శీలకార్యమవతారమైనై.

(ఋజుః) ఇప్పడి తన్నైయమైత్తుక్కొణ్ణు పొరున్దుమ్బాతు అ వర్ కళ నానారుచికళానాల్, మేట్టిలేవిరకాలే సిరేల్ ముమాపోలేఅవర్ కళ శెన్వైక్కేడేశెన్వైయమ్బడి శెన్వైయనాకై. ఆర్జవమావతు - ఆశ్రితవిషయత్తిల్ మనోవాక్కాయజ్జళాలే ఏకరూపనాకై. (౫) “యజ్ఞాతీయో యాదృశోయత్స్వభావస్తజాతీయస్తాదృశస్తత్స్వ భావః.” (౬) “తద్వైచరథాస్తుకతమోయ మహాంస్వభావోయావా న్యథావిధగుణోభజతే భవన్తమ్ । తావాంస్తథావిధ గుణస్తదధీనవృ త్తిస్సంక్లిప్త్యసి త్వమిహతేన సమానధర్మా” ఇత్యాదయః ।

(శుచిః) ఇప్పడి ఉపకరిక్కుమిడత్తిల్ ఒరుప్రయోజనతైక్కణి శియాతే పెఱుమ్ముఱత్తిలే ఉపకరిక్కుమ్ భావశుద్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు. (౭) “యోర్థేశుచిన్సహిశుచిః”. నిత్యసంసారియై స్వసమ్బన్ధమేహేతు వాక నిత్యసూరికళోడే ఒరుకోవై యొక్కవల్ల పావనత్వతైచ్చొల్లుకిఱతై

న్నమామ్. (౧) “పావనస్సర్వ లోకానాంత్యమేవ రఘునందన” కర్త కాణ్డే; - “భక్తిరష్టవిధా హ్యేషాయ స్థిత్యైచ్చేషివ ర్తతే । సప్రేక్ష్యోము నిశ్శీమాన్సయతిస్సచపణ్డతః । మయాపూజ్యస్సదాచా సామద్యక్తశ్శ్వ పచోషియః । తస్మైదేయం తతోగ్రాహ్యం సచపూజ్యోయథాహ్య హమ్”.

(మృదుః) సంశ్లేష త్తిలిప్పడియిరుక్కిఱవన్ ఇవర్కళో వీశ్లేష త్తిలామ్మా మార్టానెనిఱతు. ఆ త్తగుణప్రకరణమాకై యాలే మానస దౌర్బల్యత్తైచ్చొల్లకిఱతు. (౨) “నైవదంశాన్న మశకాన్” (౩) “నజీ వేయగిత్తణమపి” (౪) “అవగాహ్యర్ణవంస్వప్నే”

(దయాళుః) ఆశ్రితవిశ్లేషదుఃఖ త్తిలసహనాయ్కై. దయై= పరదుఃఖాసహిష్టుత్వమ్. (౫) “సపకాశీనరమేత” (౬) “వ్యసనేషుమ నుష్యాణామ్” ఎన్నిఱ ఇతుసర్వసాధారణమానాల్ ఆశ్రితవిషయ త్తిల్ కృపై అవాఙ్మన గోచరమితే (౭) “వియోహిజ్ఞానినోత్పర్థమ్” ఇతి. (౮) “స్త్రీప్రణప్టేతి కారుణ్యత్” (౯) “సతంనిషతితమ్” ఇత్యాది.

(మధురః) నిర్దయనానాలుమ్ విడవోణ్ణత సారస్యత్తైచ్చొల్ల కిఱతు. నానావిధరుచికళాన జన్తుక్కుళుక్కు అవ్వవర్కళో నిష్టనిష్ట నిలై కళితే ఇనియనాయ్నిత్తై. (౧౦) రసోవైసః” (౧౦) “ఏష హ్యే వానందయాతి” (౧౦) “రసంహ్యేవాయం లభ్యానన్దీ భవతి” ఇత్యాదయః.

(౧) రా-ఉత్తర-౨౨-౯. (౨) రా-సు-౩౬-౪౨. (౩) రా-సు-౬౬-౧౦.
(౪) రా-య-౫-౯. (౫) మహేశుపనిషత్. (౬) రా-అ-౨-౪౧.
(౭) గీ.౭-౧౭. (౮) రా-సు- (౯) రా-సు-౩౮-౩౪.
(౧౦) శ్రే-ఆ.

(స్థిరః) ఇప్పడి సర్వరసికి నాయురుక్కుఁ అ తాన్ తన్మక్కులిలే అ
లొనుకూల్యమృణ్ణినార్ క్కు తనక్కు అ స్తరజ్జరానార్ విరోధికళానా
లుమ్ అవర్ కిళాల్ అప్రకిమృన్యనాయురుక్కు. (౧) “నత్యజేయంకిథ
శ్చన” (౨) “అభయం సర్వభూతేభ్యః” (౩) “ఎన్నడియారతు శే
య్యాక్” (స్థిరః) ఆశ్రితరుజ్జయ ప్రాతికూల్యజ్జళాలుమ్ అవికృతనా
యిరుక్కు మెన్నుమామ్.

(సమః) ఆశ్రయిక్కుమిడ త్రిల్ జన్మవృత్తాదికళాల్ కుజ్జెస్తిరు
న్దార్ కళేయాకిలుమ్ ఆశ్రయణీయత్యేసమనాక్. (౪) “సమోహం సర్వ
భూతేషు” (౫) “ఈడు మెడుప్పమిలీశన్” (౬) “కొళక్తై కొళామై
యిలాతాన్”

(కృతీ) కుశలః. ఇప్పడి ఆశ్రయిత్రాల్ అవర్ కళుజ్జెయకర్త
వ్యాంశ మెల్లామ్ తనక్కే అనుష్టేయమెన్దిరుక్కుమ్. “ఆదికర్మణి క్తిః”.
అధవా, ఆశ్రితర్ కళ తన్నైలభిత్రాల్ ఇన్ద్రవర్ కళో పెన్ద్రారా
యిరుక్కు యన్తిక్కే తన్ పేతాయురుక్కు. (౭) “అభిషిచ్యచ” (౮)
“తవచార్థః ప్రకల్పతే”

(కృతజ్ఞః) ఇప్పడితాన్ అవర్ కళుక్కు ఎల్లావుపకారజ్జళై పృణ్ణి
నాలుమ్ అవర్ కళో తన్ విషయత్రిల్ అడియిల్ పణ్ణిన అల్పానుకూల్యతై
క్కువాలాకనినై త్తిరుక్కు. అవర్ కళో పణ్ణుమపకారముమణియాన్. (౯)
“అవిజ్ఞాతానహస్రాంశుః”. (౧౦) “నస్మరత్యపకారాణాం శతమప్యత్త
వత్తయా । కథశ్చిదుపకారేణ కృతేనై కేనతువ్యతి । ఉచ్యమానోపివరు
షంనోత్తరం ప్రతిపద్యతే॥” తాన్ పణ్ణినపుపకారమణియాన్. (౧౧)
“ఋణంప్రపుద్ధమివ మేహృదయాన్నాపసర్జతి” ఎన్దిరుక్కుమనన్.

(౧) రా-య-౧౨-౩ (౨) రా-య-౧౨-౩౩ (౩) పెరి-తి-౪-౨-౨ (౪) గీ ౯-౨౯.

(౫) తి-వా-౧-౧౨-౩.

(౬) తి-వా-౧-౧౨-౫.

(౭) రా-బా-౧.

(౮) రా-౩-౧-౨౨.

(౯) సహస్రనా.

(౧౦)

(౧౧) భార-ఉద్యో.

౪౮ పెరియ వాచ్చాన్బిళ్ళై యరుళిచ్చెయ్త, [౧౯-శ్లో]

శ్లో; — ఉపర్యుపర్యుభునోపి పూరుమాన్

ప్రకల్ప్య తేయేశతమిత్యనుక్రమాత్ ।

గిరి స్వదేశైకిగుణావధీప్సయా

సదాస్థితానాద్యమతోతి శేరతే ॥

(౧౯)

అవోకిత్ తిఱత్తిల్ తాన్ శెయ్యుప్పెటాతకుఱైయై సనై త్తిరుక్కు-మెచ్చుమామ్, (౧) “శిరసాయాచత స్తస్యవచనం నకృతంమయా”. (త్వమసి) ఇగ్గుణజ్జఘమ్ తనై ప్పల్లీగ్గీనిఱమ్ పెఱుమ్బడిస్సప్రహణీయమాయురుక్కుమెచ్చుతల్. ఆశ్రయత్తిల్ ఇగ్గుణజ్జఘ్ శోఠోరా శెచ్చుమ్బడియరుక్కుమెచ్చుతల్. (స్వభావతః) ఇగ్గుణజ్జఘ్ - ఆవిద్యమెచ్చుతల్, బేపాధికమెచ్చుతలా కాతపడియావద్దవ్యభావియాయ్ నై సరికమాయురుక్కుమెన్ఱిఱత్తు. (సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిరి) ఎల్లాగుణజ్జఘమ్ కల్యాణమాయ్ నిరతిశయభోగ్యజ్జఘమాయ్, అనుభవిక్కిచ్చిన్దొర్క్కు త్తుకై కాణవొణ్ణామెక్కు ఒరుకడలెన్నుమత్తనై యెన్ఱిఱార్. (౨) “మతిక్షయాన్నివర్తస్తే సగోవిద్ద గుణక్షయంతే”

(౧౯)

వ్యా; — (ఉపర్యుపరి) ఇగ్గుణజ్జఘక్కు సంఖ్యైయిల్లాతనోపాతి ఓరోగుణజ్జఘక్కుమ్ అవధియైయెన్ఱిఱార్.

(అబ్జభవః ఉపర్యుపరి - తేయేశతమిత్యనుక్రమాత్ పూరుమాన్ ప్రకల్ప్య) తిరునాఠీకిమలత్తిలే అన్యవధాసేనపిఱిన్దు అవనోడేయోతిన చతుర్ముఖనుక్కుమేలే అవనైయమ్ మనుష్యకోటియిలే నిఱుత్తి * తేయేశతక్రమత్తాలే మనుష్యగన్ధర్వాది బ్రహ్మాస్తమాక ఆనన్దావధిసిద్ధిర్భూతాక పురుషర్కకళై సంకల్పిత్తు.

(ఏకైక గుణావధీప్సయా సదాస్థితాగిరి) ఆనన్దగుణమొన్ఱై

శ్లో:—త్వదాశ్రితానాం జగదుద్భవస్థితి
ప్రణాశసంసారవిమోచనాదయః ।

భవంతీలీలావిధయశ్చైవైదికా

స్తవదీయగమ్యామృతమనోనుసారిణః ॥

(౨౦)

యుమ్ ఎల్లెకాణ్డయిలే ఇచ్చెయూలే ఉద్యోగిత్తు సర్వకాలత్తియుమ్
స్థితైకభాన వైదికగీర్కభానవై. *సైకివెన్దెయూలే అనన్దావమానూన
యువత్వాదికలై నికైక్కిఱును. “సదాఘ్రితావేదగిరః” ఎన్దు నిత్యత్వా
పారుపేయత్వబ్దలై చ్చొల్లిల్ ద్రాకవునూమ్. వేదాక్షరరాశియెన్నాతే
“గిరః” ఎన్గిఱుతు () “వేదకన్దేభ్య ఏవాదా” ఎన్గిఱుపడియూలే రాక్కి
కకబ్దభుమ్ వైదికజ్జభానై యాలే శొల్లుకిఱుతు.

అవై అన్దగుణజ్జలై ఎల్లెకణ్డవళవెన్నున్నిల్; (నోద్యమతోతికే
రతే) ఉద్యోగదత్తై యానవిత్తోయ మేల్కాల్ వాన్గిత్తివలై. (౨)
“నై పానస్తస్య మీమాంసాభవతి” ఇత్యాదభ్య “సపకోబ్రహ్మణ ఆ
నస్తః” ఇతి, “యువాస్యాత్” స్వరూపగుణజ్జభుక్కు ఉపలక్షణమా
తల్, యువత్వత్తల్ నన్దతేజస్సైచ్చొల్లుతలాతల్. అధ్యాయకఇతి -
జ్ఞానమ్. ఆశిష్ఠఇతి - శక్తిః. దండిష్ఠఇతి - వీర్యమ్. బలిష్ఠఇతి -
బలమ్. తస్యేయమిత్యైశ్వర్యమ్. (౩) “త్రయ్యుద్యతాతవయువత్వ
ముఖైర్గుణాఘ్రిణి” ఇత్యాదయః. (ఉద్యమతః) ఉద్యోగాత్, (నాతి
కేరతే) అతిక్రమణసమర్థానభవన్తి. (౧౯)

అవ;—(త్వదాశ్రితానామితి) కీర్తించ్చన్నగుణజ్జభుక్కు భో
క్తాక్కభాన వాశ్రితర్ పెరుమైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౪) “అస్మి
న్నస్యచ తద్యోగంశాస్తి” ఎన్దు ఇవనాలేవన్ద పెరుమైయైయై యవర్,

(౧) వి-పు-౧-౫-౬-౩

(౨) తై-ఆ-

(౩) వై-క-స్త-

(౪)

శకళపు ఇతువానాల్ అవన్ పెరుమైయై ప్పరిచ్చేదిక్కనాణ్ణా తెన్నుమి
శమ్ కింపునర్నాయసిద్ధమన్తో పెన్ఱితారెన్నుమామ్.

వా;- (త్వదాశ్రితానామ్) బ్రహ్మేంద్రుడ్రాదీనామ్, సనకాదీనాశ్చ.
దేవరై దూరనిష్ఠాశ్రయిక్కిఱ బ్రహ్మాదికల్ సృష్టిస్థితి సంహారజ్ఞై
యుమ్, ఉపదేశక్రమత్తాలే పెన్ఱియ సంసారవిమోచనజ్ఞైయుమ్ పల్లె
శక్తరాసవిన్ను, అనన్యప్రయోజనరాయాశ్రయిక్కుమవర్కిల్ అనన్
జైచ్చెయ్యుక్కిత్తాలే లీలైయాకానిష్ఠు. ముక్తర్ దేవరోడే లీలార
సమనుభవిక్కుమ్మాళు సమ్మల్పజ్ఞానత్తాలే సృష్టిత్తితే అనుభవిప్పతు.
(౧) “సమ్మల్పా దేవశ్రుతేః” (౨) “సమ్మల్పా దేవాన్యశితరస్స ముత్తి
స్థంతి”; జగత్సృష్ట్యాదికళిల్ చాప్తియిల్లామై పోక్కి, శక్తియిల్లామై
యాలే తదిమకితారల్లత్. ఆదిశబ్దత్తాలే అనేకశరీరాంతః ప్రవేశనియమ
నజ్ఞై నిన్ఱిక్కిఱతు. (౩) “జగద్వ్యాపారవర్జమ్” (౪) “భోగమాత్ర
సామృత్తిక్యాచ్చ”.

అథవా;- (జగదుద్భవస్థితిప్రణాశ సంసార విమోచనాదయః
లీలాః త్వదాశ్రితానాంభవంతి) ముముక్షు సిస్సుక్షయావితే సృష్ట్యాది
కల్. నిరతిశయభోగ్యతైయే స్వరూపమాక విరుక్కు, సంసారవిమో
చనమాకిఱు - ఆశ్రితార్థమాకవితే. ఆదిశబ్దత్తాలే తదర్థమాక అనే
కావకారజ్ఞల్ తిరుక్కురవైయిలనేక విగ్రహపరిగ్రహాదికల్. (విధయ
శ్చవైదికాః) “ఇదంకురు, ఇదంమాకాక్షిః” ఎన్ఱిఱపడియే స్వతంత్ర
మానవైదికవిధికళుమ్.

(త్వదీయగమ్భీరమనోనుసారిణి) అనన్యప్రయోజనరాయ్ దేవ
రై ఆశ్రయి త్రవర్కళుడైయ గమ్భీరమానమననై ప్పిన్ శెల్లానిష్ఠన.

శ్లో;—నమోనమో వాఙ్మనసాఽతిభూమయే.

నమోనమో వాఙ్మనసైకభూమయే ।

నమోనమోఽనంతమహావిభూతియే

నమోనమోఽనంత దయోకిసిన్ధవే ॥

(౨౧)

మనస్సుక్కు గామీర్భూమావతి-క్షుద్రమాన ఐశ్వర్యవిఃఖిల్ కాల్ తాత్రాతే అనన్యప్రయోజనమాకై. (౧) “బ్రహ్మవాదినోవద స్తి”

(౨) “సహోవాచవ్యాసః పారాశర్యం” “యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సంసు ర్హినః” ఇత్యారభ్య “యథాతేతత్రవరైరన్, తథాతత్రవరైఃకాః”

(౩) “నిన్దేతాఽను శొల్లన్దాఽను నెఞ్జిఽస్థుకుమ్” ఎన్దు భగవద్విషయ త్తిల్లివృత్తు అవగాహియాతార్కు (౪) “నిదిభ్యాసితవృత్తి”

(౫) “విజ్ఞాయప్రజ్ఞాంకుర్వీత” (౬) “ఆత్మాసంధ్యాత్మక” ఎన్దు విధి త్తితిత్త. త్వదీయమానగమీర్భూమనసై అనుసరియానిన్తనవెన్దుమామ్-

(౭) “శ్రుతిస్సృతిర్మమైవాజ్ఞా” (౮)

అను;—(నమోనమతి) ఇతిక్కుక్కీర్త ఈశ్వరనుడైయ స్వ రూపత్తాల్ వన్త ఉత్కర్షత్తుక్కుమ్, ఉభయవిభూతియోగత్తాల్ వన్త వై

శ్వర్యత్తుక్కుమ్, గుణోత్కర్షత్తాల్ వన్త నిర్దైక్కుమ్తోఁలు, (౯) “జితస్తే” ఎన్దు శ్వేతద్వీపవాసికల్లి పోలేయుమ్, (౧౦) “నమఃపూర్వస్తా

దథ పృథతస్తే” ఎన్దితి వన్తననై పోలేయుమ్ (౧౧) “యూరుమోక్ నిలై మైయునెన” ఎన్దువాగ్ధ్వారై పోలేయుమ్ శరణ్యనుడైయ పెరుమై

నై అనుభవిక్కి-తార్. ఇతిక్కుమున్దు సామ్యస్వరూపమ్ శొల్లిదై హూమ్, ఇతిక్ సాస్తానిక్ స్వరూపమ్ శొల్లికి తెన్ను మామ్. క్కీర్త

(౧) యజ్ఞ.

(౨)

(౩) శ్లో. ౨౨-౧.

(౪) బృహ-౪-౪-౧.

(౫)

(౬) య. ౨౨.

(౭)

(౮) ౧ య. ౧.

(౯) శ్లో. ౨౨-౨.

(౧౦) తి వామ్. ౧-౩-౪.

శరణ్యస్వరూపమ్ శొల్లిల్లోద్రాయ్ మేల్ శొల్లప్పకుకిఱ శరణాగతియై
ఇతిలే ప్రస్తావిక్కిఱాఱెన్నుమామ్.

వ్యా:- (వాఙ్మనసాతిభూమయేన మోనమః) ఎత్తనై యేనుమ్
జ్ఞానాధికరుమ్ స్వయత్తుత్తాల్ అతియప్పక్కాల్ అవరోకభుడైయ
వాఙ్మనస్సుక్కు అభూమియాయరుక్కిఱవుమక్కునమః. (౧) “యతో
హావోనివర్తంతే” (౨) “యన్నాయంభగవాన్బ్రహ్మజానాతి పురుషో
త్తమమ్” ఎన్నక్కిడవతితే. (నమః) ఎన్ఱు అహా జ్ఞానమమ
కార నిపుత్తమానస్వరూపజైచ్చొల్లుకిఱతు. (౩) “అహమపినమమ”
ఇత్యారభ్య “ఇత్యేనంమమతాం యోజయన్తి, అతోనమఇతి” (౪)
“ద్వ్యక్షరస్తుభవేన్యైత్త్యస్త్ర్యక్షరం బ్రహ్మణః పదమ్” (౫) “అనా
త్మన్యాత్మబుద్ధిః” ఇత్యాది. నమశ్శబ్దమ్-శరణపర్యాయ మాకైయాలే
శరణాగతియై ప్రస్తావిక్కిఱ తాకవుమామ్. వీప్సెయాలే అన్దస్వభా
వత్తుక్కుల్లోద్రాయ్ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౬) “సకృత్తేనమః, ద్విస్తే
నమః” ఇత్యారభ్య, (౭) “సహస్రకృత్వస్తేనమః, అపరిమితకృత్వస్తే
నమః” ఇతి. (౮) “నమ ఇత్యేవవాదినః” ఇత్యాది. (వాఙ్మనస్సైకి భూ
మోనమోనమః) నీకాట్టక్కాణ్పరుడైయ వాఙ్మనస్సుక్కిఱుక్కే నిల
మాయరుక్కిఱవునక్కు. (౯) “భవన్తిభావాభూతానాంమత్త ఏవ
పుథగ్విధాః” ఇత్యాది.

(అనస్తమహావిభూతయే న మోనమః) అపరిచ్ఛేద్యోభయ మ
హావిభూతికనాయరుక్కిఱ వునక్కునమః. వాఙ్మనస్సుక్కిఱుక్కు అభూ
మియాయరుక్కిఱుక్కిఱి - అపరిచ్ఛేద్య మహావిభూతికనాకై. (అనస్త
దయైకసిద్ధవే న మోనమః) అపరిచ్ఛేద్య మహావిభూతికనా యరుక్కిఱ

(౧) తై-ఆ-

(౨)

(౩)

(౪)

(౫) వి-పు-౬-౭-౧౧.

(౬)

(౭)

(౮) భార-మొ-౩౩౭-౪౦.

(౯) గీ-

శ్లో:—నధర్మనిష్ఠో స్తి నచాత్మవేదీ

నభక్తిమాంస్త్యచ్చరణారవిన్దే ।

అకించనోఽనన్యగతిశ్శరణ్య

త్వత్పాదమూలంశరణావ్రపద్యే ॥

(౨౨)

పున్నై వాఙ్మనస్సుకళుక్కు ఏకభూమిమామ్బుడి పణ్ణమపరిమితిమాన
దయైక్కు ఒరుసిన్ధువాయిరుక్కిఱ పునక్కు నమః. (౧) “యదిశక్తో
షిగచ్ఛత్వమ్” ఎత్తునర్వశక్తియై ఓరిడైచ్చి పరిచ్ఛేదిక్కులామ్బుడియితే
కృపైయినుడైయ నిరవధిశ్త్వమ్.

అవ:—(నధర్మనిష్ఠో స్తి) తత్తుడైయ వధికారతై చ్చొలిక్కుండ్లు
ప్రస్తుతమానప్రవర్తియై ప్రయోగిక్కిఱార్. కీర్తచ్ఛొన్న † ఉపేయా
నుకూలమానఉపాయతై అనుష్ఠిక్కిఱార్నుమామ్. కీర్త “త్వాంశీల”
“ఉల్లజ్జిత” ఎన్గిఱ్గొఱ్గిలిలే దుష్ప్రకృతికల్ ఇవన్ పెరుమైయై యతి
యార్కల్. సత్ప్రకృతి శతీవార్కశేన్డార్. “నమోనమః” ఎన్గిఱ
శ్లోకతిలే స్వరూపతై అత్యస్తపరతస్త్రమాక ఉడార్ స్తవనుక్కే ఇవ్విష
యమ్ ప్రాప్యమావతు. స్వతస్త్రనుక్కు ప్రాప్యమన్డేన్డార్. ఇతిల్
ఆశ్రయిక్కుమిడతిల్ స్వశక్తియైక్కుండ్లాశ్రయిక్కుమ్ విషయమన్తు.
తన్నుడైయ వాకించన్యతై మున్నిట్టుక్కుండ్లాశ్రయిక్కుమ్ విషయ
మెన్గితార్.

వ్యా:—(నధర్మనిష్ఠో స్తి) భార్గవనావే సెన్గితేనల్లేన్. నాస్తి సెన్గితేన
ల్లేన్. ధర్మత్తిల్ నిష్ఠైయైయడైయనల్లేన్. షిఱ - భార్గవేన్తు
నినైక్కైక్కుమ్, నానుమ్ ఎనక్కు నన్దైయన్దైయ భుమిక్కుక్కుమ్,
సియుమ్, “తానేశిలప్రవృత్తియానిష్ఠానాకల్ నాన్ శెయ్నతేన్” ఎత్తు

శా విమలకై కుమార వేణువతుణ్డె జనె . ఉన్ తిగునడికలై పావ్వికై కుమార హేతువామ్మడియానన్మత్తియిల్ నిమ్మెయిలైయెనె .

(నచాత్తవేదీ) ఆ త్తదర్శనమ్ పజ్జువార్ వార్తయెచ్చొల్లి పోరానిష్టేర్. తచ్చీలనల్లేర్. కిర్తయోగానుష్ఠానత్రాలే ఖోపాపనాననకుక్కోళ్ళీయ ఆత్తియాథాత్త్య దర్శనమిల్లయాయుక్కు, అత్తియెత్త పోతే తత్సాధ్యమాన జ్ఞానమిల్లామై అర్థసిద్ధమాయురక్క, జ్ఞానమిల్ల యెన్నిఱతు- (౧) “బహూనాం జన్తనామస్తే జ్ఞానవాన్” ఎత్తు గీజన్త నచాస్రత్రాలే జ్ఞానమ్ పిఱక్కలామే యెన్నిల్, అతువుమిల్ల యెన్ని త్తార్.

(త్వచ్చరణారవిన్దేన భక్తిమాన్) ఇవాత్మాపుక్కు వకుత్తవ
నాన పున్నుడై య నిరతిశయసోగ్యమాన తిరువడిశిలనవరత భక్తియై
యైదై యవనల్లెన్. క రక్షానజ్గిల్లెయైవోతే తత్సాగ్యమాన భక్తి
యైదైయై అథాత్ సిద్ధమాయురుక్క భక్తియైదైయై నెన్నెన్నిల్;
పూర్వోక్తి పకారత్తాలే జన్మాస్తర సంస్కారముతపి యుజ్జాకలామితే
యెన్నిల్, అజుపుమిల్లెయెన్కికార్. (౨) “కుళిత్తుమాత్తనలై” (౩)
“నోద్రై నోన్దు” (౪) “కాన్దాకిళ్ పిన్ శెన్దు” ఇత్యాది.

[illegible]

(c) X-2-OF.

(౨) తీరుమా-

(3) తీ. పాఠ్య-గ్ర-2-వ.

(౪) తెలుష్పాఠే-౨౪.

† (పా) జనా మరసంసార.

వా;—ననిన్దితం కర్మయదన్తిలోకే

సహస్రశోయన్నమయావ్యధాయు ।

సహం విపాకాఽవసరేముక్తన్

శ్చిన్దామిసన్నుత్యగతిస్తవాగే ॥

(౨౩)

తల్. (శరణ్య) తిన్దామ్యక్కుల్ కైమ్మొత్తిల్లా తార్ కుమ్ శరణవరణార్హరితే దేవర్. నిరుపాధిక శరణ్యరాకై యాలే రుచియేవేణ్ణవతు. దేవరై ప్పెఱుకై కుమ్ బరుకై మ్ముతల్ వేణ్ణా వితే.

(త్వత్పాదమూలమ్) (౧) “మామేకింశరణం వ్రజ” ఎన్ఱ దేవర్ తిరువడిక శేమూలమ్. (మూలమ్) ఎన్ఱిఱుతు - సాలభ్యాది గుణజ్ఞై యుమ్ ఇతరావయవజ్ఞై యు మొఱ్ఱియ తిరువడిత్తామరైకైయై నిన్దైక్కిఱుతు. (శరణంప్రపద్యే) విరోధినిరసనశూర్వకమాక కైఞ్ఞర్యసిద్ధిక్కు ఉపాయమాక వధ్యవసిక్కితేన్. (౨) “ఉపాయేగృహరక్షిత్రోః” అహిర్బుధ్యసంహితైయిలే ఇతినుడై యన్వరూపమ్ శొల్లప్పట్టతు. (౩) “అహమస్మ్యపరాధానామూలయః” ఇన్ఱశ్శికత్తల్ అధికారిన్వరూపముమ్, శ్వేతాశ్వతరే(౪) “యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వమ్” ఎన్ఱ శరణాగతిప్రయోగముమ్ శొల్లిద్ర్థాయ్త్తు. (౨౨)

అవ;—(ననిన్దితమ్) ఆనుకూల్యజ్ఞభిలైయెన్ఱు వెఱుక్కవేణ్ణా; ఉణ్ణానయోగ్యతైయు ముఱిక్కువద్ర్థాన నిష్ఠిద్దానుష్ఠానజ్ఞ భిలైయాకిల్ నన్దైకై యాణ్ణాక్కి పురుషార్థతైయుమ్ తరుణిఱ్ఱోమెన్ఱు భగవదభిప్రాయమాక, ప్రాతికూల్యజ్ఞభాల్ పరిశూర్ణ సెన్ఱితార్.

వా;—(సహస్రశోయన్నమయా వ్యధాయనిన్దితం కర్మతల్లోకేనాస్తి) ఆయిరమ్మడఱ్ఱు ఎన్నాల్ పణ్ణప్పడాతతు యాతొరునిన్దితకర్మమున్ఱు --

(౧) గీ-౧౮-౬౬.

(౨) అహిర్బు-సం-౩౬, ౩౬.

(౩) ఆహి-౩౬-౩౮.

(౪) శ్వే-౬-౧౮.

అతిపాతకమహాపాతకాదికల్. అతుళాస్త్రతిలుమిలై. లొక్కళల్ అసి
న్నితిలోకః - శాస్త్రమ్. అనుస్తాతాక్కల్ పక్కలిల్లాత నిషిద్ధభుమ్
శాస్త్రతిల్ కాణలామితే.

(సోహమ్) నిషిద్ధజ్జై యనుష్ఠిత్తు ప్రాయశ్చిత్తజ్జలిలుమిళ్ళైయ
వఱియాలే తప్పచ్చెయ్తే మెన్గిఱవనుతాపమువిన్దిక్కే యిరుక్కిఱ
నాన్. (విపాకానసరే) అనై పక్కమామ్ అనుభవతైయైయిళ్ళైయ ప్పొక్క
డియిల్లాత వవసరత్తిలే. (ముకున్) ముక్తిభూమి పద ఇదుర్నైయై
ప్రాప్తనావవనుక్కుమ్ దేవరేడిజ్జీనన హేతువెన్నుమిడనైయై బుద్ధివణ్ణి.
(౧) “దురాచారోపి సర్వాశీకృతఘోనాస్తీకఃపురా” (౨) “దోషో
యద్యపి తస్యస్యాత్” (౩) “వధార్హమవికాకుత్స్యః కృపయాపర్యచాల
యత్.” (౪) “తస్మాదవివధ్యం ప్రపన్నంన ప్రతిప్రయచ్చన్తి” అహి
ర్బుధ్నై సంహితాయామ్; - “అనేనైవప్రపన్నస్య భగవంతంసనాత
నమ్ | తస్మానుబధాఃపాస్తాన స్సర్వేనశ్యన్తి తత్క్షణాత్ || కృతాన్యతేన
సర్వాణి తపాంసితపతాంవర || నర్వేతిథాన్సర్వయజ్ఞాః సర్వదానానిచ
క్షణాత్ || కృతాన్యతేనమాక్షశ్చతస్య హస్తేనసంశయః”.

(అగతిః) దేవరేడియై నిరైయైయన్ది ఎన్నుడై యగతి
శూన్యతైయై హేతువాక. (సప్రవృత్తిక్రందామి) దేవరేడుక్కు పురిహరి
క్కవాణ్ణైత దనైయిలే దేవరే పక్కల్ గుణహనియై శక్తిక్కుమ్బడి
సాధనానుష్ఠానమృణ్ణి ఫలమ్ పెతాతానైప్పోలే కూప్పిడానిన్జన్. (త
వాగ్రే) (౫) “హీరేహాహిమమాతలా” ఎన్గిఱదేవరే తిరుమున్నే.

అవ—(నిమజ్జతః) ఉమ్ముడై యశుర్వపుత్తి ఇతువాయిరుక్కు
“క్రందామి” ఎన్జు నమ్కుల్లైయై మ్పొలే కూప్పిడువ తెల్తాలేయెన్న;

శ్లో; — నిమజ్జతోఽన స్తభ వార్థ వా స్త

శ్చిరాయమే కూలమివాసిలబ్ధం ।

త్వయాపిలబ్ధం భగవన్నిదా నీ

మను త్తమం పాత్రమిదం దయాయాః ॥ (౨౪)

సంసారార్థవత్తిలే అమృతమితి వేదము నిర్దేశముకృతమై యాలే ఉన్ వా శియోయతివిత్తాయ. (౧) “కూశమ్ శత్రుత్వకొణ్ణాయ, ఎన్నెక్కువి కొళ్ళాయ, వస్త్రస్య” ఎన్నిటపడియే ఉన్ తిరుపడికిలై ప్రాపిక్కైక్కుమ్, అస్తవృత్తియే హేతువెన్దు దయైకరత్న త్వత్తాలే కూప్పిడుకితేన్ది తార్. ఎనక్కు దేవరై లభిక్కై పెతాప్పేతానాప్పోలేయన్తో దేవరైరు డై యక్పవైక్కుమ్ ఎన్నుడైయ పాపమెన్దితార్.

వ్యా; — (అన స్తభ వార్థ వా స్తర్ని మజ్జతం) (అన స్త) త్రివిధపరిచ్ఛేదరహిత! ఎన్నుడై యసంసారత్తై పురిచ్ఛేదిక్కిలుమ్ దేవరుడై యప్రభావత్తై పురిచ్ఛేదిక్కైయరితెన్దై. భవార్థవని శేషణమాయ, కరై కాణవాన్ణాతసంసారార్థవమెన్నపునూమ్. (మే) (౨) “ఆవారార్ తుడై యెన్దులై సీర్క్కడలుశ్చున్దుమ్ నావాయ” ఎన్నిడపడియే అమృతమితి వేదము. సనకాదికలైప్పోలే కరైప్పల్లీలేయిరున్దేనో? (చిరాయ) అనాదికాలమెల్లమమృతమితి వేదము. (మే) అమృతమైయొచ్చీయ పురిహరమ్ పార్క్క వతియాత వేదము. (కూలమివలభోసి) (౩) “ఉన్ పేరరుళాలి క్కరై యేతి” ఎన్నుమ్పడియే అమృతమితి విడత్తిలే కరై కిట్టినాప్పోలే లబ్ధనాకానిన్దాయ.

(త్వయాపిలబ్ధమ్) దేవరాలుమ్ లభిక్కప్పట్టతు. ఎనక్కు దేవర్ పెతాప్పేతానాప్పోలేయితే * ఎతిర్ శూన్యం పుక్కుత్తిరికితి దేవర్ క్కుమ్ ఇన్దవస్తు. (భగవన్) జ్ఞానాదిగుణపూర్ణరాన దేవరుడైయ

(౧) తి-వా-౧౦-౧౦-౨. (౨) తి-వా-౫-౧-౯. (౩) పెరి-తి-౫-౩-౭.

శ్లో;— అభూతపూర్వం మమభావికింవా
సర్వంసహేమే సహజంహిదుఃఖమ్ ।

కిన్తుత్వద్రగే శరణాగతానాం

పరాభవోనాథ నతేనురూపః ॥ (౨౫)

పేతెన్నునిడమ్ నానేళొల్ల వేణుమోవెన్తై. (ఇదానీమ్) దేవరుమ్ నశై
యద్రొయివిడ వేణుమ్బడిమాన దుర్వకైయిలే. (అనుత్తమం పాత్రమ్)
ఉత్తమోత్తమమానపాత్రమ్. (ఇదమ్) †రక్షకాపేక్షకిరియెన్నుమ్
వస్తు. (దయాయాకి) రక్ష్యవిషయముణ్ణాకిల్ తానుణ్ణామ్బడిమాన
దేవరుడైయదయైక్కు. (౨౪)

అవ;—(అభూతపూర్వమితి) నమీవక్కల్ స్వస్తభరరాయరు
క్కిఱవుమక్కు (౧) “తత్తస్యనదృశం భవేత్” ఎన్నిఱపడియే నాన్ శె
యేతపడి కణ్ణిరుక్కై స్వరూపమూయిరుక్క, ఇజ్జనే నిర్బన్ధిక్కడవీరో
వెన్న; ఎన్నుడైయ వనర్థత్తై ప్పరిహరిక్క చ్చొల్లుకితేనల్లెన్. ఆశ్రిత
ర్కు విషయజ్గళాల్వరుమ్ పరిభవమ్ రక్షకరాన దేవర్కు తేజో
హనియెన్తు అత్తై ప్పరిహరిక్క చ్చొల్లుకితేనెన్నితార్.

వ్యా;—(మమఅభూతపూర్వంభావికింవా) సరకగర్భవాస జనన
మరణక్లేశాదికళే యాత్రైయాయ్పొన్దవెనక్కు, మున్ను అనుభూతమ
న్తిక్కే ఇని అనుభావ్యమూయిరుప్పతోరు దుఃఖముణ్ణో? (కిమ్) త్తే పే.
(సర్వంసహే) ఆధివ్యాధికళే, పరిపరిభవమ్, శీతోష్ణాదికళే, తద్విశ్లే
షజనితదుఃఖమ్. ఇవద్రొత్తై ఇవర్సహిక్కవల్లరాయ్ చ్చొల్లుకితారల్ల
ర్; ఆత్మా - నిత్యనే; కాలమ్ - అనాది; ఇవద్రొత్తైప్పొలుత్తు † ఉ
ళేకొతిప్పాలే నళియాతేకిడన్ద వాశ్చర్యత్తై క్కుణ్ణుళొల్లుకితార్. (మన

(౧) రా-సు-౩౨-౩౦.

† (పా) రక్షకాపేక్షకిరియియెన్నుమ్. † (పా) ఉళికొక్కుప్పాలే.

శ్లో;— నిరాసకస్యాపి నతావదుత్సహే
మహేశఃతుం తవపాదపద్మజమ్ |
రమానిరస్తాపి శిశుః స్తననయో
నజాతుమాతు శ్చరణౌజహసతి ||

(౨౬)

హజంహదుఃఖమ్) అనాదికాలమ్ కర్మమేనిరూపకమాక ప్పొందవన
క్కు. అతిశోభలమాన దుఃఖముమ్ సహజమన్తో?.

(కీన్తు)†పాటుక్కవాణ్ణాతతోష్టుణ్ణు (త్యదక్రేసర్వశేషియామ్
సర్వత్రసన్నిహితరానదేవర్తిరుమున్నే. (శరణాగతానాంపరాభవః) ఉ
స్సక్కల్ స్యస్తభరరాయరుక్కుమవర్కళుక్కు, శబ్దాదివిషయ ప్రావ
ణ్యత్వాల్ వంద ఎలివరపు. (౧) “పావియేన్తై ప్పలసి కాట్టిప్పడుప్పాయో?”
(౨) “కిఱిశెయ్ తెన్నై ప్పొటిత్తిన్నమ్ కెడుప్పాయో” ఎన్ఱు విష
యసన్నిధియేతాడణ్ణి ఎలివరవాయిఱే అనన్య ప్రయోజనర్క్కిరుప్పతు.
బహుసచనత్తాలేశొల్లుకిఱుతు - ఒరు త్తనుడైయ ఎలివరపు. వైష్ణవజాతి
క్కాక వందతెన్నై. (౩) “ఎఱ్ఱనుమ్ తెఱువరుమరే” ఎన్ఱిఱపడియే ఉ
నక్కు క్కైపుకుందవర్కళుమ్ ఉన్నుడైయరక్షణత్తిల్ అతిశక్తై ప్పణ్ణు
వార్కళెన్నై. (నాథ) ఇతుతన్నరశునాడాకిల్ దేవర్క్కు వరుసతు ఒరు
నాథత్వముణ్ణో? ఉడై మై నోవుపడుకై ఉడైయవనుక్కు ఎలివరవన్తో?
(నతేనురూపః) (౪) “సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్ఱిఱదేవర్
క్కునురూపమన్ఱు. అతుఎనక్కసహ్యమెన్నై.

(౨౭)

అవ;—(నిరాసకస్యాపి) దేవరుడైయ రక్షణాభావత్తాలవంద తే
జోహానియైయుమ్ పారాతే ఎన్నైక్కైవిడుమన్ఱుమ్ నాన్ విడప్పార్క్కి
ఱిలేనెన్ఱు తమ్ముడైయ అగతిత్వత్తాలే తమ్ముడైయ మహావిశ్వాసత్తై ఆ
విష్కరిక్కిఱార్.

(౧) తి-వాయ్-౬-౯-౯. (౨) తి-వాయ్-౬-౯-౮. (౩) తి-వాయ్-౮-౧-౩.

(౪) గీ-౧౨-౬౬. † (పా) పిన్నైప్పొక్కవేణ్ణువత్తోన్ఱు.

వా;--(నిరాసకస్యాపి) రక్షకత్వమేన స్వరూపమాయదుక్కిఱ దే
సర్ నిరాసకరాక ప్రసజ్గమిలై. ఇప్పడి దేవర్ నిర్ఘృణరాయ్ నిరా
సకరానాలుమ్. (తవపాదబజ్జం తావత్ హతుంనోత్సహే) రక్షక
ముమాయ్, ప్రాప్తముమాయ్, భోగ్యముమాన తిరువడికలై నాన్
మున్దఱమున్నమ్ పట్టు జీవిక్క శ్రద్ధైపణ్ణుకిటిలేన్. (౧) “కణ్ణారికల్
వనవేకాతలన్టాన్ శెయ్ తిడినుమ్ కొణ్ణానై యల్లలటియాక్కులమకళో
పోల్” ఎన్ఱు దేవర్ రక్షకరన్ఱియిలే యెట్టిదాలుమ్ పుఱమ్బుపోక్కిలై
యెనై. (మహేశ) (౨) “తమిశ్వరాణాంపరసుం మహేశ్వరమ్”
(౩) “ఈశ్వర స్వర్వభూతానామ్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే నిరుపాధి
కనిర్వాహకనానవనే! సంసారత్తిల్ సంబన్ధజ్జోపోలే కర్మోపాధికబన్ధ
మాయ్ పుఱమ్బేపోయ్ జీవిక్కితేనో?. (౪) “సుహృదం సర్వభూతా
నామ్” ఎన్ఱుమ్, (౫) “సర్వేషామేవలోకానాం పితామాతాచమా
ధవః” ఎన్ఱుమ్, నిరుపాధికమాన పితావుమ్ బన్ధవుమ్ పుఱమ్బేయు
ణ్ణాయ్, దేవరై విట్టుప్పోయ్ జీవిక్కితేనో?.

(స్తనన్ధయశ్శిశు రుపానిరస్తాపి) స్తనన్ధమేధారకమానశిశువాన
తు జననియాలే కోధమడియాక కైవిడప్పట్టాలుమ్. స్వరక్షణత్తిల్
శక్తియన్ఱిక్కే మాత్రేకరక్ష్యమానద శెయ్చొప్పల్లుకిఱతు. ఇవాత్మవ
స్తువుమ్ ఈశ్వరైక రక్ష్యమాయ్ అవసుక్కు నిత్యస్తనన్ధయమాయితే
యిరుప్పతు. (౬) “అరిశినత్తాల్వన్ఱ తాయకల్ శ్రీడనుమ్ మల్ శ్రవణోతన్న
రుళోనినై న్దేయ్ముమ్కురువి”, “ఈన్ఱ తాయ్” ఎన్ఱుమ్, “అరిశినమ్”
ఎన్ఱుమ్ విరుద్ధధర్మ మపకాశ్రయత్తిల్ సమ్మవియాతెనై. పితావుక్కు
హితార్థమాన కోధమ్ సమ్మవిక్కిలుమ్ మాతృవిషయత్తిల్ కోధ

(౧) పెరు.తి-౫-౨. (౨) శ్వ-౬-౭.

(౩) గీ-౧౨-౬౧.

(౪) గీ-౫-౨౯. (౫) భార-౮౭.

(౬) పెరు.తి-౫-౧.

శ్లో:- తవామృతస్యస్థిని పాదపద్మజే

నివేశితాత్మా కథమన్యదిచ్ఛతి ।

స్థితేరవిస్తే మకరందనిర్భరే

మధువతోనేక్షురకంహివీక్షతే ॥

(౨౭)

సమ్యావనై యితై యితే. (బాతు) ఒరుకాల్ కుద్దెయనహోతోడు ఆద
రిత్తహోతోడు వాశియ. (మాతుశ్చరణౌనజహసత్తిక్తే యాశేతఘ్నై
యన్తిక్తే-కాలాలే తల్పిలమ్ అన్తక్కాలైక్కట్టిక్కొళ్ళు మత్తనైయు
ఘ్రియప్పటమ్మేపోకప్పరాతాహ్మలే. (౨౬)

అవ:- (తవామృతస్యస్థిని) ఎన్నడై య అగతిత్వత్తాలే విడమా
ట్టాతవళవేయో? దేవర్ భోగ్యతైయిలే అట్టున్దినమనన్సు వేటాన్ణిల్
పోకమాట్టాతెన్నిటార్.

వ్యా:- (తవామృతస్యస్థిని పాదపద్మజే) ప్రాప్తముమాయ్
భోగ్యముమాన దేవర్ తిరువడిత్తామరైకళిలే. అమృతజై ప్రవహి
క్కి-ఆ తిరువడిత్తామరైకళిలే. (౧) “విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ
ఉత్సం” (౨) “రసోవైసం” (౩) తేనేమలరుమ్ తిరుప్పావమ్” ఎన్ఱు
శ్రుతిసిద్ధమితే ఉన్నడైయభోగ్యతై. (నివేశితాత్మా) దేవరుడైయ
నిర్దేతుకమాన ప్రసాదత్తాలే నివేశిక్కప్పట్ట మనస్సానతు. అభోగ్య
జ్ఞభుమాయ్ అప్రాప్తజ్ఞభుమానహేయవిషయజ్ఞిలేపద్మకిహ్మన్దమనన్సు,
సూరిభోగ్యమాన దేవర్ తిరువడికళిలే అవగాహిక్కుమ్బాతు దేవర్ ప్ర
సాదమే హేతువాకవేణ్డావో?. (కథమన్యదిచ్ఛతి) (౪) “మయ్యా
నక్తమనాః” ఎన్ఱిటపడియే దేవర్ తిరువడికళిలే సక్తమానమనన్సు
తద్వ్యతిరిక్త విషయజ్ఞిలే శ్రద్ధేపణ్ణమ్బడి ఎజ్జనే? ఉన్ వాశియైయు

శ్లో:- త్వద్రక్షిముద్దిశ్యకదావికేనచిత్
యధాతిధావాపి సక్రిత్రత్తోజ్జలిః ।

తదైవముష్టాత్స శుభాన్య కేవలః

శుభానిపుష్టాతి నజాతుహీయతే ॥ (౨౨)

మఱిప్పువైత్తు చైతన్యప్రసరణద్వారమానవితు, విషయాన్తరజల్లై విరు
ముప్పమ్మడియేజ్జనే?

(అరవిందే మకరందనిర్భరేస్థితే) సుఖస్వర్గమాయ్ మధువాలే
పూర్ణమాన శెన్దామరైయానశు, భోక్తాక్కల్లైక్కుటిత్తు అవసరప్రతీ
క్షమాయ్నిఱ్ఱ, (మధువ్రతః) మధువేజీవనమాన పదార్థమెన్నుతల్.
మధుసమృద్ధమానవిడత్తిలే పరుకక్కడవోమెన్గిఱ సజ్జల్పత్తైయైదైయ
పదార్థమెన్నుతల్. (ఇక్షురకంసవీక్షతే) కిట్టుకైయే అరితాయ్, కిట్టి
నాల్ నాక్కుననైక్కప్పొరాతేయిరుక్కిఱ ముళ్ళిప్పువిలేశెన్డు పడియా
తోళ్ళికైయన్గిక్కే కటాక్షిప్పతుమ్ శెయ్యాతు. (హి) ఇతు ఉపదేశి
క్కవేణుమో దేవర్క్కు. సప్రమృతిపన్నమన్తో? (౧) “ఎఱ్ఱుప్పోయు
య్ కేనిన్నిణెయశియే అడైయల్లల్” ఎన్నక్కడవతితే. (౨౨)

అవ:- (త్వద్రక్షిమ్) * నధర్మనిష్ఠాస్థియిలే దేవర్ తిరువడికల్లై
లభిక్కైక్కు అనుకూలజ్ఞోన్డు మిలైయెన్దార్. అవ్వళవేయన్డు; ప్రితి
కూలజ్ఞళాల్ పూర్ణనెన్దార్. ఇప్పడిప్పట్టవెనక్కుమ్ పేర్లోల్ వన్దాల్
దేవర్ కృపైయే పర్యాప్తమెన్దార్. ఇప్పడిన్యస్తభరనాన వెన్బక్కిలిలే
విరోధిమేలిడుకై దేవర్క్కు తెజోహానియెన్దార్. అత్తైప్పారాతే దేవర్
కైవిట్టనన్డుమ్ పుఱుమ్బుప్పొక్కిలైయెన్దార్. ఇనిమేల్ “త్వత్పాద
మూలం శరణంప్రపద్యే” ఎన్డు నీర్వణ్ణిన ప్రపత్తియెన్డు మమైయు
మో? విరోధినివృత్తిక్కుమ్ అభిమతనిర్దిక్కుమెన్న; మనోవాక్కాయ

జ్ఞో మూన్తాల్ముమ్ వణ్ణిన ప్రపత్తియెల్లామ్ వేణుమో? (౧) “బద్ధాజ్ఞ
లిపుటందీనం యాచన్తోశరణాగతమ్” ఎన్నివతిల్ కాయికమాన నజ్జ
లిఒన్మునుమైయాతోవెన్నితాన్.

వ్యా; — (త్వదప్రిమ్) నిరుపాధకశేషియానపున్నడైయ నిర
తిశయ భోగ్యముమాయ్ సర్వసులభమాన తిరుచకితై. ఇత్తాల్
ప్రాప్యముమాయ్ ప్రాపకముమాయ్ ప్రాప్తముమా యిరుక్కిఱపసి
యొచ్చొల్లకిఱతు. (ఉద్విశ్య) ఇత్తైయే పరమప్రాప్యమాక నిన్దైత్తు.
ఇత్తాల్ ప్రయోజనాన్తర వ్యావృత్తి శొల్లకిఱతు. (కదాపి) ఇచ్చైపిఱద
పోతుకాలమెన్దై. ఇత్తాల్ వసన్తగీష్మశరత్ శుక్లపక్ష పూర్వా
హ్నా అపరాహ్నదికాల నియతియుడైయ జ్యోతిష్టమాదికళిల్ ఇతు
క్కుణ్డానవ్యావృత్తి. (కేనచిత్) సర్వాధికారమెన్దై. ఇత్తాల్, త్రైవర్ణి
కత్వగృహమేధిత్వ కృష్ణకేతవ వేదవేదాజ్ఞ వేద్యాధికార నియమ
ముడైయ కర్మజళిల్ వ్యావృత్తి.

(యథాతథా) ప్రకారనియతియైయెన్దిఱతు. ఇత్తాల్ శాస్త్ర
జళిల్ ప్రకారవిశేష నియతమాన కర్మజళిల్ వ్యావృత్తి. (వాఅపి)
ఎన్దు వికల్పసముచ్చయ సూచకమాన అన్యయజ్ఞశిరణ్డాలుమ్ ఒన్దిలేని
యతమాన కర్మజళిలే ఇతుక్కుణ్డాన వ్యావృత్తిశొల్లకిఱతు. (సకృ
త్కృతః) ఎన్దు యావజ్జీవాధికారమాన నిత్యకర్మవ్యావృత్తిశొల్లకిఱతు.
(అజ్ఞలిః) విత్తవ్యయాయాసాదినహకారిసాపేక్షమాన అశ్వమేధాది
కళిఱ్ఱాట్టిల్ ఇతుక్కుణ్డాన సుకరత్వమ్ శొల్లకిఱతు.

(తదైవ) దేశాన్తరేకాలాన్తరే దేశాన్తరే ఫలప్రదమాన కర్మ
జళిల్ వ్యావృత్తిశొల్లకిఱతు. (అశుభాన్యశేషతః) సర్వపాపజళుమ్
మఱువలిడాతపడియేపొకై. (౨) “సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి”

శ్లో; — ఉదీర్ణ సంసారద వాశుశుక్షణం

క్షణేన నిర్వాప్య పరాశ్చ నిర్వృతిమ్ ।

ప్రయచ్ఛతి త్వచ్ఛరణారణముబ్జ

ద్వయానురాగామృతసిన్ధుశీకరః ॥

(౨౯)

ఎన్నిటపడియే ఒరుపాప త్తుక్కు ఒరుప్రాయశ్చిత్తమాన ద్వాదశ వార్షిక సంవత్సర చాన్ద్రాయణ కృచ్చాచ్చదికళిల్ వ్యావృత్తి. (ముష్టాతి) “ముషస్తేయే” (౧) “నజ్జేత్తుముల్ ముమ్తవిన్” (౨) “శుమ్మెనా తేక్ పిట్టాడి” (౩) “కానో వాచ్చిల్ ము” ఎన్నిటపడియే పోన ప్రకారమ్ తెరియారతపడి పోకై. (శుభానిపుష్టాతి) విరోధితై ప్పొక్కి విడుమళవిష్టిక్కే అభి మృతజ్జళాలే పూర్ణమూక్కుమ్. బహుచనత్రాలే పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తిదేశ విశేషప్రాప్తి భగవల్లాభ ప్రాప్తిఫలమాన కైచ్చర్యమ్, ఇవల్ తై చ్చొల్లుకిటతు. ఇత్తాల్ స్వర్గాదికళాన ఓరొరుఫలజ్జళిలే నియతమాన కర్మజ్జళిల్ వ్యావృత్తి. (నజాతుహీయతే) ఇత్తనై యమ్ కొడుత్రాలుమ్ తాన్ కుత్తైయాతిరుక్కై.

ఇత్తాల్ ఫలప్రదాన త్తళవిలే క్షీణశక్తికమాన కర్మజ్జళిల్ వ్యావృత్తి. (౪) “అంజలిః పరమాముద్రాక్షిప్రం దేవప్రసాదినీ.” (౫) “సుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్” ఎన్నక్కడవతితే. క్రియారూపమాన వజ్జలి కుత్తైయాతిరుక్కై యావతెన్నెన్నిల్. అనన్య ప్రయోజనమాయ్ కొంజ్జుపణ్ణెన అంజలియాకై యాలే ప్రసన్ననానవీశ్వరన్ ఎల్లామ్ శెయ్ తాటుమ్ ఒప్టుమ్ శెయ్యాతానాయరుక్కైయాలే శొల్లుకిటతు. (౬) “ఋణంప్రవృద్ధమివమే హృదయాన్నాపనర్పతి” (౭) “ఉన్నడియార్ క్కెన్ శెయ్ వనెన్జేయరుత్తిసి” ఎన్నక్కడవతితే. (౮)

అవ; — (ఉదీర్ణత్యాది) ఆయాసాత్మకమాన అజ్జలితాన్ వేణు

(౧) తి-వాయ్-౮-౧౦-౧. (౨) పెరి-తి-౫-౪-౩. (౩) పెరియతిరువ-౫౪.

(౪) భరద్వాజసం. (౫) గీ-౯-౨. (౬) భార-ఉద్యో. (౭) పెరియతిరువ-౫౩.

మో?(౧) “శిన్ధిప్రేయమైయుమ్” ఎన్నిపడియే మానసమాత్రమే వమై
యాతో విరోధినివృత్తిపూర్వకమాన పరమసుఖతైత్తరుకై క్షేన్ధిత్తార్.
ఇత్తాల్ † (౨) “దీనమ్” ఎన్నిమానసప్రపత్తియై చ్చొల్లుకిటతు.
“నధర్మనిష్ఠోస్థి” ఎన్నివితు - వాచికప్రపత్తియాయ్, “త్వదంఘ్రి
ముద్దిశ్య” ఎన్నివితు-కాయికప్రపత్తియాయ్, ఇతిల్ మానసప్రపత్తి
యెన్నపుమామ్. అథవా, “త్వదంఘ్రిమ్” “ఉదీర్ణ” ఎన్నిశ్లోకద్వ
యత్తాలే ప్రపత్తిఫలమాన పరభక్తియై చ్చొల్లుకిట తెన్నపుమామ్.

వా;- (ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిమ్) కిళర్ నైరికిట సంసార
మాకిట కాట్టు తీయై. సంసారత్తైక్కాట్టు తీయూక చ్చొల్లుకిటతు దాహ్య
మానకాట్టిలగ్నియై అవిక్కవొణ్ణాతావోలే అవిద్యాదికళు క్కిలక్కా
మిత్తనై యుభీయ ప్పరిహరిక్కవొణ్ణాతెనైక్కాక. ఆత్మా అదాహ్యనె
న్నిటతు లోకికాగ్నిక్కితే. సంసారాగ్ని (౩) “అసన్నేవ” ఎన్నిపడియే
దగ్ధపటమ్పొలేయాక్కుమితే. (క్షణేననిర్వాప్య) (౪) “అధసాభయం
గతోభవతి” ఎన్నిపడియే అవోశేఅవిత్తు. “తదైవముష్ణాతి” “క్షణే
ననిర్వాప్య” ఎష్టమ్ శొల్లుకై యాలే ఇన్వధికారిక్కుఫలత్తుక్కువిశమ్బ
మిత్తెయెన్నిత్తార్. (౫) “యథేషీ కాతూలమగ్నోప్రోతం ప్రదూయేత”
ఎన్నిపడియే సంసారత్తిల్ ఇవన్ పట్టనోనై ఇవన్ విరోధివర్గత్తోజేపోక్కు
మిశ్వరనెనై. (పరాశ్చనిర్వృతిం ప్రయచ్ఛతి) ఒరు దేశవిశేషత్తిలే ఆ
నన్దనిర్భరనాయిగుక్కుమిరుపై త్తారానిఱుమ్. (౬) “నిరజ్జనం పర
మంసామ్యముపైతి” (౭) “మమసాధర్మ్యమాగతాః” (౮) “సస్వ
రాడ్భవతి” ఎన్నుమ్ సుఖమితే.

(౧) తి-వాల్-౯-౧-౭. (౨) థా-య-౧౮-౨౭. (౩) తై-ఆ-౬-౧.

(౪) తై-ఆ-౭-౨. (౫) థా-గి-౨౪-౩. (౬) ముణ్ణ-౪-౧-౩.

(౭) గి-౧౪-౨. (౮) థా-౭-౨౫-౨.

† (పా) ఆత్మాజ్ఞాతావెన్నిమానస ప్రతిత్తియై చ్చొల్లుకిటతు.

శ్లో;—

విలాసవిక్రాంత పరావరాలయం

నమస్కర్తాత్మ పణేకృతత్వణమ్ ।

ధనంమదీయంతవ పాదపంక్తి-జం

కదానుసాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా ॥

(30)

(త్వచ్చరణారుణామ్బుజేత్యాది) పాస్తనాయ్ సులభనానిఁను
డైయ శివస్తతామరైపోలే నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికిలిరణ్ణిలను
రాగనూకిఁ అమృతసాగరత్తిలే ఒరుతివలై. అరుణపదత్తాలే-పరభా
గరసమ్ శొల్లకిఁటతు; అమృజపదత్తాలే-సెన్నై కుళిర్చ్చి నాన్దొన్దొణ్ణాల్
వన్దరసమ్. ద్వయపదత్తాలే-అన్యోన్య సర్వశమాన శేర్-ణ్ణియ్మకాల్
వన్దరసమ్. ఇత్తాల్, అనురాగజనకమాన తిరువడికళెన్దై. (అనురాగ)
తిరువడికిలిద్యవసాయాత్మకమాన రుచియెన్నుతల్. ప్రపత్తిఫల
మాయ్ కైజ్క-ర్యోపకరణమాన భక్తియెన్నుతల్. *ప్రీతికారితమితే
కైజ్క-ర్యమ్. (అమృత) స్మర్తవ్య విషయ స్మర్తలే స్వయంప్రయోజ
నమాయురుక్కైయన్దైయే శపథ్యమాయురుక్కై. (స్థితీకరణి) (౧)
“అతనిల్ పెరియవెన్నవా” ఎన్నిఁటడియే విషయానురూపమాన
ప్రేమమెల్లామ్ వేణ్ణా అభిమతసిద్ధికెన్దై. (౨౯)

అన;—(విలాసేతి) ఇప్పడి విశిష్ట హేతువిగ్లాత సిద్ధోపాయవై
పురిగ్రహితవరాకైయాలే క్రమప్రాప్తి పద్ధతై త్వరైపేరిక్క,
(౨) “కూవిక్కొళ్ళుమ్కాల మిన్నమ్కుఱుకాతో!” ఎన్నిటార్. ప్రబల
మాన పరభక్తియాలే (3) “కనై క్కుల్ కాణ్బత్తెన్మకొల్ కణ్ణళే”
ఎన్మమ్ (౪) “కాణక్కరుతుమెన్ కణ్ణే” ఎన్మమ్ శొల్లకిఁటడియే ఎన్
కణ్ణాలే కాణ్బత్తెన్మకొల్ రెన్నుమామ్.

(౧) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౦. (౨) తి-వాయ్-౬-౯-౯. (3) తి-వాయ్-౪-౬-౧౦
(౪) తి-వాయ్-౯-౪-౧. 1 (పా) పరాధమాయురుక్కై.

వాఙ్మ—(విలాసేత్వాది) లీలైయాక ఆక్రమిక్కున్నట్టి ఉత్కృష్ట రాన దేవతైకభుజైయ ఇరుప్పిడజ్జై యమ్ అవరరాన మనుష్యాదిభుజైయ ఇరుప్పిడజ్జై యముజైత్తాయురుస్తశ్శజై. (విలాస) విముఖురైయ తలైయియమ్ అనాయాసేన శైష్ట్యిస్తుశ్శతిరువడికభుక్కు రుచియుజైయార్ తలైయిలైయియమ్ పణియన్దో?. (విక్రాంత) అస్య పరరానార్ పక్కలిజేయో మేల్విల్లాలవరు. అనన్యప్రయోజనర్ పక్కల్ మేల్విల్లాలకాతో?. (పరావరాలయమ్) నన్యచక్షాశ విభాగమస్తిక్కే భూగిదానమ్ † (పట్టిన తిరువడికల్) అష్టైయైయ చ్చెల్లైత వెనక్కురితావతే. (౧) “నష్టైస్సురాణామ్” ఎన్నిత కర్మభావ నానిస్తరుమ్, (౨) “తవమ్ శేయ్తు నాన్ముకనేపెల్ద్రాన్ ” ఎన్నిత ఉభయభావనా నిస్తరుమ్. మేల్పేటు ఎనక్కురితావతే. (నమస్య దార్తిక్షసతే కృతక్షణమ్) ప్రాసక్తికమాకప్పిన్ద నపదానమ్ కిరక్క క్షిర్; తిరువడికలిలే తలై శాయ్త్తైయ వార్తిక వైల్లొక్కులైయిలై కృతావసరమాయుశ్శజై. ఆశీతిరక్షణత్తిలే అవసరపత్రిక్షమాన తిరువడికలై క్కాన్దైక్కు “కదానుసాహ్మత్కరవాణి చక్షుషా” ఎన్దు కూప్పిడవేణువతే.

(ధనంమదీయమ్) (౩) “నైత్తమానితి” ఎన్నివడియో ఎనక్కు పాప్రముమ్ పాప్రకముమాన తాయుశ్శజై. (తవపాదపజ్జజమ్) సర్వసులభముమాయ్, ఆశీతనత్పలముమాయ్, నిరతిశయ భోగ్యము మానతిరువడికలై. (కదానుసాహ్మత్కరవాణి) వైవిక్రిమాపదాన భూలిదానత్తిలుమ్ కాణప్పైతాత నాన్ ఇని ఎన్దు కాణవిసుక్కిణేన్.

(౧) మాన్ద్యస్త. (౨) ౨-తిరువ-౭౮. (౩) తి-వాయ్-౬-౭-౧౧.

† కుణ్డలితమధికమ్.

శ్లో;—

కదాపునశ్శజ్జర భాజ్జకల్పకధ్వజా

రవిన్దాఙ్కుశ వజ్రలాఙ్ఘనమ్ |

త్రివిక్రమ త్వ చ్చరణామ్బుజద్వయం

మదీయమూర్ధాన మలఙ్కరిష్యతి ||

(౩౧)

(చక్షుషా)విషయజ్ఞులే ముష్టిక్కిడక్కిఱ సంసారికల్ నడువేయరుక్కిఱ
పుమక్కు నమైయొట్టియచ్చెల్లాతపశిపుకురనిఱు త్రినోమాకిల్, ఒఱ్ఱమ్
శెయ్యాతారైప్పోలే కూప్పిడుకిఱ తెన్నెన్నిల్; కణ్ణాలేకణ్ణ విడాయ్తీర
విరుక్కిఱ వెనక్కు సంసారికళితాట్టిలారు వ్యావుత్తిపణ్ణై త్తరవమైయు
మో? (చక్షుషా)బరుదేశ విశేష త్రిలే సదాదర్శనమ్ పణ్ణప్పల్లీథ్రాతు;
కాణవిడాయ్ త్త వెనక్కుఁగక్కుణ్ణాలే కాణవేణుమ్. (౩౦)

అవ; — (కదాపునఁ) ఇతిల్ కణ్ణాలే కాణమళపుమ్ పోతాతు.

(౧) “వడిక్కుళవాక నిమిర్ త్త నిన్ పాతపఙ్కయమే తలై క్కుణి
యాయ్” ఎఱ్ఱమ్, (౨) “కోలమామెన్ శెన్నిక్కు ఉన్కిమలమన్న
కురై కథల్” ఎఱ్ఱిపడియే ఉన్ తిరువడికళాలే ఎన్ తలై మైలలఙ్క
రిక్కు వేణుమెన్గిఱార్.

వ్యా; - (కదాపునఁ) తిరువడికళిలుణ్ణాన ప్రాప్తియైయుమ్ సౌల
భ్యజ్జైయుమ్ భోగ్యతైయైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు అత్తాల్ వన్ద త్వరై యాలు
మ్ విళమ్మ హేతువిల్లాత ఉపాయత్తై పురిగ్రహి త్తనరాకై యాలుమ్,
పిన్నై ఎప్పోతు శెయ్ పతెన్గిఱార్. (శజ్జరధాజ్జేత్యాది) సర్వేశ్వరసు
జ్జైయ, శివశ్వరూపచక్రమాయ్ ఆకర్షకముమాయరుక్కుమ్, తిరువడి
కిళోటైసమ్మనత్తాలే ఇనర్ తలై క్కు ఆభరణముమాయ్ శేషత్వలక్ష
ణముమాయరుక్కుమ్ శంఖచక్రాదీలక్షణజ్ఞాలే చిహ్నితమాయుళ్ళత్తై.

శ్లో:—

విరాజమానోజ్వల పీతవాససం

స్థితాతసీసూన సమామలచ్ఛవిమ్ ।

నిమగ్ననాభిం తను మధ్యమున్నతం

విశాలవక్షస్థల శోభితక్షణమ్॥

(3-౨)

(౧) “ఎన్ శెన్నియిత్యాది”. (౧) “పాతవిలచ్చినై వై త్తాన్” ఎన్న క్కడవతితే.

(ప్రివిక్రమ) గుణగుణనిరూపణమ్ పణ్ణాతే తిరువడికళిల్ వైల త్తణ్యముమ్ పారాతే ఎల్లార్ తలై యిలుమ్ వై క్కుమవనలైయో? (త్వచ్ఛరణామృజద్వయమ్) ఇప్పశిప్రాప్తనుమాయ్ సులభనుమాన ఉన్నడై యనిరతిశయ భోగ్యమానతిరువడికలై. (మదీయమూర్ధానమ్) ఎన్నడై యతానశిరస్సిలే ఎప్పొతు అలక్కరిక్కప్పకుకితాయ్. (౨) “ఎన్ తలై మేలవే” ఎత్తపకర్లమ్ శొలిల్, నరక హేతువాన పదార్థ జ్గళిన్ కాలకాణ ప్రాప్తిత్తుప్పోన్త వెన్ తలై యెన్నుతల్. ఇతుక్కు ప్రాప్తనాయ్ పోన్త వెన్ తలై యెన్నుతల్. పతినైత్తై క్కుమజ్గళసూత్ర మ్పొలేయితే శేషభూతనుక్కు తిరువడికళి. “మేమూర్ధ్విభాతి” ఎన్దు తన్ తలై యిలే నీరైక్కుడలాక స్వసమృద్ధమ్ అత్తలై క్కేల్ మ్మాకచ్చొన్నార్. ఇజ్జుతత్సమృద్ధమే ఇత్తలై క్కు ఏల్ మ్మెనితార్. స్వశేషత్వసిద్ధికాక. (3౧)

అన:—(విరాజమానేత్యాది) ఇన్ద్రశోకమ్ముతలాక “భవంతమ్” ఎన్ని శ్లోక త్తళవుమ్ పర్యజ్ఞవిద్యాక్రమత్తాలే అవయావాభరణాయుధ మహిషీపరిజనపరిచ్ఛదగ్గళోట్టై చేచ్చర్ త్తియల్లై అనుభవిత్యు అవ్వను భనజనితప్రీతికారితమాన కై జ్జుర్యత్తాలే ఉన్నై ఉకప్పిప్పతు ఎప్పొ

తెన్నితార్. ఇత్తాల్ తమ్ముడైయ ప్రాప్యతై అరుళిచ్చెయ్కితార్. (1)
 “వైకుంఠపరేలోక శ్రియాసాధంజగత్పతిం । ఆస్తేవిష్ణురచిన్త్యాత్మా
 భక్తై ర్భాగవతైస్సహ ” ఎత్తితే ప్రాప్యనస్తు ఇరుప్పతు.

వ్యా;—(విరాజమాన) ఇతిల్ తిరువడికళై త్తల్తైయిలే వైక్క-
 వమైయు మోపెన్న; అశ్వశవుపోరాతెట్టు సామాన్యశోనైయై అనుభ
 విక్కితార్. (విరాజమాన) తిరునిఱన్దుక్కు పురభాగమాకమికవుమ్
 విశక్తానిఱ్ఱిఱవడినదుకు. (ఉష్టవల) (1) “మహారజవం నాసం” ఎన్ఱిఱ
 స్వరూపత్తాల్ వద్ద బొడ్డన్వలను. (2) “ఉడైయార్ న్దవాడై” ఎన్ఱు
 తిరువరై పూత్తాప్పోలేయిరుక్కిఱ తిరుప్పీతామ్మరత్తాల్ వన్దనదుకు,
 (వీతవాసనమ్) (3) “వీతక వాడైప్పిరానార్” ఎన్ఱు అద్రికేయన్ఱిక్కే
 ఐశ్వర్యసూచకముమాయిరుక్కే. (స్రితాతనీత్యాపి) అలరుక్కిఱపోతే
 శెప్పియైయుడైత్తాన కా యామ్మా పోలే నిర్లమానకాన్ఱియై
 యుడైఃత్తాయిరుక్కే. (4) “అతనీపుచ్చనజ్జాశమ్” (5) “కాయా
 మ్బామలర్ ప్పిఱ్ఱలన్నమాలై” ఎన్ఱు అభియుక్తిర్ ఆత్మక్తాల్
 పడుక్కిఱనిఱమితే.

(నిమగ్ననాభిమ్) (6) “ఆవర్తకవ గక్తాయాం” ఎన్ఱిఱపడియే
 సాన్దర్యవెళ్ళమ్ శుభ్రీత్తాప్పోలే యిరుక్కిఱ తిరునాభియైయుడై యవన్.
 (7) “నన్దన్ మతలైక్కునన్ఱుమ్మక్కియవున్ఱి” ఎన్నక్కడవతితే. (తను
 మధ్యమ్) * శిబ్దీడై యుమ్పెవడివుమ్. (8) “తుడిశేరిడై యుమ్”
 ఎన్నక్కడవతితే. (ఉన్నతమ్) ఇన్వడినదుకాలుమ్ ఇడైయదుకాలుమ్
 సర్వాధికనెన్ఱు తోమ్మిఱుమ్మడియిరుక్కిఱవన్. (విశాలేత్యాది) అతి

(1) శైవీ-

(2) ఛాన్దో-1-1-1.

(3) తి-వాఱ్-3-2-8.

(4) పెరి-తి-9-1-8.

(5)

(6) పెరు-తి-1-1.

(2)

(7) పెరి-తి-1-1-8.

(8) తి-వాఱ్-8-9-3.

వా;—

చకానఁగ బ్యాకిణ కిర్కై శ్శుశై

శ్చతుర్భిరాజాను విశమ్భిభిర్భుజైః

ప్రియావతంసాత్ప్రలకర్షభూషణ

న భాలకాబధవిమర్ద శంసిభిః॥

(33)

విస్తృతమాన తిరుమార్ పితే విశ్వానిష్ఠానామ్ స్వాసాధారణగుణ
శ్రీవత్సచిన్తతై యుడై యననై . (34)

వా;—(చకానఁగమ్) తిరుత్తోళో కిర్కై ఐశ్వర్యవీర్యాఙ్కరై యు
మ్ అత్తై యామనుభవిక్కిటార్. (బ్యాకిణకిర్కైః) (౧) “ త్తు
మ్బురున్దశార్దనాణ్ తోయన్దవామడై ” ఎన్దిటపడియే శ్రీశార్దత్తిల్
నాణి త్తమ్ముమ్మలే అలఙ్కృతమానతిరుత్తోళో కళో. నాణి త్తమ్ముమ్మ
ఎన్దావబ్బి ముక్కుముడైన్దెయాలే నన్యసాచియెన్దై. ఆశ్రితవిరోధికలై అత్తయ
చ్చెయ్ తు త్తమ్మై యుడై త్తాన తోళో కళో. వీర త్తమ్ముమ్మ వీరభుజ్జ
ళుక్కు అలఙ్కారమితే. (శున్దైః) (౨) “ శుభేనమనసాధ్యాతమ్ ”
ఎన్నమావోలే ఆశ్రితసమృద్ధియే ప్రయోజనమాక వెఱుమ్ముటత్తిలే
ఉపకరిక్కుమ్ తోళో కి శిన్నుతల్. ఆశ్రితర్ కు ప్రాప్యమాన తోళో క
ళెన్నుతల్. (చతుర్భిః) కల్పకతరుపణై త్తావ్పోలే నాలాయ్ ఆశ్రితరక్ష
ణమే విశై నీరాకప్పణై త్తపడి. (ఆజానువిశమ్భిభిః) ఆజానుచాహలవా
యితేయిరుప్పతు. తిరుమ్మున్దాశళవుమ్ తోణ్ణానిఱ్ఱతాయ్ పురు
షో త్తమలక్షణమిరుక్కిటపడి.

(ప్రియావతంసేత్యాది) తిరుత్తోళో కళుక్కు ఆశ్రితరక్షణమే యా
త్తై యాయురుక్కిటపడి శొల్లిబ్బి ముక్కిట్. అతువే పచ్చెయ్ కాక ప్పిరా
ట్టియై యణ్ణై క్కుమ్బడి శొల్లుకిటతుమేల్, పిరాట్టి తిరుచ్చెవ్విమలరాన

శ్లో:-

ఉదగ్రవీనాంన విశమ్బికుణ్డలా

లకావళీబద్ధుర కంబుకన్ధరమ్ ।

ముఖశ్రియాన్యక్కృత పూర్ణ నిర్మలా

మృతాంశుబిమ్బామ్బురుహాజ్వలశ్రియమ్॥ (34)

ఉత్పలమెన్న, మల్లముమ్మళ కర్ణభూషణజలెన్న, సంసర్గత్తాలే తత్కల
లత్తిలేకిచ్చిదాకుచ్చితమాన తిరుక్కులకల్ తయెన్న, ఇవల్లాలే విశక్లా
నుడైయ సమర్థతైక్కోళ్ళొల్లుమవైయాయ్, అవల్లాలే విశక్లా
నిష్టుళ్ళవనై. (1) “సీతయాశోభితంపురా” ఎన్గిజపడియే వీరభుజ్జతై
యితే వీరపత్నిలనైవతు. అల్లాతపోతు సజాతీయైయాన స్త్రీయై అనై
త్తవోపాతియితే. ప్రణయచిహ్నజ్గళుమ్ రక్షణచిహ్నజ్గళుమితే తిరు
త్తోళ్ళకళుక్కు మాజ్గళ్యమ్. (చకానతమ్) ఇప్పడిప్పట్టు తోళ్ళకళితే
ప్రణయియానవనుక్కు జౌజ్వల్యహేతుక్కోళ్. (33)

అవ:- (ఉదగ్రేతి) తిరుత్తోళ్ళకళు క్కన న్దరమాన తిరుక్కులు
త్తైయుమ్ తదన న్దరమాన తిరుముఖత్తిలే సామాన్యశోభైయైయు మను
భవిక్కితార్.

(ఉదగ్రేతి) ఓణ్ణిత్తలైన్దిరున్దుళ్ళ అంసత్తిలే వరత్తాన్ద మకర
కుణ్డలజ్గళెన్న, అవళవు వరత్తాన్ద తిరుక్కులెన్న; ఇవల్లాలే సున్ద
రమాయ్ వడివుతాన్ రేఖాత్రయాజ్జితమాయిరున్దుళ్ళ తిరుక్కులుత్తై
యడైయ వనై. “తరుణగ్రీవాకమ్ముప్రతిమమాన తిరుక్కులుత్తు”
ఎన్నక్కడవతితే. (బద్ధురమ్) సున్దరమ్. (2) “రేఖాత్రయాజ్జితా
గ్రీవా కమ్బుగ్రీవేతికళ్యతే” (3) “మిన్నుమణిమకరకుణ్డలజ్గళో విల్
వీశ” ఎన్టుమ్, (4) “మకరమ్ శేర్కుత్తైయిరుపాడి లక్ష్మియాడ” ఎన్టుమ్

శ్లో: - ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం

సవిభ్రమభూలత ముజ్జ్వలాధరమ్ ।

శుచి స్థితంకోమల గడ్డమున్ననం

లలాటపర్యంత విశమ్భితాలకమ్ ॥

(౩౫)

శ్లోలుకిజపడియే తిరుక్కూర్లుత్తుక్కు పురభాగమాన ఒళియైయుడై
తాయ్, ఇరణ్ణాదిత్యర్కళ్ ఆభరణవేషతా లే అలక్కరిక్కితాప్పోలే
యిరుక్కై. (౧) “కోళోకిన్త కోళిరుళై” ఇత్యాదిపడియే తిరుక్కూర్లు
లా లే అలక్కృతమాయిరుక్కిజపడి.

(ముఖశ్రియేత్యాది) అ త్తిరుక్కూర్లులినల్లకు తిరుముక త్తిలే
మూట్ట అన్నపల్లె అనుభవిక్కితార్. తన్నుడై యజ్యోతిస్సాలే పూ
ర్ణచన్ద్రనుడై య ఒళియైయుమ్ అప్పోతలర్ న్ద తామరై పూవిలల్లై
యుమ్ తోట్టిక్కుమ్ తిరుముకజై యుడై యవునై. (ముఖశ్రియా)
ముఖకాన్త్యా. (న్యక్కృత) అవన్. సమూర్ణకలై కళాలుమ్
పూర్ణమాన పౌర్ణమావాన్త్యైయిల్ చన్ద్రమణ్ణలమాయ్, పుజుక్క
ల్లల్ శ్రీసళవిలేయాయ్ త్తు సదృశమాయిరుప్పతు. (౨) “ఎత్తనై యే
నుమెన్ మకన్ ముకమ్ సేరొవ్వా” ఎన్తుతనై త్తైవిట్ట విడత్తిలే
యాయ్ త్తు ఒవ్వాతోట్టివతు తేజనై. అన్తియే సౌకుమార్య
త్తుక్కుమ్ (౩) “వికాసిశారదా మ్భౌజ మవశ్యాయ జలోక్షితిమ్”
శేవ్విక్కుమ్ పరిమళత్తుక్కుమ్ తామరై పూవుమ్ సదృశమన్తు. (౪)
తంపరిభూయస్థితమ్” ఎన్నక్కడనతితే. (౩౪)

అవ;—(ప్రబుద్ధేతి)(౫) “కోళిళై తామరై” ఎన్గిజపడియే తిరు
ముక త్తిలవయన సౌందర్య త్తినుడై య శేర్ త్తియై అనుభవిక్కితార్.

(౧) తి-వా. ౨-౭౯ (౨) పెరియాల్ వాక్ తిరు మొట్టి ౧-౫-౩ (౩)

(౪)

(౫) తి-వా. ౨-౭-౮.

వ్యాః--(ప్రబుద్ధ) ఆశ్రిత సంశ్లేష త్తాలే వికసితమాయరుక్కై.
 (ముగ్ధ) (౧) “కిణ్ణిణివాయ్ చ్చెయ్తతామరై ప్పూప్పోలే అణ్ణిరుణ్ణి
 జ్జోణ్ణి” ఎన్నిఱపడియే అలరత్తుడజ్జిన వళవాయరుక్కుమెన్నుతల్. (౨)
 “పేతుఱుముకమ్ శెయ్తు” ఎన్నుమ్మడియే ఆశ్రితరోప్తై క్కలవియా
 ల్ నన్ద ఆనన్దాతిశయ త్తిల్ వికృతియైచ్చొల్లుతల్. (అమ్మజచానులో
 చనమ్) ఇప్పడిప్పట్ట తామరై దృష్టాన్తమాక పోరామెయాలే దార్వా
 న్నిమ్ తన్నెయే శొల్లుకిఱతు. (౩) “తత్తణ్ణికినయనం విష్ణోర్ద
 త్త్యామ్యహంయుఖిమ్” ఆశ్రితర్ ఆనైప్పడుమతిత్తే. (సవిభ్రమస్రూ
 లతిమ్) (౪) “మన్నియశీర్ మతనన్ కరుప్పచ్చితై కొల్” ఎన్నిఱపడియే
 ఆకర్షకముమాయ్, ఆశ్రితర్ పక్కల్ ఆదరమెల్లామ్తోల్ ముమ్మడి శెఱి
 న్నిరుక్కుమ్ పురువజ్జెయుడై యవున్నై. (౫) “తన్ కైచ్చార్జమతువే
 పోల్” ఎన్ఱు తెల్లిరుక్కుమ్మడిక్కు దృష్టాన్తమితే. (ఉజ్వలాశరమ్)
 (౬) “వాలియతోర్కనికొల్” ఎన్ఱుమ్, (౭) “కోలన్దిరళో పవళక్కొ
 మ్మిన్దణ్ణజోల్” ఎన్ఱుమ్, (౮) “సీలనెడుముకిల్ పోల్ తిరుమేనియమ్మాన్
 తొణ్ణెవాయ్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే మిక్కవ్వుకై యుడై య తిరు
 వశరత్తై యుడై యవున్నై.

(శుచిస్మితమ్) (౯) “వవళచ్చెన్దవర్ వాయినిడై కోమళవల్లి
 ముత్తైప్పోల్ శిలపల్లిలక” ఎన్ఱుమ్, (౧౦) “ఎన్నావియడుమణి ముత్త
 జ్జోల్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ తిరుమేనివలై యుడై యవున్నై. (కోమ
 లగణ్ణమ్) అనుభవిప్పార్ క్కుం ద్వికమాయ్ సుకుమారమాన గణ్ణప

(౧) తిరుప్పావై-౨౨ (౨) తి.వా.య్-౨-౯-౯. (౩) శ్రీభాగవతమ్
 (౪) తి.వా.య్-౨-౨-౪. (౫) నా.త-౬ (౬) తి.వా.య్-౨-౨-౩
 (౭) తి.వా.య్-౨-౨-౩ (౮) తి.వా.య్-౨-౨-౩ (౯) ముతలాయరం ౧-౬-౯. (౧౦)

శ్లో:—

స్ఫురత్కరీటాజ్జదహరకణ్ఠికా

మణీన్ద్రకాఞ్చీగుణనూపురాదిభిః ।

రథాజ్జశ్ఛాసిగబాధనుర్వరై

ర్గసత్తులస్యావనమా

శ్లోలమ్ ॥

(34)

లక్ష్మీ యుడై యపున్నై (ఉన్ననమ్) (1) “మాట్టయర్ కట్టుక త్తిన వల్లియోకొమ్మిన్దో” ఎన్నిటపడియే నా లక్ష్మీయై యుడై యపున్నై. (లలాటపర్వస్త విలమ్బితాలకమ్) (2) “మున్నైముక త్తణియార్ మొయ్ కుయ్ కిళ్” ఎన్ఱమ్, (3) “శరుణ్ణిరుణ్ణ కుయ్ త్తాన్ద్ర ముకమ్” ఎన్ఱమ్ శొల్లకిటపడియే తిరున్నెల్లియిలేవర అలై యెటికిట తిరుక్కుయ్లై యుడై యపున్నై. పిన్నులంసవిళమ్బియాయ్ మున్ను లలాటపర్వస్తమాయిరుక్కిటపడి. (35)

అన:—(స్ఫురత్కరిత) ఆభరణాదికళుడైయ శేర్ త్తియ్యుడై అ నుభవిక్కిఱార్.

వ్యా:—(స్ఫురత్కరీట) ఉభయవిభూతినాధత్వమాకిట వైశ్వ ర్యస్తుక్కునుచూపమాయ్, తిరుముడియిలే విళక్లానిన్ఱ తిరువభిషేకమ్. (ర) * కతిరాయరమిరవి కలన్దెరి త్తాలాత్తా నీన్ ముడియితే. (అజ్గద) సర్వాశ్రయమాన అరుత్తోళ్ కత్తైప్పన్ద్రో విళక్లానిన్ఱుళ్ళతిరుత్తోళ్ వత్తై కత్తై. (హర) (గ) “పొన్నిన్ మామణియార మణియాక త్తిలన్ఱు మాల్” ఎన్ఱమ్, (ఁ) “పెరియవరై మార్ పిల్ పేరారమ్ పూణ్ణ” ఎ న్ఱమ్ శొల్లకిటపడియే విళక్లానిన్ఱ తిరువారమ్. (కిణ్ఠికా) తిరుక్కుయ్లైలే విళక్లానిన్ఱ ముత్తుత్తిరుక్కుట్టువడమ్. (మణీన్ద్ర) అవన్ఱనక్కుమ్ సదా న్ఱహిణీయమాన శ్రీకాన్తుభమ్. (కాఞ్చీగుణ) తిరువరైయిలే విళ

(1) తి-వాయ్-2-2-2 (2) ముతలాయరం-1-1-2 (3) ముతలాయరం 3-1-2 (4) ముతలాయరం-2-1-1 (5) పె-తి-2-1-3 (6) ఇయల్ప-3-2-2

శ్లో:—

చకర్థయస్యాభవనం భుజాన్తరం

తవప్రియంధామయదీయజన్మభూః ।

జగత్సమస్తంయదపాజ్గసంశ్రయం

యదర్థమమౌభి రమన్భ్యబన్ధివ ॥

(3-౨)

క్లానిష్ట అరై నూల్ వట్టికై. (నూపుర)తిరువడికలై ప్పల్ నీ వి' క్లానిష్ట
తిరుచ్చిలమ్ముమ్. ఆదిశబ్దత్రాలే (౧) “పలపలవేయాపరణమ్” ఎన్ఱమ్,
(౨) “అపరిమితదివ్యభూషణ” ఎన్ఱమ్ శొల్లుకిటపడియే అనన్భ్యత
మేనై.

(రథాజ్గ) ఇన్దవాభరణజ్గళోడు వికల్పిక్కలామ్బుడి శోభావహ
మాన దివ్యాయుధజ్గళిన్ శేర్ త్రియై అనుభవిక్కితార్. (లనత్తుల
స్యావనమాలయోజ్వలమ్) న్దరై వ్శర్వ సూచకమాయ్ తిరువడికళళ
వుమ్ తాత్తన్ద (3) “అల్లిత్తుద్రాయలజ్గల్” ఎన్ఱిటవనమాతై యాలే
విశక్లానిష్టవున్దై. ఆభరణాయుధజ్గళీ తన్దై ప్పల్ నీ విశక్లుకై యమ్
అవన్ద్రాలే తాన్ విశక్లుకై యమాయ్ చ్చొల్లుకిటపడి. (౪) “నగ్వ
ప్రాభరణై ర్భుక్తం స్వానురూపై రనూపమైః । చిన్మయైస్స వప్రకాశై శ్చ
అనోన్యరుచిరజ్జకైః॥

(3-౬)

అవ:—(చకర్థతి) మేల్ శ్లోకద్వయత్రాలే పిరాట్టియోట్టైచ్చేర్
త్రియై అనుభవిక్కితార్. ఇతిల్ ముతల్ శ్లోకత్రాలే పిరాట్టి యుడై
యమేనై యమ్ ఇవళీ పక్కల్ ఈశ్వరనుక్కుణ్డాన వ్యామోహత్తైయ
మరుళిచ్చేయ్కితార్.

వ్యా:—(తవభుజాన్తరం యస్యభవనంచకర్థ) (గి) “సర్వ
యజ్ఞమయంవపుః” ఎన్ఱిటతిరుమాల్ పై పిరాట్టిక్కు కోయిల్ కట్టణ

మాకపక్షణ్ణియరుళిల్లు (యస్య) ఎన్నిటతు - ఇతిలుణ్ణానప్రమాణప్రసిద్ధియాలే. (౧) “సర్వయజ్ఞమయం వపురధ్యాస్తే” (౨) “పశ్యతాం సర్వదేవానాం మయానక్షస్థలంశా రేః” (౩) “నిన్ వలమార్ పినిల్ వాల్ కిన్న్తమజ్జెయుమ్” (౪) “తిక్కన్న్త తిరుమార్ కిల్ తిరుమజ్జెతన్నోడుమ్ తిక్కన్న్త తిరుమాలార్” (౫) “ఎన్ తిరుమకళే శేర్ మార్ పన్” (౬) మైయకణ్ణాళే మలర్ మేలుత్తై వాళుత్తై మార్ పిన్న్” (౭) “అలర్ మేల్ మజ్జె యుత్తై మార్ పా” (౮) “మార్ వత్తుమాలై నజ్జె” (౯) “శెయ్యళే తిరుమార్ పినిల్ శేర్ తిరుమాల” (ప్రియంధామయ చీయజన్మభూమి) యావళోరుత్తి అవతరి త్తతిరుప్పాక్కడల్ * అయర్ వ అమరురర్ కళభిపతి యాన దేవర్ క్కు ఇనితమరుమిడమాయిల్లుః “శ్రీపూర్వముధధేః” (౧౦) “దేవదాననయత్నేన ప్రసూతామృత మన్దనే” (౧౧) “నేదానీంత్యదృతేనీతే స్వగోపిమమరోచతే”.

(జగత్సమ స్తంయదపాణ్ణనంశ్రయమ్) (౧౨) “అన్యే శానాజగతః” (౧౩) “ఈశ్వరీం “సర్వభూతానాం” “త్వంమాతాసర్వరోకానాం” ఎన్నిటపడియే ఇవ్వభయవిభూతియుమ్ ఇనళోరుత్తియుడైయ మన్దకటాక్షతైప్పల్లి యుణ్ణాయరుక్కిటతు. || యదర్థమమౌధిరమన్ది (౧౪) విణ్ణవరముతుణవములిల్ వరుమ్ పెణ్ణముతుణ్ణవెప్పెరుమాన్” ఎన్నిటపడియే యావళోరుత్తియై ప్పెఱు కైక్కుక్కడల్ కడైరరుళిల్లు. (అబద్ధివ) యావళోరుత్తియుడైయ పిరివాల్లై మైయాలే కడలై యడై త్తరుళిల్లు. (౧౫) “ఏష సేతుర్మ యాబద్ధస్సగ రేనలిలార్ణవే, తవ హేతోర్విశాలాక్షి నశ సేతుస్సుదుష్కరః” (3-౨)

- (౧) విష్ణుపురాణం. (౨) విష్ణుపురాణం. (౩) తిరుప్పల్లాణ్ణం-౧.
(౪) తి-వాయ్-౧౦-౬-౯. (౫) తి-వాయ్-౭-౨-౯. (౬) తి-వాయ్-౪-౫-౨.
(౭) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౮) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౨. (౯) తి-వాయ్-౯-౪-౧.
(౧౦) విష్ణుపురాణం. (౧౧) శ్రీ రా.ణయోద్యా. (౧౨) శ్రీసూక్తం.
(౧౩) శ్రీసూక్తం. (౧౪) పె-తి-౬-౧-౨. (౧౫) శ్రీ కా.ఆంధ్రకాళికం.

శ్లో

స్వవై శ్వరూపేణ సదానుభూతయా

ప్యూపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా।

గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితై

స్వదాతవై వోచితయాతనశ్రియా॥

(3౯)

అవ;--(స్వవై శ్వరూపేణ) ఇతిల్ పిరాట్టియినుడైయ నిరతిశ
యభోగ్యతైయైయమ్, (౧) “ఉనక్కేర్ క్కుమ్ కోలమలర్ ప్పావై”
ఎన్నిఱపడియే అవనుక్కేయాయురుక్కిఱ విరుప్పైయమనుభవి
క్కిఱార్.

వ్యా;--(స్వవై శ్వరూపేణ సదానుభూతయాపి) సర్వశక్తి
యానదేవర్. సర్వవిగ్రహత్తాలుమ్, సర్వకాలుమ్ సర్వప్రకారత్తాలుమ్
అనుభవియానిష్ఠాలుమ్ పిరాట్టియైయభోగ్యతైయై పురిచ్చేదిక్క
ప్పొకాతు. సాభరియైప్పొలే అనేకవిగ్రహత్తై పురిగ్రహత్తాలుమ్ముడి
యాతు. (అపూర్వవద్విస్మయ మాదధానయా) నిత్యాపూర్వ
మౌలే ఆశ్చర్యవహమాయురుక్కుమ్. (౨) “సపకథాభవతి, ద్విధా
భవతి” ఎన్ఱు నిత్యసూరికళ్ తన్ తిఱ త్తిల్ పడువత్తెల్లామ్ పిరాట్టియై
క్కుణిత్తు త్తాన్ పడుమెనై. (౩) “పణ్ణేనరైక్కణ్ణతిన తెవ్వాల్”
ఎన్ఱుమ్, (౪) “అప్పొయ్తైక్కప్పొయ్తెన్నారావముతమ్” ఎన్ఱు
ఆర్థ్వార్కళుమ్, (౫) “సదాపశ్యన్తి” ఎన్ఱు నిత్యసూరికళుమ్ నిత్యా
పూర్వతైయాలే దేవర్ తిఱ త్తిల్ పడువత్తెల్లామ్ దేవర్ పడుమ్మడియా
యితే పిరాట్టిభోగ్యతైయిరుప్పతు.

ఉకప్పిప్పతు ఎమ్మక్కత్తాలేయెన్నిల్; (గుణేనరూపేణవిలాసచే
ష్టితైః) వడిమత్తకాలుమ్ శీలాదిగుణజ్ఞళాలుమ్, విలాసచేష్టితజ్ఞళాలుమ్,

(౧) తి-వాఱ్-౧౦-౧౦-౬. (౨) కాశీతకీ-ఉపని. (౩) తిరు మొట్టి-౮-౧-౯.

(౪) తి-వాఱ్-౧-౫-౪. (౫) విష్ణుసూక్తం.

;---

తయాసహసీనమనస్తభోగిని

ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలై కథామని।

ఫణామణిప్రాతపయాఖమణ్డల

ప్రకాశమానోదరదివ్యధామని॥

“సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయా” ఎన్నిటపశయేయుమ్, (౧) ఈర్కే
 స్తకుణజ్ఞులై యుడై యాయ్” ఎన్నిటగుణజ్ఞులై యుమ్, (౨) “ఉన్ శెయ్
 కై నై విక్కుమ్” ఎన్నిటచేప్పి శబ్దశిలుమ్ అభియుక్తిర్ ఆఘ్నాల్ పడు
 మ్మడి యిరుక్కుమవనితే. ఇప్పడి ఇపభుడై యస్వరూపాదిశిలే అఱ్ఱు
 న్దుకితాన్. అవన్ స్వరూపత్తాలే అపరిచ్ఛిన్నన్. ఇవల్ భోగ్యతై యాలే
 అపరిచ్ఛిన్నై. (సదాతనై వోచితయా) (3) “తుల్యశీలవయోవృ
 త్తామ్” ఎన్ఱుమ్, ఉనక్కేఱ్ఱుమ్ కోలమలర్ ప్పావై” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ
 పడియే దేవర్ తమక్కుత్తకుతియాయురుక్కుటవల్. (సదా) ఎన్ఱుపర
 పూహ విభవరూపేణ ఉణ్డానసర్వానస్తేకశిలుమెన్నిటతు, “గుణేనరూ
 పేణవిలాస చేప్పితై సదాతనై వోచితయా” ఎన్నపుమామ్. (తవ
 శ్రియా) (౪) “విష్ణుశ్రీం” ఎన్ఱుమ్. (5) “ఉన్ తిరు” ఎన్ఱుమ్ శొల్లు
 కిఱపడియే అనన్యార్చయెన్నుతల్. దేవర్ క్కుసమ్మత్తాయురుక్కుమవ
 శేన్నుతల్

(3౫)

అన;---(తయాసహసీనమ్) ఇతిల్ పర్యజ్ఞవిరై యిల్ శొల్లు
 కిఱపడియే తిరువనన్దార్వోన్ మడియిలే పిరాట్టియోడే యెఱ్ఱున్దరుళియి
 రుక్కిఱశేర్ త్తియై అనుభవిక్కిఱార్.

వ్యా;---(తయాసహసీనమ్) “శ్రియాసార్థం జగత్పతిరాస్తే”
 ఎన్నిటపడియే నిత్యవిభూతియిల్ మిధునమాయురున్దితే అడిమైకోశ్వతు.

(౧)

(౨) తి-వాయ్ ౮-౧-౨. (౩) తి-వాయ్ ౫-౧౦-౨.

(౪) విష్ణుపురాణమ్. (5)

స్తోత్రం --

నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకో

పథాననర్హతపవరణాదిభిః ।

శరీరభేదైస్తవశేషతాంగతై

ర్యధోచితంశేష ఇతీర్యతేజనైః ॥

అవతార త్తిలుమ్ “భవాస్తనహవై దేహ్య” ఎన్నక్కడవతితే. (అనన్త్యభోగిని) శ్రియఃపతిత్వత్తాల్ వస్త ఉత్పన్నజ్ఞోపాతియితే. తిరువనన్తాన్త్రానోట్టెచ్చేర్ త్తియుమ్, (౧) “గద్దర్వాపురసస్సిద్ధాఃకిన్నరోరగచారణాః నాన్తంగుణానాంగచ్ఛన్తితే నానస్తయముచ్చతే” ఎన్గిపడియే గుణానన్త్యత్తాలే అనన్తనెన్నక్కడవతితే. ఈశ్వరన్రక్షణత్తిలే అనన్త్యతగుణన్. ఇనన్కైజ్జరార్థనూక అనన్త్యతగుణన్. (భోగిని) మెన్తై, కుళిర్త్తి, నాన్ద్రమ్” ఇనన్ద్రై స్వభావమాకపుడైయ తిరుమేనియిలే. భోగమ్ - శరీరమ్. ప్రక్రిష్టవిజ్ఞానబలైకిధామని) ఇరువరుమాయ్ ప్పరిమాణుమ్పొళు అవర్కిళుక్కు ప్పాన్దాయిరుక్కుమ్పడియాన జ్ఞానశక్త్యాదికళు క్కాశ్రయమాయిరుక్కుమవన్. ఒరుత్తనెన్దు అవర్కిళుక్కు క్కూశవేన్దాతే తుకైత్తుప్పరిమాణలామ్పడియాన ధారణసామర్థ్యత్తుక్కు ఆశ్రయమాయిరుక్కుమవన్.

(ఫణామణీత్యాది) తమ్ముడైయ ఫణామణిసమూహజ్ఞినుడైయ రశ్మిమణ్డలజ్ఞాలే ప్రకాశియానిన్దు మధ్యతైయుడైయదివ్యాన్తి పురత్తైయుడైయవన్. (౨) “మణివిళక్కామ్” ఎన్గిపడియే దివ్యాన్తి పురత్తుక్కు మజ్జశదీపమాయితే ఇరుప్పతు. (౩)

అవ;--(నివాసేత్యాది) తిరువనన్తాన్త్రానుడైయన్దుత్తి విశేషజ్ఞతైయనుభవిక్కితార్. తమక్కు అడిమైయిలున్దాన త్వరైయాలే “ఉ

పమానమశేషాణాం సాధూనామ్” ఎన్నుమ్ న్యాయత్తినా లే అడిమై
యిల్ రుదియుడైయార్ క్కెల్లామ్ ఉదాహరణభూతనాయితే తిరున
నన్దాత్వానిరుప్పతు. ఇవరుడై యశేషత్వకాష్టేయైయరుళిచ్చెయ్ కితార్.

వ్యాః--(నివాస) ఎఱ్ఱున్దరుళియిరుక్కిఱ తిరుమాళికై యామ్.
(శయ్యా) కణవళరన్దరుళుకై కు ప్పడుకై యామ్. (ఆసన)
ఇరున్దాల్ శిక్లాశనమామ్. (పాదుక) నిన్దాల్ మరవడియామ్. (అం
శుక) (౧) “పూన్బట్టామ్” ఎన్దు పుంస్తానహమాన తిరుప్పరియట్ట
మామ్. (ఉపధాన) “పుల్ కుమడై యామ్” ఎన్దుతఱ్ఱువుకై కు అ
డై యామ్. (వర్షాతపవారణాదిభిః) (౧) “శెన్దాల్ కుడై యామ్” ఎన్దిఱ
పడియే, వర్షత్తుక్కుమ్ ఆతపత్తుక్కుమ్ ఛత్రమామ్. ఆదిశబ్దత్తా లే
అడిమైయిలభిని వేశానురూపమాశప్పరిగ్రహిక్కిఱ శరీరజ్జఘక్కు త్తొకై
యిల్లై, (౨) “సవకథాభవతి” ఎన్దుతుడన్ది “సహస్రధాభవతి”
ఎన్నక్కడవతితే.

(శరీరభేదైః) కై జ్ఞాన్యభేదమే శరీరభేదత్తుక్కు హేతు. (తవ
శేషతాంగతైః) దేవరుడైయవిగ్రహజ్ఞాల్ రక్షణహేతువాయిరుక్కిఱ
ప్పోలే ఇవనరుడైయ విగ్రహముమ్ శేషత్వత్తై యడైర్చిరుక్కిమేనై.
(యథోచితమ్) (౩) “యదాయదాహికాసల్యా” ఎన్దిఱపడియే తత్త
త్కాలోచితమాయిరుక్కై. (జనైః శేషఇతీర్యతే) శిఱియార్ పెరియా
రెన్నాతే సర్వరాలుమ్ శేషనెన్దుశొల్లప్పడుకై. శేషత్వదాన్ ఒరువడి
వుక్కొణ్ణువ న్నాప్పోలేయిరుక్కై. (జనైః) (౪) “పెరుమక్కభుశ్యనర్.”
ఎన్దిఱపడియే నిత్యసిద్ధరై చ్చొల్లపుమామ్. (౫) “పరగతాతితయా
ధానేచ్చయా ఉపాదేయత్వమేవయస్యస్వరూపం, సశేషః, పరః శేషీ”
ఎన్దిఱ శేషత్వత్తిన్నడియే (౬) “పారతన్త్ర్యంపరేపుంసీ” ఇత్యాది. (౪౦)

(౧) ౧-తిరువ.౫.౩.

(౨) ౪-౨-౨౬-౨.

(౩) ౮-౨-౧౩-౬.

(౪) ౮-వాయ్-౩-౨-౫.

(౫) భాష్యకారముక్తమ్.

(౬) భగవ.

శ్లో:— దాసస్సఖావాహనమానసంధ్వజో
యస్తేవితానంస్యజనంత్రయీమయః ।
ఉపస్థితంతేన పురో గరుత్మతా
త్వద్రక్ష్యేనమృద్ధకిణాఙ్కశోభినా ॥

(౪౧)

అవ:---(దాసస్సఖేతి) ఇతిన్ వాహనధ్వజాది సర్వవృత్తికలై
యుముడైయ నాయ్ ఈశ్వరసుక్కు మోమ్మబ్బమోలే సదావిరుమ్బు
మ్బడి అభిమతనాయరుక్కిఱ పెరియతిరువడియోట్టై చ్చేర్ త్తియై అను
భవిక్కిఱార్.

వ్యా:---(దాసః) తన్నుడైయవ్యాపారజ్ఞశజ్ఞ ఈశ్వరసుక్కు
అతిశయత్తై విలై క్కుమవై యాయరుక్కై. (సఖా)జగద్వ్యాపారాదిక
ళిల్ ఈశ్వరసుమ్ తనోడేఉళావవేణ్ణమ్బడియాన పెరుమైయైయడైయ
వన్. (వాహనమ్) ఆశ్రితరుడైయవాపత్తుక్కుళిలే ఈశ్వరనైక్కొణ్ణువన్దు
శేర్ క్కుమవనాయరుక్కై. (ఆసనమ్)†ఒరుకార్యమిల్లాతపోతు సింహా
ననస్థనాయరున్దాలో పాతి తన్ మేస్తైక్కు సదృశమామ్బడి సింహానన
మాయరుక్కై. (ధ్వజః) ఈశ్వరన్ కిట్టువతఱ్కుమున్నే ఎ్మున్దరుళాని
న్దానెన్డు ఆశ్రితర్ క్కు ప్రీతిహేతువానకొడియానవన్. అవనుడైయ
రక్షకత్వ ప్రసిద్ధిక్కు హేతువానవనెన్నపుమామ్. (యః) (౧) “పాన్
మలైయిన్ మీమిళైకార్ ముకిల్ పోల్” ఎన్దుమ్, (౨) “పుళ్ళూర్
కొడియానే” ఎన్దుముణ్డానప్రసిద్ధియైచ్చొల్లకిఱతు. (వితానమ్) (౩)
“విన్తై శిఱువన్ శిఱకెన్నమ్ మేలాప్పిన్ కీర్త్ వరువాన్” ఎన్దిఱవడియే
ఆతపనివారణమాయరుక్కై. (౪) “గరుడచ్చ దదర్శొచ్చైర్ న్దరాన

(౧) తి-వాఁ-౧-౨-౬. (౨) తి-వాఁ-౩-౮-౧. (౩) నా-తి-౧౪-౩.
†(పా)సింహానస్థరానాల్ రాజావెన్డతియమహాశే అవన్. (౪) వి-పు-౫.

శ్లో:---

శ్వదీయభుక్తోష్ఠ శేషభోజినా

త్వయా నిసృష్టాత్మభరణ యద్యథా ।

ప్రియేణ సేనాపతినా నివేదితం

తథాఽనుజానంత ముదారవీక్షణైః ॥

(౪౨)

గతిందిష్టజః కృతచ్ఛాయంహారేర్ముద్ధి పక్షాభ్యాంపక్షిపుజవమ్” ఇతి పరాశరః. (వ్యజనమ్) తన్నై మేల్ కొణ్డాపో మోత్తు చామరగ్గోపోలే తిరుచ్చిటకాలే ఆశ్వాసకరనాయరుకై. (త్రయీమయః) (౧) “త్రిపుత్రే శిరోగాయత్రం చక్షుః” ఎన్దిటపడియే వేదజ్ఞశై అవయవజ్ఞభాకవుడై యనాయరుకై. “అవయవార్థేమయట్”. ఈశ్వరన్ వేదప్రతిపాద్యన్; ఇవన్ వేదశరీరన్.

(తేనగరుత్మతా పురః ఉపస్థితమ్) సర్వేశ్వరస్త్వనై ప్రకాశిష్విక్కుమ్ నిలైక్కణ్డాడిపోలేయుమ్ మోమ్బు మోమ్బులేయుమ్ తిరుమున్నే సర్వదాసన్నిహితనాయుశ్యవన్. (త్వదగ్ధ్విసమ్మర్దకిణాఙ్గోభినా) తన్నై మేల్ కొణ్డాల్ తిరువడికళాల్ నెరుక్కినతమ్ము తనక్కు భోగచిన్దమాకై యాలే అత్తాలేవిశక్తానిఱ్కుమవన్. ఈశ్వరనుక్కు శ్రీకాస్తుభమ్ లక్షణమానాప్పోలే ఇవనుక్కుమ్ అతుదాస్యచిన్దమాయరుక్కిటపడి.

(౪౧)

అవ;---(త్వదీయేతి) ఉభయవిభాతివిషయమాన తన్నుడై య సర్వభరణైయుమ్ ఇవన్మక్కలిలేవైత్తు ఈశ్వరన్ ఇవనిట్ట నభిక్కామ్బడి యిరుక్కిట శ్రీసేనాపతియార్థానుడై య దాస్యసామ్రాజ్యతై అనుభవిక్కిటార్.

వ్యా;---(త్వదీయేత్యాది) దేవరముతుశేయేతు కై వాగ్గిన

ప్రసాదత్తాలే ధరిక్కుమవరాయిరుక్కై. “త్వదీయ” ఎన్నెయాలే వకు త్తన్నామియినుడైయ శేష మేభోజ్యమెన్నిటతు. (౧) “యదుచ్చిష్టమభోజ్యమ్” ఎన్నిటపడియే అల్లాతారుడైయఉచ్చిష్టమ్ అభోజ్యమెన్నై. “భుక్తోజ్ఞితమ్” ఎన్నెయాలే (౨) “కల త్తత్తుణ్ణు” ఎన్నిటపడియే అము తు శెయ్ తుకై వాణ్ణిన పిన్నుల్లైయతేభోజ్యమ్. మున్నుపాత్ర శేషమ్ అభోజ్యమెన్నిటతు. (శేషభోజనా) ఇవరుక్కుధారకమాయిరుక్కుమ శవన్తియే (౩) “రసాభ క్తస్యజిహ్వయామ్” ఎన్నిటపడియే ఈశ్వర నుక్కుభోగ్యమావతుమ్ ఆధ్వారముతు శెయ్ తాలెన్నై. (త్వయానిపుష్టాత్మభ రేణ) నమ్మిలుమ్ పెరియవన్, సమర్థనెన్ఱు దేవరాలే తన్నక్కలిలేవైక్కప్పట్టఉభయవిభూతిరూపమాన ధూరైయుడైయవన్.

(ప్రియేణ) సర్వదాలభిమతనానవన్. (సేనాపతినా) సర్వసేనానిర్వాహకనాలే. (౪) “అశైవిలమరర్ తలై వర్తలై చా” ఎన్నక్కడవతితే. (యద్యధానివేషితమ్) యాతొరుకార్యమ్ యాతొరుపడివిణ్ణిప్పమ్ శెయ్యప్పట్టతు. (తథానుజానన్తమ్) అతిలుభోమానమ్ పుటమాన జ్ఞోపార్పత్తిలై. శెయ్యమ్ ప్రకారజ్ఞుమ్ అనుసన్నిపత్తిలై. ఈశ్వరన్ ఇవనుక్తియై ప్పిన్ శెల్లుమత్తనై. (ఉదారవీక్షణైః) (౫) “అవలూకన దానేనభూయోమాంపాలయ ” ఎన్ఱుమ్, (౬) “ఉయిర్ క్కెల్లామ్ తాయాయళిక్కిన్ఱతణ్ణామరైక్కణ్ణా” ఎన్ఱుమ్ శొల్లకిటపడియే అనవధి కదయా సాహార్దానురాగ గర్భమానకటాక్షజ్ఞళాలే యాయిల్లై అప్పడి శెయ్ వతెన్ఱు నిన్నెప్పిడువతు. (తథానుజానన్తమ్) ఐయరాలే యాతొన్ఱువిణ్ణిప్పమ్ శెయ్యప్పట్టతో? అతప్పడియేయెన్ఱు పాశురప్పరప్పటనియమి త్తరుళువతు. (౪౨)

(౧) యజు. (౨) తిరుప్పల్ల-౯. (౩) పాశ్చ.

(౪) తి-వా-౫-౮-౯ (౫) వి-తె-౧-౨౦-౧౬. (౬) తి-మొ-౭-౧-౯.

శ్లో:--

హతాఖిలక్షేమలై స్స్వభావత
స్సదానుకూలై శ్చరన్తైస్తవోచితైః ।
గృహీతతత్త్వరిచారసాధనై
ర్నిషేవ్యమాణంసచినై ర్యశోచితమ్ ॥

(౪౩)

అవ;--(హతాఖిలక్షేమలై) (౧) “సదాపశ్యన్తిసూరయః” ఇ
త్యాదికలిహ్నాచ్చిల్లకిఱ నిత్యసూరికళుడైయ దాస్యైకసమృద్ధియైఅనుభవి
క్కితార్. (౨) “అడియార్కళి కుడ్రాజ్జలై యుడన్ కూడువతెన్మకొలొ”
ఎన్ఱితే ప్రాప్యప్రార్థనై యిరుప్పతు.

వ్యా:--(హతాఖిలక్షేమలై) “అవిద్యాస్మితాభినివేశరాగ
ద్వేషాః పశ్చిక్షేశాః” ఎన్ఱిఱవైక్షేజ్జల్. †అవైకళుడైయ ప్రాగభావ
తైయుడైయవర్కళెన్తై. ఇత్తాల్ బద్ధవ్యాపుత్తియైచ్చిల్లకిఱతు. మల
మెన్ఱు ప్రకృతియాయ్, తత్సంసర్గానర్హతైయాలవన్ద ‡ప్రాగభావతైయు
డైయవర్కళెన్తై. ఇత్తాల్ ప్రబుద్ధస్వభావయుక్తరాన ముక్తవ్యాపుత్తి
యైచ్చిల్లకిఱతు. (స్వభావతస్సదానుకూలై శ్చరన్తై) సత్ప్రాయుక్త
మాన దేవర్తిరుపడికళిల్ కైజ్జర్మతైయే భోగమాకపుడైయరాయి
రుక్కై. ఇత్తాలుమ్ ఒరునాళి తొడన్ఱి అడిమై శెయ్యత్తుడన్ఱిన ముక్త
వ్యాపుత్తియైచ్చిల్లకిఱతు. (తవోచితై) స్వరూపరూపగుణజ్జాలే
దేవర్కే సదృశలక్షణరానవర్కళిల్.

(గృహీతేత్యాది) కైజ్జర్మోచిత పరికరజ్జలై ఆదరాతిశయ
త్తాలే విడమాట్టామైయాలే (౩) “శూట్టనన్ఱాలై కళి తూయనవేన్ఱి”
ఎన్ఱిఱపడియే ధరిత్తుక్కొన్ఱిరుక్కైయాలే దేవర్కే సదృశరానవర్క

(౧) సామ. ఉత్తరగ్ర. (౨) తి. వాయ్. ౨-౩-౧౦. (౩) తిరువి. ౨౦.

† (పా) అవైకళిన్రాహిత్యత్తాలే పన్దప్రభావతైయుడైయవర్కళిల్.

‡ (పా) ప్రభావతై.

శ్లో;---

అపూర్వ నానారసభావ నిర్భర

ప్రబుద్ధయా ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా ।

క్షణాణునత్ క్షిప్తపరాదికాలయా

ప్రహర్షయంతం మహిషీం మహాభుజమ్ ॥

(౪౪)

శాలే సేవికృష్టదానిష్ఠుశ్చ పున్నై. (సచివైరి) వాత్సల్యత్వాలే అవ
న్ముతైయభీయ ప్పరిమాణనినై త్తాలుమ్ అవనై ముతైయుణార్ త్తి
అడిమై శెయ్యుమనర్కశో; * నీతివానవరితే; ఆశ్రితరక్షణత్తిలే
దేవరై ప్రేరిక్కుమనర్కశెన్నవుమామ్. (యశోచితమ్) స్వరూపాను
రూపమాక వెన్నుతల్; అవనరోచితమాక వెన్నుతల్. (౪౩)

అవ;-(అపూర్వేతి) (౧) “భవాంస్తు సహవై దేహ్యగిరిసాను
మరంస్యతే” ఎన్నిపడియే పిరాట్టియై నానారసభావజ్ఞశాలే ఉకప్పిక్కు
మ్బడియై అనుభవిక్కువేణుమెన్ఱితార్.

వాఱ్ఱి;-(అపూర్వ) ప్రతిక్షణముమ్ మున్నుకణ్ణఱియాతతుపోలే
యిరుక్కై. (నానారసభావనిర్భర) బహుముఖమాన రసత్తాలుమ్ భావ
త్తాలుమ్ నెరుజ్ఞుమ్బడి. (ప్రబుద్ధయా) శృంభిలాబన్ధమాయ్ సమ్బద్ధయా.
రసమావతుచేతనర్యాతోన్ఱై అనుభవిత్రాల్ † “యేనమాద్యతి” ఎన్ని
ఁపడియే మదియానిట్పార్. అతితేరసమ్. భావమావతు - అతుక్కుడి
యాన బాహ్యార్థాలంబనమాన ‡ సవికారారమ్బమ్. (ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా)
అవోద్దతై కళు క్కునుగుణమాయ్ సున్దరమాయమ్ నిపుణమాయు
ముళ్ళలీలై యాలే.

(క్షణాణునత్ క్షిప్తపరాదికాలయా) ఒరుక్షణత్తిలేక దేశమ్బాలే

(౧) రా-ఆ-౩౧-౨౫.

† (పా) “ఏవ హ్యేవానన్దయాతి”

‡ సవికారమ్,

శ్లో:— అచిన్త్యదివ్యాదృశనిత్యయావన
 స్వభావలావణ్యమయామృతోదధిమ్ ।
 శ్రీయశ్శ్రియంభ క్షణై కజీవితం
 సమర్థమాపత్సఖమర్థికిల్పకమ్ ॥

(౪౫)

పోక్కప్పట్ట పరకాలమ్, పరార్థకాలమ్ ఇవన్ శ్రీ ఆదియాకిపుడై త్తా
 యిరుక్కుమతినాలే. పరకాలనూకిఱతు-బ్రహ్మయుస్సు. పరార్థకా
 లమానతు - అతిల్ శెమ్బాతి. (మహిషీం ప్రహర్షయన్తమ్) (౧)
 “యస్త్యయానహసన్వరో నిరయోయస్త్యయావినా” (౨) “త్వద్వి
 యోగేనమే రామత్యక్తవ్య మిహజీవితమ్” (౩) “సర్వభాశేనహీనా
 యారామేణ విదితాత్మనా । తీర్థంవిషమి వాస్వాద్యం దులభం
 మమజీవితమ్” (౪) “అకలకిల్లేనితైయుమ్” ఎన్నిపడియే వ్యతిరేక
 త్తిలాన్ ద్రమాట్టత పిరాట్టియైమికపుమ్ ఉకప్పియాని స్తు శ్చ వ నై .
 (ప్రహర్షయన్తమ్) ఎన్దువ ర్తమానకాలమాయ్ ఇవ్వుకప్పియై విడాతే
 శెల్లుమెనై. (మహాభుజమ్) కీర్తచ్చాన్న † లీలారసత్తాలే ఉకప్పిక్కు
 మవళోపాతియన్దు. * “అణిమాన త్తడవరైత్తోళాలే అణైత్తుకప్పి
 క్కుమ్” ఎన్దుమ్ † స్వరూపగుణజ్ఞుఱ్ఱాట్టిల్ ఇనితాయితే రూపగుణ
 మిరుప్పతు.

(౪౪)

అవ:—(అచిన్త్యతి) ఇప్పడి పిరాట్టియైఉకప్పిక్కిఱ రసభావజ్ఞ
 భుక్కు ఆశ్రయమాన వడివైయుమ్ గుణజ్ఞులైయు మనుసన్నిహితార్.

వ్యా: (అచిన్త్య) విగ్రహగుణజ్ఞునివైయు అవాఙ్మనసగోచర
 త్వతై చ్చొల్లుకిఱతు. స్వరూపత్వైయుమ్ గుణత్వైయుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కి-

(౧) రా-ఆయో-౩౦-౧౮. (౨) రా-ఆ-౨౯-౫.

(౩) రా-ను-౨౫-౧౭

(౪) తి-వాన్-౬-౧౦-౧౦.

† (పా) రసజ్ఞుఱ్ఱాట్టిల్ అణిమాన † (పా) రస్యత్వైయై చ్చొల్లుకిఱతు.

లమ్ నడివిల్ భోగ్యతై పరిచ్చేదిక్క వొణ్ణాతెనై. (౧) “ఇచ్చాగ్పహీ
తాఁభిమతోరు జేహరి”. (దిన్య) అతిసుడైయ అప్రాకృతిత్వమ్
శొల్లుకెఱు. (౨) “నభూతసజ్జసంస్థానో దేహోస్థపరమాత్మనః”
ఎన్గిఱపడియే అప్రాకృతమాయరుక్కై. (అదృశ్య) గృహీతాంశమ్
ఆశ్చర్యమాయరుక్కై. (౩) “ముఱుళివణ్ణాడియతణ్ణురాయిన్ మొ
యేమలర్క్కణ్ణి” ఎన్గిఱపాట్టిల్ పోలేయరుక్కై. (నిత్య) అకాలకా
ల్యత్వతైచ్చొల్లుకెఱు. (యావనస్వభావ) (౪) “యువాకుమారః”
ఎన్గిఱపడియేయరుక్కై, (౫) “తరుణౌరూపసమ్పన్నౌ సుకుమారౌ
మహాబలౌ । పుణ్డరీకివిశాలాక్షాచీర కృష్ణాజినామ్బరౌ” ఎన్గిఱపడియే
స్వాభావికమానమాననతై ఉడై త్తాయరుక్కై. (లావణ్యమయ) ప్రచు
రమాన సముదాయశోభైయై ముడై త్తాయరుక్కై. (అమృతోదధిమ్)
ఇప్పడి సర్వప్రకారభోగ్యతై యాలే(౬) “అప్రమేయోమహాదధిః”
ఎన్గిఱపడియే పరిచ్చేదిక్కప్పొక్కామైక్కొరు సముద్రమెన్ను మత్తనై.
(శ్రియశ్శ్రియమ్) (౭) “తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియ శేల్వ” ఎన్గి
ఱపడియే పిరాట్టిక్కుమజ్జభానహనా యరుక్కుమననై. (భక్తజనైకజీ
వితమ్) (౮) “ఎల్లామ్కణ్ణిన్” ఎన్గిఱపడియే అశ్రితర్క్కు ధారకాది
కళెల్లామ్ తానేయాయరుక్కుమననై. భక్తజనజ్జలైయేతనక్కు ధార
కమాకవుడైయవ నెన్నపుచూమ్. (౯) “సుమప్రాణ హి పాణ్ణవారి”
ఎన్నక్కడవతితే. (సమర్థమ్) అశవుడైయరాన నిత్యసూరికళసుభవి
క్కుమేతనై నిత్యసంసారికళసుభవిక్కుమ్బడి, (౧౦) “అద్రీనల్లవ
కై కాట్టుమమ్మానై” ఎన్గిఱపడియే సాత్త్విక్కుసాత్త్విక్కు అనుభవిప్పి

(౧) వి-పు-౬-౭-౮౪.

(౨) భార.

(౩) తి-మొ-౨-౮-౭.

(౪) ముక్కే-ఆ-౨-౨-౨౫.(౫) రా-ఆ-౧౯-౧౪.(౬) రా-య-౧౯-౩౧

(౭) తి-మొ-౭-౭-౧.

(౮) తి-వా-౬-౭-౧.

(౯) భార.

(౧౦) తి-వా-౪-౫-౫.

శ్లో:-

భవంతమీవానుచరన్నిరంతరం

ప్రశాంతనిశ్శేషమనోరథాంతరం ।

కదాపి మైకాంతి కనిత్యకింకరం

ప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితమ్ ॥

(౪౬)

కుమార్ సామర్థ్యతైయుజైయన్తై. (అపత్సభమ్) *కాణవారం
యెన్నెన్తు కణ్ణమ్ వాయుమేతునన్ ద్విడకప్పార్ కు ఉతవుమ్ స్వభాన
నాననై. (అర్థికల్పకమ్) (౧) “ఎన్నైయాక్కికొణ్ణనక్కే తన్నై
త్తన్దకల్పకమ్” ఎన్నిఱపడియే తన్నైబౌదార్యమ్ పణ్ణమననై. (౪౭)

అన:- (భవంతమిత్యాది) కీర్తించున్న స్వరూపరూపగుణవి
భూతికళాల్పరి పూర్ణచాయ నిత్యవిభూతియిలే కుత్తెవఱ పెట్టునరుళియిరు
క్కిఱ దేవరై బాహ్యమనోరథజ్జల్లై త్తవిర్ త్తు ఎన్నుడై యనత్తైయాలు
ళ్ళప్రయోజనమ్ పెఱుమ్బడి నిత్యకైక్కర్యత్తాలే డకప్పిప్ప తెన్వెన్తిత్తార్.

వాఙ్:- (భవంతమ్) స్వరూపరూపపగుణ విభవైః పరిపూ
ర్ణమ్. (౨) “ఇన్బమ్ పయక్కవెల్లల్ మలర్ మాతరున్దానుమ్, ఇన్వే
ట్టులకైయిన్బమ్ పయక్కవినితునన్ వీర్ శ్రీరున్దాల్ కిన్దవెమ్మెర
మాన్” ఎన్నిఱపూర్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఏవ) (౩) “తనక్కేయాక
వెనై కొళ్ళుమితే” ఎన్నిఱపడియే అనువృత్తిదేవర్ కే అనుకూలమా
యిరుక్కి. (అనుచరన్) (౪) “యేనయేనథాతా గచ్ఛతి” (౫)
“ఏతమానన్దమయమాత్మాన ముపసక్రమ్య” (౬) “అనునన్బరన్”
(౭) “కురుష్వమానుచరమ్” ఎన్నిఱపడియే అనువర్తనతైయుడై
యనాయ్. (నిరంతరమ్) ఇడై విడై తేయిరుక్కి. (ప్రశాంతైతి)

(౧) తి-వాయ్. ౨-౭-౧౧. (౨) తి-వాయ్. ౭-౧౦-౧. (౩) తి-వాయ్. ౨-౯-౪.

(౪) పుషపఁగి. (౫) తై-ళ్ళ-౧౦-౫. (౬) రా-౨-౩౧ ౨౨.

శ్లో: —

ధిగశుచిమవిసీతం నిర్దయం మామలజ్జం

పరమపురుష యోహం యోగివర్యాగ్రగణ్యః!

విధిశివసనకాదైర్విధ్యాతు మత్యంతదూరం

తపపరిజనభావం కామయేకామవృత్తిః ||

(౪౭)

(౧) మల్లీనమ్ కామజ్గళీమాల్లీలు” ఎన్ఱుదేవరైయొల్లెన్ది విషయ జ్గళిల్ మనోవ్యాపారజ్గళై సవాసనమాకత్తవిత్తు.

(కదా) (౨) “ఎన్ఱుకొల్కణ్ణళి కాణ్బతు” ఎన్ఱుమ్ (౩) “ఎన్నాళియానున్నై యినివన్ఱుకూడువతు” ఎన్నుమ్మడియే కాలత్తు క్కెల్లై యరుళిచ్చెయ్యివేణుమ్. (అహమ్) రుచియేయొల్లియ ఇత్తలై యిల్ ఉపాయమిల్లాతనాన్. (ఏకాన్తికనిత్యక్కిరరి) ఏకరూపమాయ్ యావదాత్మభావియానకై జ్కర్యత్తైనిరూపకమాక వుడై యేనాయ్. (సనాథజీవితరి) సనాథమానసత్తైయై యుడై యేనాయ్, ఎన్సత్తైయై సప్రయోజనమాక్కియెన్ఱై. (ప్రహర్షయిష్యామి) మికవుమ్ ఉకప్పిక్క క్కడవేన్. తన్నుడైయలనువృత్తియాల్ ఈశ్వరనుక్కు ప్పీఱుక్కుమ్ హర్షమేయితే చేతననుక్కుప్రప్యమ్. (౪౬)

అవ;—(ధిగిత్యాది) ఇతిల్ పరమప్రాప్యనాన ఈశ్వరనుడైయ వైలక్షణ్యత్తైయమ్, తమ్ముడైయ పూర్వపుత్తత్తైయమ్పార్ త్తు, విధి శివసనకాదికళుడైయమనస్సుక్కు మత్యంతదూరమాయ్, అస్పృష్టసం సారగన్ధరాన నిత్యసూరిక ఛానైప్పడుమతాననిత్య కై జ్కర్యత్తై నిత్యసం సారియాననాన్ ఆనైప్పడుకై యావతు - “రాజాన్నమ్ విషసంస్పృష్ట మావతే” ఎన్ఱు *వళవేల్లులకిలాఱ్వారైప్పీలే తమ్మెనిన్దిక్కిఱార్.

వ్యా—(అశుచిమ్), అనాదియాక దేహసమ్బన్ధయుక్తనాన

శ్లో; — అపరాధసహస్రభాజనం పతితంభీమభవార్జ్యదరే ।

అగతింశరణాగతంహరేకృపయాకేవలమాత్మసాత్కురు ॥ (౪౫)

వెన్నై. దేహసమ్బంధభావమ్ సత్ప్రాప్తయక్తమాన నిత్యసిద్ధరితే శుద్ధర్. (అవినీతమ్) ఇవాత్మాపుక్కు దేహసమ్బంధమ్ అశుచిహేతు వెన్దటికైక్కడియాన ఆచార్యసేనైయిల్లామైయాలే సుశిక్షితనల్లాత వెన్నై. (నిర్దయమ్) అమృతత్వై విషత్వాలేదూషిత్వాప్సీలే విలక్షణభోగ్యమాన భగవత్తత్వత్వై క్కణ్ణిల్లు దూషిక్కప్పార్ త్త నిర్దయనై. (అలజ్జమ్) ఘటదాసి సార్వభౌమనై మేల్విల్లుమాహాలే “నమ్మెప్పారాతే మేల్విల్లున్దోమ్; ఇతు - అపహాస్యమ్” ఎన్దు లజ్జిక్కపుమటియాత వెన్నై. (మాంధిక్) ఇప్పడి హేయగుణపూర్ణనాన వెన్నై. “వేణ్డేన్” ఎన్దు తమ్మెకుత్సిక్కితార్.

(పరమపురుష) సర్వాధికనాన పురుషోత్తమనే!. (యోహమ్) నిహీనాగ్రగణ్యనెన్దు ప్రసిద్ధనాననాన్. (యోగినర్భేత్యాది) యోగి శ్రేష్ఠరిల్ ప్రథమగణ్యరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళెన్న; బ్రహ్మభావనానిష్కరాన సనకాదికళెన్న, ఇనర్కళాలే నినైక్కైక్కుమ్ అత్యంతదూరమాయుశ్శతై. (తవపరిజనభావమ్) ఆత్మస్వామియాయ్ నిరతిశయభోగ్యమాన దేవరుడైయకైజ్జర్యామృతత్వై; సత్ప్రాప్తయక్తమాన రుచియైయమ్ వైలక్షణ్యత్వైయు ముడైయ నిత్యసూరికళాదరిక్కుమత్వై యన్దో నాన్ ఆదరిత్తు. (కామయే) సజ్జత్తళవిలేనిన్దేనో?. పెల్లుల్లుతు ధరియాశార్కైప్పీలే, “కదానుసాక్షాత్కరవాణి” ఎన్దుమ్ “కదాప్రహర్షయిష్యామి” ఎన్దుమ్ కూప్పిట్టేన్. (కామన్యత్తరి; విషయప్రవణన్ యుక్తాయక్తజ్జళైప్పారాతాప్పీలే తోల్లీల్లుచ్చెయ్ తనాన్. రాగమ్ స్వరూపత్వైప్పార్ త్తునిఱున్వొట్టాతిత్తే. (౪౩)

అన; — (అపరాధేత్యాది) తమ్ముడైయ అయోగ్యత్వయై అను

సన్దిత్తు అకలప్పార్ త్త వివర్ రుచియిన్ మికులియా లే అకలమాట్టా తే నిఱ్ఱు, అవర్ “ఇన్ద్రుయోగ్గొత్తైక్కు ప్పరిహారమ్ కృపాజనకమాన ప్రపత్తియేకాణమ్” ఎన్న;మిణ్ణారాయ్, ఇన్ద్ర నయోగ్యతా హేతు వాన సర్వాపరాధజ్ఞకుక్కుమ్ పరిహారమ్ తన్నుడైయ పెఱుమైయై మున్నిట్టుక్కొణ్ణు పణ్ణుమ్ ప్రపత్తియాకాతే యెన్దు ఇన్ద వేదాన్తరహ స్సృతైమున్నిట్టుక్కొణ్ణు కేవలకృపైయా లే దేవర్ అడియేనుడైయ పాపతైప్పొక్కి యోగ్యనాక్కి విషయీకరిక్క వేణుమెన్గితార్.

అథవా, తామ్ ప్రార్థిత్తపోతే తమ్ముడైయ ప్రాప్యమ్ సిద్ధియా మైయా లే “సంసారియాననామ్ ఆలైప్పడక్క-డవోమో” ఎన్దు నిన్దిత్తు, పిన్బుమ్ రుచియా లే అకలమాట్టా తే ఇప్పడి విళమిప్పైక్కుగ్కు హేతువా నపాపతైయిమ్ దేవరుడైయ కేవలకృపైయా లే పొక్కి త్తన్దరుళ వేణు మెన్గితార్ యెన్దుమామ్. అత్తలైయిల్ పెరుమైయి నెల్లైయైప్పార్ త్తకన్డార్ అఱ్ఱు; ఇఱ్ఱులైయి నెల్లైయై అనుసన్దిత్తుక్కిట్టుకితార్.

వాఱ్ఱ:—(అపరాధ సహస్రభాజనమ్) దేవర్ గుడైకభాజనరానా ప్పోలే అసంఖ్యాతమాన నపరాధజ్ఞకుక్కుక్కొల్ అకలమానవెన్నె. అపరాధశబ్దతా లే “పుణ్యపాపరూపమాన కర్మమాకిఱతు - భగవన్నిగ్రహం నుగ్రహమ్” ఎన్గిఱవేదార్తతై పెళియిడుకితార్. (పతితమ్) అన్దప్పాపతై విత్తైక్కుమ్ సంసారత్తిలే యిరున్దితేకూప్పిడువతు. (౧) “జనిత్వా” (౨) “కొడువినైత్తూల్ మిళినిన్దు”. (భీమ) జ్ఞానమ్ విఱిగ్దార్ క్కు- క్కొట్టడగ్గ భయావహమాయిరుక్కుమెన్దై. (౩) “అహంభీతోస్మి దేవేశ సంసారేస్మిన్ భయావహే”. (భవార్ణవ) పరిచ్చేదిక్క సరితాయ్ అత్తైలేదు స్తరమాయిరుక్కు. (౪) “పిఱవిక్క-గలుళో నిన్దు

శ్లో:—అవివేకఘనాద్ధిబుద్ధిభే బహుభాస స్తతదుఃఖవర్షిణి!

భగవన్ భవదుద్ధివేపథః స్థలితం మామవలూకయాచ్యుత ॥ (౪౯)

నాన్ తుశ్చజ్ఞ” సంసారమాకిణిడలితే అబుద్ధివాక్ క్కు శ్చవిష్ణుపోత మొట్టియ త్తద్దామాల్ కరైయే ఆనాన్ణాతిరుక్కై. (౧) “వై కన్దనెన్న తోర్ తోణి వెతాతుదులకిన్డేన్” ఎన్నక్కడవతితే. (ఉదరే) మధ్యే, (౨) “నిన్ పన్ మామాయప్పల్ పిఱవియిల్ వడుకిన్డయాన్” ఎన్దిఱప డియే నీయే ఎడుక్కప్పార్ త్తాలుమ్ ఉనక్కుమ్ ఎట్టాతపడియాయి రుక్కై. † (పతితిమ్) కిర్కమ్ పుక త్తళ్ళ విద్దుకుడిక్కిఱపడి)

(అగతిమ్) ఉన్నైయొట్టియ వేఱుపుకలబ్ధిగ్గిరుక్కిఱపెనై ౨.

(శరణాగతమ్) శరణాగతిశబ్దయు క్తనానవెన్నై. (హరే) మిత్రభావమే అడియాక సమ స్తదుఃఖశ్శలై యుమ్ పోక్కుకైయే స్వభావమాపుడై యవనే! (కేవలంకృపయా) ఆర్తప్రపన్న నల్లనెన్నాతే (౩) “కృపా మాత్రమనో వృత్తిః” ఎన్దిఱపడియే సహకారమిల్లాత కృపైయాలే. (ఆత్మసాత్కురు) ఆత్మసాత్మాకపృణ్ణియరళవేణుమ్. నమ్ముడై యవనెన్డు విషయాకిరి త్తరుళ వేణుమ్. (౪౯)

అవ;—(అవివేకత్యాది) అపరాధబహుశనానశిస్సు శాస్త్రీ యమాన పుపాయా స్తరజ్జళై ప్పల్లీశ్రి పోక్కుతల్. విట్టుప్పల్లీయిలల్ శెయ్ కైయొట్టియ “కృపయా కేవలమాత్మసాత్కురు” ఎన్డు నమ్మై నిర్బ ధిక్కిఱతెన్నెన్న; శాస్త్రీయానుష్ఠానత్తుక్కు జ్ఞానమేయిలై. వేఱుగతి యిల్లామైయాలే విడమాట్టేన్, ఆనపిస్సు దేవర్ కృపాకార్యమానవిశే పకిటాత్తుమే ఎనక్కు ఉజ్జననసాధనమెన్దితార్.

పాఠ్య:—(అవివేక) అతావశు - నివేకాభావమ్, జీవపరివివే

(౧) నా-తి-గి-౪. (౨) తి-వాయ్-౩-౨-౨. (౩) వి-పు-గి-౨-౨౦.

† కుణ్డలితమథిక్మమ్.

కాభావమ్; దేశాత్మవివేకాభావమ్; త్యాజ్యోపాదేయవివేకాభావమ్; బంధవిమోచనవివేకాభావమ్. ఇవై యాకిఱమేఘపటలజ్ఞాళే తిరోహితమాన మనస్సైయుడై నాకైయాలే ఉజ్జీవనోపాయత్తిల్ దిజ్ఞాత్రముమ్ తెరియూతిరుక్కుమ్. ఇతఱ్కుమేల్, (బహుధానస్తతదుఃఖివర్షిణి) బహుప్రకారమాయ్ ఇదై విడాతేయుణ్ణాన దుఃఖిరూపమానవర్షత్తై యుడై త్తాన. అవివేకమ్ దుఃఖిత్తై విత్తైక్కైయావతు - అజ్ఞానత్తాలే కర్మనూయ్, అత్తాలే దేవాదిశరీరప్రవేశమూయ్, ఇత్తాలే తాపత్రయరూపమానదుఃఖిమ్. (౧) “పాయ్ నిన్న్జానముమ్ పొల్లానొమ్మొక్కుమ్మొక్కుడమ్మమ్” ఎన్నిఱపడియే. (బహుధా) అధ్యాత్మికాదిబహుప్రకారమాయరుక్కై.

(భగవన్) ఇన్దదుఃఖిత్తై ప్పరిహరిక్కైక్కు ఇత్తలైయిల్ జ్ఞానశక్త్యాద్యభావముమ్ దేవరాలల్లత, పరిహరమిలైయెన్నిఱ వితువుమ్, దేవరీర్ అఱియూరోవెనై. (భగవద్గీత) సంసారమాకిఱ మఱ్ఱైక్కాలి దుళితే. దుర్దినమ్-మేఘతిమిరమ్. (పథింస్థలితమ్) (౨) “వహ్నితిక్తై త్తలమరుకిన్డేన్” ఎన్నిఱపడియే. (నూమ్) కర్మాద్యుపాయజ్ఞిల్ ప్రచ్యుతనానవెనై. నాన్ పడుకిఱపాడు ఇతువానాల్ శాస్త్రీయానుస్థానత్తుక్కునానార్. దేవరైయొక్కియ వేఱుగతియుణ్ణోవెన్ఱుకరుత్తు. (అవలోకయ) (౩) “అవలోకినదానేన భూయోమాంపాలయాచ్యుత” ఎన్ఱుశొల్లకిఱ పడియేనకలక్లేశముమ్ పోవ్వుడి పార్ త్తరుళవేణుమ్. సాధనాస్తరనిష్ఠర్క్కుమ్ దేవర్ కటాక్షమేయితే ఉత్తారకిమ్. (౪) “జాయమానం హిపురుషంయం పశ్యేన్మధుసూదనః” ఎన్ఱుఅధికారి సిద్ధియుమ్ దేవర్ కటాక్షమేయితే. (౫) “జితస్తే పుణ్డరీకాక్ష” ఎన్ఱు పుటమ్బుళ్ళతువ

(౧) తిరువి.౧.

(౨) తి-వా.౯-౩-౨-౯.

(౩) వి-పు.౧-౨౦-౧౬.

(౪) భార-మో.క్ష.

(౫) ౧-జిత-౧.

శ్లో; --నమృషాపరమార్థమేనమే శృణువిజ్ఞాపనమేకమగ్రతః ।

యదిమేనదయిష్యసేతతో దయసియస్తవనాథమర్లభః॥ (౧౦)

కైయఱుప్పతుమ్ ఉన్ విశేషకటాక్షమితే. (అచ్యుత) (౧) “అడియ
వర్ వల్ విన్వై త్తుప్పామ్బులన్వై స్థమ్ తుజ్జక్కొడానవన్” ఎన్ఱిపడియే
ఆశితరై ఒరువఱ్ఱియాలుమ్ సశిక్కవిట్టుక్కొడాతవరితే దేవర్. (౨)
‘అవరుయిరై వోప్పోన్దేహోకల్ కొడాచ్చుడరై’ ఎన్నక్కడవతితే. (౩)

అవ; --(నమృషేతి) దేవర్కృపైయాలల్లతు వేతనక్కు గతి
యిగ్గాతవోపాతి దేవర్కృపైక్కుమ్ నానల్లతు విషయమిలై. ఇజ్జైయి
యివాతే కొళ్ళీరెన్ఱిఱార్.

వ్యా; --(నమృషాపరమార్థమేన) ఇతు సంసారత్తిల్ కేట్టఱివ
తోన్ఱల్లామైయాలే మెయ్యాకమాట్టాతెత్తు ఈశ్వరహృదయత్తిల్ పిఱ
న్దవతిశక్కైయై త్తవిర్కైక్కాక అన్వయవృత్తిరేకత్తాలే సత్యమే
న్ఱిఱార్, (నమృషా) లాకికర్ పక్కలిలేఱిరక్కమ్ పిఱక్కైక్కాక
అబుద్ధాశొల్లుమ్ వారైపోలే పాయ్యన్ఱు. (పరమార్థమేన) నిన్వై వుక్కుమ్
వాయ్ త్తలైయి లిరున్దఱియుమ్ దేవర్తిరుమున్నే; మెయ్యేవిణ్ణప్పమ్
శెయ్యలామ్బడిసత్యమే. (మేవిజ్ఞాపనమ్) సర్వజ్ఞ రానదేవర్ తిరుమున్నే
మెయ్యేవిణ్ణప్పమ్ శెయ్యురుతువే ఉజ్జీవనోపాయమెన్ఱిరుక్కు మెన్ను
డైయ విణ్ణప్పత్తై. (౩) “మెయ్ నిన్ఱు కేట్టరుళాయ్ అడియేన్ శెయ్యుమ్
విణ్ణప్పమ్” ఎన్నక్కడవతితే. (ఏకమ్) అద్వితీయమ్. ఇతుక్కుమే
లాక నిష్క్రిన్ఱు చొల్లునతోరు వారైయిలై, ఇతువేయైలైయానని
ష్క్రమ్. (అగ్రతఃశృణు) మేల్ కార్యమ్ శెయ్యిలుమ్ శెయ్యాయోఱ్ఱి

శ్లో:- తదహంత్యదృతేననాథవాన్ మదృతేత్వందయనీయవాన్నచ ।

విధినిర్మితమేతదన్వయంభగవన్సాలయమాస్మజీహ్యహరి ॥ (౫౧)

యిలుమ్ ముఱ్ఱుడ క్కేట్టురుళ వేణుమ్, సంసార త్తిల్ పరిమాతాతనొన్జెఱు
అనాదరియాతే అవధానిమ్ పణ్ణి క్కేట్టురుళ వేణుమ్.

(యదిమేనదయివ్యసే) దయైకరత్ననానవెనక్కు దయైపణ్ణియ
రుళాయాకిల్. (తతః) దేవరై క్కేట్టిన ఇవ్వన్తు తప్పినప్పిన్. (దయనీ
యస్తవ) రత్నవిషయాధియాన దేవర్ క్కు సాపరాధనాయ్ అనుతా
పమ్ పిఱన్ద దయనీయవిషయమ్. (నాథ) రత్నవిషయాధియాకైక్కు
దయైయేయన్తు; ప్రాప్తియుముణ్ణెన్జితార్. (దుర్లభః) దయైకరత్న
రాయరుప్పార్ దుర్లభర్. (౧) “సమహత్మానుదుర్లభః” ఎన్నుమ
పరితేదేవర్. (౧౦)

అవ:- (తదహమ్) ఇప్పడి దయనీయదయావాన్దళాన విరువర్
క్కుమ్ ముఖ్యమాన విస్వమృన్దనానుమ్ దేవరుడై యకృపై యాలేయా
యిల్. ఆనప్పిన్ ఇఱైక్కైవిడతే రక్షిత్తురుళ వేణుమెన్జితార్.

వ్యా:- (తత్) ఆతలాల్, దయనీయర్ దేవర్ క్కు దుర్లభ
రానప్పిన్. (అహమ్) సాపరాధనాయ్ అనుతాపమ్ పిఱన్దనాన్.
(త్వదృతేననాథవాన్) (౨) “భృశంభవతిదుఃఖతః” ఎన్జిరుక్కుమ్
దేవరై యొఱియ గాధవాన్దేన్. * పరదుఃఖా ౭సహిష్టుత్వమేయితే
దయై. (మదృతేత్వం దయనీయవాన్నచ) దయైకరత్ననాన వెన్జై
యొఱిన్దాల్ దేవరుడై యకృపై కుమరిరున్దు పోమి తనై.

(ఏతదన్వయం విధినిర్మితమ్) ఒరువరై యొఱియ ఒరువర్ క్కు
చెల్లాతముఖ్యసమృన్దమ్. దేవరుడై య కేవలకృపై యాలే వన్దుతు.

శ్లో;—వపురాదిషు యోషికోపివా గుణతోఽసానియథాతథావిధః ।

తదయంతవపాదపద్మయో రహమద్యైవమయాసమ్పరితః ॥

(౧) “వితివాయ్క్కిస్తు కాప్పారార్” ఎన్నిటపడియే. తదహమెన్నిటపడి
త్తిల్ తచ్చబ్దమ్ మేల్ పేర్ శ్శుక్కుడలాక ఇశై అన్వయిక్కుక్కడవతు.
అధవా, శాస్త్రసిద్ధమాన విద్వసమ్బద్ధజై యెన్నుమామ్. విధియెస్తు -
దైవమాయ్, (౨) “ఇచ్చాత్తవీవ తవ విశ్వపదార్థసత్తా” ఎన్నిటపడియే
సత్తాప్రయుక్తమాన సమ్బద్ధజై చ్చొల్లిత్తొకప్రమామ్. (భగవన్)
ఇవత్ శ్శిల్ దేవరీర్క్కు అటివిక్కు వేణువతుణ్డో? (పాలయ) భోజయ.
ఇశై రక్షి త్తరుళవేణుమెన్నుతల్; ఇతై భుజి త్తరుళవేణుమెన్నుతల్.
స్వీకరి త్తరుళవేణుమెన్నుతల్. “ భుజపాలనాఽభ్యవహారయోః ”.
(మాన్మజీవ్యాః) సత్యజ. ఇత్తలైయిల్ పూర్వాపరాధజై యమ్
దేవర్ పూర్తియైయమ్ పార్త్తు, కై ప్పిరుళాత్తోయి వేణుమ్. (౧౧)

అవ;—(వపురాదిషు) ఇతిల్ ఆత్మానురూపమాకవన్తో రక్షణ
మిరుప్పతు. దయనీయరాన పుమ్ముడైయస్వరూపజై నిష్కర్షిత్తు అత్తై
నమ్పక్కలిలే సమర్పియుమెన్ను ; (౩) “శితిప్పిల్ వీషు” ఎన్నిటపాట్టిన్
డియే ఎనక్కు ఇతిలోరునిర్బన్ధమిత్తై. అహమ్బుద్ధిబోధ్యతాయోగ్య
మాన వివ్యాత్మవస్తు దేవర్ తిరువడికళిలే ఎన్నా లేసమర్పితమెన్నితార్.

వ్యా;—(వపురాదిషు) వపుః-దేహః ; ఆదిశబ్దతాలే ఇన్ద్రియ
మనః ప్రాణబుద్ధికళై చ్చొల్లుకిటతు. ఇవత్ శ్శిల్ ప్పేత్తై ఆత్మావెన్నారుమ్,
ప్రకృతే పరమాయ్ జ్ఞానానన్దలక్షణమెన్నారుమాయ్ స్వరూప త్తిలే
విప్రతిపత్తియుణ్డాయరుక్కుమ్. (యోషికోపివా) ఇవత్ శ్శిల్ ఏతేను

మొమ్మ స్వరూపమాకవుమామ్. (గుణతః) స్వభావతోఽనుత్పది
భుత్వై కరూపత్వ పరిణామిత్వ నిత్యత్వాఽనిత్యత్వజ్ఞాతృత్వాదిక
ళితే విప్రతిపత్తియుక్తాయైరుక్కుమ్. (యథాతథావిధఃఅనాని) అతిర్
ఏతేను మొరుస్వభావమాకిలుమ్ అతిలుమ్ ఎనక్కొరునిర్బన్ధమితై.

(తత్) తస్మాత్. కీర్తించున్న స్వరూపస్వభావశ్లగిల్ నిర్బన్ధమి
ల్లామైయాలే. (అయమహమ్) పరాగర్థవ్యావృత్తనాయ్ ప్రత్యగర్థభూ
తనాయ్ ప్రత్యక్షీక్కిటనాన్. (తవపాదపద్మయోః) రక్షకరానదేవరు
డైయభోగ్యమానతిరుపడికళితే. (అద్యైవ) ఆత్మాక్షణికమాకిలుమ్ఇన్ద
క్షణత్తిలే సమర్పితమైనై. (మయాసమర్పితః) ఎన్నాలే సమర్పితన్,
(౧) “యోహమస్మిసనన్యజే” (౨) “యస్యాస్మిసతమన్తరేమి” (౩)
“ఆత్మారాజ్యం ధనం మిత్రం కళత్రం వాహనానిచ ఏతద్భగవతే సర్వ
మితిత్రప్రేక్షితరిసదా” ఇతి ఉపరిచరవసువృత్తాన్తే ; (౪) “రాజ్యభృ
హచ్చరామస్యధర్మం వక్తుమిహార్హసి” ఇతిభరతః. (౫)

అవ;—(మమనాథేతి) “ఇవరైభ్రమత్తోడేవిడుకిటతెన్?” ఎన్దు
పార్ తరుళి, “సిర్ యారతై యారుక్కు-సమర్పిత్తీర్” ఎన్న;నిరూపిత్తవి
డత్తు, (౫) “ఎనతావియావియుమ్ నీ - ఎనతావియార్ యానార్”
ఎన్లటవడియే, ఉమ్మతైసిరేస్వీకరి త్తీరి త్తనై; “ఆత్మసమర్పణముమ్ ఆత్మా
పహారత్తోపాతి” ఎన్దు పణ్ణినఆత్మసమర్పణత్తై అనుశయిక్కితార్. ఆత్మస
మర్పణమావతు - భగవత్పరతత్త్వమానవాత్మానుక్కు అనాద్యవిద్యా
సిద్ధమాన స్వస్వాతన్త్ర్యముడియాక భగవద్వైముఖ్యమ్పిటన్దు, అత్తాలే
హతనెన్దు భీతిపిటన్దవళవిల్, తదీయత్వానుసన్ధానత్తాలేవన్ద దాస్యసజ్గు
ల్పమాతల్, రాజభరణత్తైరక్షిత్తువెత్తు ప్రాప్తకాలజ్ఞళిలేకొడుక్కు

శ్లో;— మమనాథయద స్తియోస్త్వహంసకలంతద్దితవై నమాధవ!
నియతస్వమిప్రబుద్ధధీ రథవాకింను సమర్పయామి తే ||

మాపోతే ఆత్మవై ఈశ్వరస్వకల్పలితే సమర్పిక్తయెన్ను తల్. ఇవై యి
రిజ్ఞమర్థమస్తు. ఏదే అవనతానవస్తువై అవనతాకవిత్వై యమతోఽభీయ
ఆత్మసమర్పణముమ్ ఆత్మాపహర త్తోఽహంకుమ్.

వ్యా;—(నాథ) అఖిలజగత్స్వామిన్. అవనతానవస్తువై
చ్చొల్లుకీటతు. (మమయద స్తియోహమస్మి) గుణమాయుమ్ విభూతి
యాయుమ్ మమతావిషయమాయుముశ్శత్రు యాతోన్ము. అతుక్కాశ్ర
యమాననాన్యావనోరువనాకితేన్.(తత్సకలమ్) ఔపాధికమాయుమ్
స్వాభావికమాయు ముశ్శతెల్లామ్, (మాధవతివై వ) శ్రియఃపతి
యాయ్ సర్వ శేసియాయుశ్శ ఉన్నడైయతే. అవధారణత్తాలేఅన్యశే
షత్వత్వై వ్యావర్తికీటతు. (హి)(౧) “సర్వేషామేవలోకానాం పితా
మాతాచమాధవః” ఇత్యాదిప్రమాణ ప్రసిద్ధియైచ్చొల్లుకీటతు. (నాథ
మాధవ) సర్వస్వామియాయ్ శ్రియఃపతియానవునక్కే అనన్యాగ్న శే
షమ్ సకలపదార్థజగుమై (౨) “యానేసియెన్నుడై మైయుమ్ నీయే”.

(నియతస్వమిత్యాది) సమర్పణమ్ మిక్తయామృడి జ్ఞానమ్ పిట
స్దకాలత్తుడన్ భ్రమిత్తకాలత్తుడన్ వాశియట “నియతస్వమ్” ఎన్
తెల్లిసబుద్ధియైయుడై యనాన్. (అథవా) కీర్తిత సమర్పణపక్షవ్యావృత్తి.
(తేకింను సమర్పయామి) ఇత్తైయుడై యవునక్కు ఎత్తెనమర్పిప్పేన్. సమ
ర్పణీయమేతు? సమర్పకరార్; సమర్పణీయమాకై కు స్వామ్యమిలై.
సమర్పిక్తేక్కు స్వాత స్త్ర్యమిలై. సంసారభీతియాల్ సమర్పిక్తయమ్
స్వరూపయాథాత్మ్య జ్ఞానత్తాల్ అనుశయిక్తైయుమిరిణ్ణమ్, యావ
న్మోక్ష మనువర్తికకడవతు. (౧౩)

శ్లో;--అవబోధితవానిమాంయథామయినిత్యాంభవదీయతాంస్వయమ్ |
కృపయైతదనన్యభోగ్యతాం భగవన్భక్తిమపి ప్రయచ్చమే ||

అవ;--(అవబోధితేత్యాది) ఆత్మాపహారపర్యాయమాన ఆత్మ
సమర్పణ త్తళవిలే నాన్ నిల్లామైయాలే నిష్టేతుకకృపైయాలే ఇన్దశేష
త్వత్తై యుణర్ త్రినాప్పిలే ఇన్దజ్ఞానమ్ పురుషార్థోపయోగియాప్పడి
ఇన్దకృపై యాలే స్థానత్రయోధితపరభ క్తియై త్తన్దరుళ వేణుమెన్దితార్.

వ్యా;---(మయినిత్యాంభవదీయతామ్) ఎన్దకృపైలేనియత్తై
యాన త్వద్విషయశేషత్వత్తై. “భవదీయతామ్” ఎన్దైయాలే అన్యశే
షత్వవ్యాప్యత్తి; “మయినిత్యామ్” ఎన్దతు - ఇత్తలై యిల్ భగవచ్చే
షత్వమ్ స్వరూపమెన్దై. (౧) “స్వత్వసూత్మనిసజ్ఞాతం స్వామిత్వంబ్ర
హ్మసిస్థితమ్”. “ఇమామ్” ఎన్దశేషత్వత్తిలినిమైయాలే కొణ్డాడుకితార్.
(యథాఅవబోధితవాన్) యాతొరుపడి అఱివిక్కప్పట్టేన్.

(స్వయంకృపయా) కేవలకృపైయాలే. స్వయమ్ - కేవలమ్.
(ఏతదనన్యభోగ్యతామ్) ఇతొఱ్ఱియవేతొన్దమ్ నెళ్ళుక్కువిషయమా
కాతపడియిరుక్కుమ్ భోగ్యత్తై యుడైత్తానభ క్తియై. (భగవన్) ధల
ప్రదానోచితమాన గుణపూర్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఒన్దైబరుత్తనుక్కు
కొడుప్పొమెన్ద్రాల్ ఒరుత్తైయిల్లాత జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పూర్ణనై.
(భక్తిమపిప్రయచ్చ) యాతొరుపడిజ్ఞానత్తైత్తయ్, అప్పడియే భక్తి
యైయుమ్ తన్దరుళ వేణుమ్. (మే) అజ్ఞానాయ్ అశక్తనాయ్ రుచిమాత్ర
మేయా యిరుక్కిఱవెనక్కు.

(౧౪)

అవ;--(తవదాస్యేతి) భగవత్ప్రసాదత్తాలే లభమానభక్తి
ప్రాచుర్యత్తాలే తచ్చేషత్వత్తళవిలే పర్యవసియాతే తదీయశేషత్వత్తై

శ్లోః—తవదాస్యసుఖై కసక్తీనాం భవనేష్వస్తవపీకీటజన్మమే !

ఇతరావసంధేషుమాన్సుభూదపిమే జన్మచతుర్ముఖాశ్మనా ॥

ప్రాధిక్కితార్. ఆధ్వాన్ *కల్గల్గి శివస్థవిలే భగవచ్చేషత్వజ్ఞేయనుసంధిత్తు *కరుమాణిక్యమలైయిలే అనన్యార్వా శేషత్వత్తైయనుసంధిత్తు, ఇతిలిసిమై యాలేఅవ్యళవిలుమ్పర్యవసినయాతే* నడుమాఱ్కుడిమైయిలేతదీయశేష త్వత్తై అనుసంధిత్తాప్పిలేయుమ్, శ్రీరామాయణపురుషర్కళిల్ శ్రీకృతు ఘ్నాధ్వానైప్పిలేయుమ్, తదీయశేషత్వత్తై ప్రాధిక్కితార్.

వ్యాః—(తవదాస్యసుఖై కసక్తీనామ్)విశ్వర్మకై వల్యసుఖజ్ఞల్ వి ఘ్న మామృడియితేదాస్యసుఖమిగుప్పతు. (౧) “తస్యాస్తరామైత్రే యదేవేన్ద్రత్వాదికంపదమ్” ఎన్టుమ్, (౨) “అథ్ధ్రతుపథ్ధ్రైనిలుథ్ధ్రతు పీడుయిర్శెథ్ధ్రతు” ఎన్టుమ్, (౩) “ఇటుకలిఱప్ప” ఎన్టుమ్ ఇన్దైదాస్య రసత్తుక్కువిరోధియూయితేయిరుప్పతు. (ఏకసక్తీనామ్) (౪) “నిస్తరన్తి మనీషిణః” ఎన్టుమ్ (గి) “సోధ్వసఃపారమాప్నోతితద్విప్లవఃపరమంపదమ్” ఎన్టుమ్, సుసారనివృత్తియాల నస్తసుఖముమ్, పరమపదప్రాప్తియాల. వస్తసుఖముమ్, దాస్యసుఖత్తుక్కు ఉపయోగియెన్దై. (ఁ) “తస్య యజ్ఞవరాహస్య విప్లవమితతేజసః । ప్రణామంయేపికుర్వన్తి తేషామపి సమోనమః” (ః) “వాసుదేవస్య యేభక్తాశ్చాన్తాస్తద్గతమానసాః । తేషాంపిదాసదాస్యంమే భవేజ్జన్మనిజన్మని” (౮)† “అడియారెణ్ణోక్కల్ అవర్ కేక్కుడికళాయ్చ్చెల్లుమ్ నల్లకోట్టుడువాయ్క్క” ఎన్నక్కడ వతితే.

(౧) (౨) తి-వాయ్-౧-౨-౫ (౩) తి-వాయ్-౪-౧-౧౦

(౪) జిత-౧-౪ (౫) పురుషనూ- (౬) వి-ధ-౯౦-౫౫

(౭) (౮) తి-వాయ్-౮-౧౦-౧౦

† (పా) “సీక్కుమిల్లాడియారెణ్ణోక్కల్” ఎన్దితే దాస్యమనసత్తవర్కల్ ఇతి నెన్దైయిలేనిఱ్కుమ్మడి.

శ్లో;—సకృత్త్వదాకార విలోకనాశయా

తృణీకృతానుత్తమభుక్తిముక్తిభిః ।

మహాత్మభిర్నామవ లోక్యతాంనయ

క్షణేపితే యద్విరహోఽతిమస్సహః ॥

(౧౬)

దాస్యసమరసిత్తార్, (తేహంభవసేషుకీటజన్మమేష్యస్తు) అవర్ కళితరువడికళిలడిమై శెయ్యవేడ్డా. అవర్ కళితరుమాళిక్కెకళిత ఒరు కీటమాయ్ జనిక్కుమతాకిలుముణ్ణావేణుమ్. అపిశబ్దమ్ - అవధారణ త్తిలేయాయ్, కీటజన్మమేయుణ్ణాక వేణుమెట్టుమాయ్; మనుష్యాదిజన్మ జ్జళై అళైప్పడాత్తోన్ద్రతు దేశాన్తరభ్రమణసమ్భావనై యాలే ఉత్పత్తిసితిలయజ్జళి అళైయాకక్కిడై యాతెన్నుమత్తాలే (మే) ఎల్లారుము త్తొప్ప జన్మజ్జళైయన్తో అళైప్పడువతెన్న, తద్దాముకన్దత్తన్తో? పురుషార్థమ్; ఎనక్కు ఇతు వేపెఱవేణుమెన్నై.

(ఇతరావసధేషు) దాస్యసమరసియా తే ఎనక్కెచ్చు మవర్ కళిరు ప్పిడత్తిలే. (చతుర్ముఖాత్మనాజన్మాపిమేమాన్తభూత్) చతుర్ముఖరూపేణవరుమ్ జన్మముమ్ ఎనక్కుణ్ణావతత్తు; చతుర్ముఖాదిజన్మమ్ తాకికర్ క్కు శ్లాఘ్యమానాలుమ్ దాస్యరుచియైయుడై యవెనక్కు వేడ్డా వెన్దితార్. అన్వయత్తిలుమ్ వ్యతిరేకత్తిలుమ్ ఇరణ్ణిలుముణ్ణాన నిర్భన్దమ్ తోత్తొవిరుక్కులామెన్దితార్. (౧౭)

అః;—(సకృదితి) వైష్ణవగృహత్తిర్ పిఱక్కుమ్ పిఱప్పార్ వన్ద వేత్తొమెల్లామ్ వేణుమో, అవర్ కళి కణ్ణార్ ఉపేక్షియాతే నమ్ముడై యవనెన్దు విశేషకటాక్షమ్ పణ్ణుకైక్కు అర్నానామ్బడి పణ్ణియరుళి వేణుమెన్దితార్.

వాగ్;—(సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయా) (౧) “సదాపశ్యన్తి

సూరయః” ఎన్నిటపడియే సహదస్యగమ్ ఘ్నవేణ్ణియరుక్కు “సకృత్”
 ఎన్నిటతు-సత్తైధరిక్కైక్కు-బరుకాలమైయుమ్; భోగమోక్షజ్ఞులై ఉపేక్షి
 క్కైక్కుమ్ బరుకాలమైయుమ్నైక్కాక. (౧) “బరునాళ్ కాణవా
 రాయ్” ఎన్నిటే విడాయ్ త్తవర్ వార్తై “సమ్మెయిరుకాల్ కాట్టినడ
 వ్దాల్ నాజ్జళుయ్యోమో?” (త్వదాకారవిలోకన) స్వరూప త్తళవిలుమ్
 తదాశ్రయమాన గుణత్తళవిలుమ్ పర్యవసియాతే ఉభయస్తుక్కుమ్
 ప్రకాశకమాన విగ్రహత్తళవిలేలవగాహి త్తవర్ కళే. (విలోకన)
 (౨) “సుగాఢంపరిషస్వజే” ఎన్నుమళవెలామ్ వేడ్డా. బరుకాల్ కాణవమ్మె
 యుమ్, (ఆశయాత్పణీకృతాఽను త్తమభుక్తిముక్తిభిః) కాణవేడ్డా; కాణ
 వేణుమెన్నుమూలై తానే తృణీకరిప్పిక్కుమ్; అను త్తమభుక్తిః-ముక్తిః
 పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షమ్; (౩) “అలమద్యహిభుక్తైర్నఃపరమార్థ
 రలఞ్చనః । యథాపశ్యేసు నిర్వాంతంరామంరాజ్యేప్రతిష్ఠితమ్” (౪)
 “త్వయాప్రిపాప్తమైశ్వర్యమ్” (౫) “ఏతేవైనిరయాస్తాత స్థానన్యప
 రమాత్మనః”.

(మహాత్మభిః) (౬) “మహాత్మానస్తుమాంపార్థ దైవీంధ్రకృ
 తిమాశ్రితాః” (౭) “సమహాత్మానుదుర్లభః” ఎన్నుమ్, (౮) “పేరాళన్
 పేరోతుమ్ పెరియార్,” ఎన్నుమ్ ఈశ్వరస్థానుమ్ ఆధ్వారకళుజ్ఞుడ
 క్కువిపాడుకిఱవర్ కళాలే. (మామ్) పురుషార్థస్థిన్ మేలెత్తయితే
 రుచియుడై యవ్వెన్నై. (అవలోక్యతామ్) అవలోకన విషయనాఘ్ను
 డి; (సయ) సర్వశక్తియాన దేవర్ నిర్వహిక్కవేణుమ్, నమ్మక్కలొబ్బియ

(౧) తి-వాయ్-

(౨) వి-పు-౫-౧౫-౨

(౩) రా-ఆ-

(౪)

(౫) భార-

(౬) గీ-౯-౧౩

(౭) గీ-౩-౧౯

(౮) తి-మొ-

శ్లో;—నదేహంన ప్రాణాన్నచ సుఖమశేషాభిలషితం

నచాత్మానంనాన్యత్కిమపితవ శేషత్వవిభవాత్ ।

బహిర్భూతం నాథక్షణమపి సహాయాతుశతధా

వినాశం తత్సత్త్వం మధుమథనవిజ్ఞాపనమిదమ్ ॥

౧౭

సమ్ముడైయార్ పక్క-ల్ ; “కీటజన్మమేష్వస్తు” ఎట్టుమ్, “అవలోకన్య
తాంనయ” ఎట్టుమ్ అత్యాదరత్తై ప్లక్షికితతెత్తాలేయన్న; సాపేక్షనాన
నాన్ ఆదరిక్కైక్కు హేతుశొల్లుకిత్తేన్. స్వతః పూర్ణరాన దేవరుక్కు
అవర్కళుడైయ విల్లైషమ్ అసహ్యమాయరుక్కిటవితుక్కు హేతువరుళి
చ్చెయ్యి వేణుమెన్గితార్. (తే) స్వతః పూర్ణనాయ్ అవాప్తనమస్తకా
మనాన దేవరుక్కు. (క్షణేపియద్విరహోతిదుస్సహః) క్షణమాత్రత్తిలుమ్
యాతొరువరుడైయ విరహమానతు దుస్సహమాత్రమన్తు ; అతి
దుస్సహమై; (౧) “చిరంజీవతివైదేహీ యదిమాసం ధరిష్యతి”
(౨) “నజీవేయంక్షణమపి వినాతామసి తేక్షణామ్” (౩) “యద్వినాభ
రతంత్యాన్తు శత్రుఘ్నంచాపిమానద”. (౪) “సంస్మరామ్యస్యవా
క్యాని” (౫) “జ్ఞానీత్వాన్తైవమేయతమ్” (౬) “మమప్రాణాహి పాణ్డ
వాః” (౭) “కంకార్యంసీతయామమ”. (౧౬)

అవ;—(నదేహమితి) కీడ్ శేషత్వకాష్టేయాన తదీయశేష

త్వత్తై యనుసన్నితార్. ఇతిల్ శేషత్వత్తుక్కు ప్పటమ్బానవన్ శ్రిల్
అరుచియైచ్చొల్లి, అవన్ శ్రిత్తై త్తివిర్ త్తుత్తనరుళవేణుమెన్గితార్.

వ్యా;—(నదేహమ్) అహమభిమానత్తుక్కుర్హమామ్బడి అన్త
రజ్జమాన శరీరత్తైయుమ్, దేవరుడైయ శేషత్వత్తుక్కు ప్పటమ్బాకిల్
వేడ్డేన్. (నప్రాణాన్) దేహాదికళుక్కు- ధారకమాన ప్రాణన్తైయుమ్

(౧) రా- (౨) రా-సు-౬౬-౧౦ (౩) రా-అ-౯౭-౮ (౪)

(౫) గీ-౭-౧౭ (౬) భార-ఉద్యో-౯౦-౩౨ (౭) రా-య-౪౧-౪

శేషత్వబహిర్భూతమాకిల్ వేడ్జిన్. (నచసుఖమ్) దేహాదికలై యుమ్
 సాచన్లై యుమ్ ఆదరిప్పతు సుఖాన్ధమాకవిత్తే. అన్దసుఖముమ్ వేడ్జా.
 సుఖమెన్దు మోక్షసుఖత్తై చ్చొల్లపుమామ్. (అశేషాభిలషితంసుఖమ్)
 ఎల్లారుమాదరిక్కుమ్ సుఖమెన్దుమామ్; సుఖమెన్దూల్, దేవాదినకలజన్దు
 క్కళుమ్ ఆదరిక్కుమిత్తే. సుఖమెన్దు పిరియచ్చొన్నపోతు ‘అశేషాభి
 లషితం నాన్యత్కిమపి’ ఎన్దు మేలేకూట్టువతు. (నాన్యత్కిమపి) ఎన్ది
 అతు - పుత్రమిత్రకళత్రజ్జళెన్దిఅతు. (నచాత్మానమ్) కీడ్చొన్న
 సకలత్తుక్కు మాశ్రయమాయ్ జ్ఞాతృత్వ కర్తృత్వభోక్తృత్వజ్ఞతై
 యుడైయనాన వాత్పావై.

(తపశేషత్వ విభవాద్భహిర్భూతమ్) ప్రాప్తవిషయత్తిల్
 శేషత్వమాకిలి పెరుమైక్కు వ్వుఱిమ్బానలై. అన్తర్భూతమానవన్దు
 ఎల్లామ్ ఉపాదేయమెన్దై. (నాథ) శేషత్వత్తుక్కువ్వుఱిమ్బానలై అన
 హ్యమాకై క్కడియాన అవర్జనీయసమృద్ధతై చ్చొల్లకిఅతు. (క్షణమపిన
 సహే) క్షణకాలముమ్ సహిక్కిఱిలేన్. కామనిక్కుభర్తృవిరహత్తిల్
 చన్దనకుసుమాదికళి అనహ్యమామాపోలే; (౧) “మాతాళన్ కవరాత
 మణిమామైకుత్తైవిలమే” (౨) “ఉడమ్బినాల్ కుత్తైవిలమే” (౩) “ఉ
 యిరినాల్ కుత్తైవిలమే” ఎన్నుమాపోలే. (౪) “నదేవలోకాక్రమ
 ణమ్” ఇతు - ఇళైయ పెరుమాళ్ళుడైయ * ఏతాళ్ళుమిత్తైయోన్. (౫)
 “సహిమేడివిత్తేనార్థం” ఇతు పిరాట్టి ఏతాళ్ళు మిత్తైయోన్. (యాతు
 శతధావినాశమ్) ఉరుమాయ్న్దు పోకవేణుమ్, అడిమైక్కువ్వుఱి
 మ్బానలై అనహ్యమానాలుమ్, పోక్కుకై ఈశ్వరకృత్యమ్. ఆనుకూల్య
 జ్ఞుణ్ణానాలుమ్ ఉణ్ణాక్కుకై ఈశ్వరకృత్యమ్.

(౧) తి-వాయ్-౪-౮-౧. (౨) తి-వాయ్-౪-౮-౯. (౩) తి-వాయ్-౪-౮-౧౦.

(౪) రా-అ-౩౧-౫.

(౫) రా-సు-౨౬-౫.

శ్లో:—

దురన్తస్యానా దేరపరిహరణీయస్యమహతో
నిహీనాచారోహం నృపశురశుభస్యాస్పదమపి ।

దయాసిన్ధోబన్ధో నిరనధిక వాత్సల్యజలధే

తవస్మరంస్మరం గుణగణమితీచ్ఛామిగతభీః ॥ (౫౮)

(తత్సత్యమ్) ఇతులౌక త్తిల్ కేట్టటివతోన్తన్త, మెయ్యొకక్కుడు మోవెన్న; ఇతులహృదయమాక చ్చొన్నతన్త; మెయ్. (మధుమధన) తిరుమున్నేపొయ్ శొన్నేనాకిల్ ఉమక్కుప్పొయ్యనాన మధువట్టతు పడుకితేన్. శేవత్వత్తుక్కువ్వుటమ్బానవల్లై, మధువై ప్పోక్కినాప్పోలే ప్పోక్కియరుళ వేణు మెన్నవుమామ్. (ఇదంవిజ్ఞాపనంతత్సత్యమ్) ప్రాచ్యై పేత్తైయిల్ పుత్రైయన్డాకిలుమ్ విరోధివర్గ త్తిల్ అరుచియిల్ పొయ్యిలై. “మధుమధనవిజ్ఞాపనమిదమ్” ఎన్ఱుపారమాకవుమామ్, అతివిక్కుమి త్తనై యెఱ్ఱియనియమిక్కవొణ్ణాతెనై. (౫౯)

అవ;—(దురన్తస్యేతి) నిగహహేతువాన భగవదపచారాద్య శుభశ్లోనశ్చిరిక్కిట సంసారత్తిలే కైజ్జుర్యవిరోధిశ్ అసహ్యమా మ్బడి అతిలేఅరుచిపిటన్ద, అవైకలై ప్పోక్కి త్తరన్దరుళ వేణు మెన్ఱు యోగి కళుక్కుమ్ దుర్లభమాన విత్తై అపేక్షిప్పొరుణ్ణావతే యెన్న; అన్దనశు భజ్యకుక్కుమ్ అవధియిన్ఱిక్కేయిరానీటక్ అవైకలై ప్పరిహరిక్కువల్ల దేవర్ అపరిచ్చిన్న గుణజ్జలై నిన్ఱైత్తు అపేక్షిక్కితేనెన్ఱిఱార్.

వాఱ;—(దురన్తస్య) ముడివిన్ఱిక్కే యిరుక్కుమశుభమ్, ప్రాయ శ్చిత్తతాలాతల్, అనుభవతాలాతల్, † ఉత్తారకకోటి కాణవొణ్ణా తిరుక్కై. దుర్విపాకమాయిరుక్కు మతెన్నవుమామ్. ఉదర్కత్తిల్ నరక గర్భవానశ్శలై ఫలిప్పిక్కై. (అనాదేః) (౧) “మున్ శెయ్తముఱువిన్ఱై” ఎన్నక్కడవతితే. (అపరిహరణీయస్య) సర్వశక్తియాన దేవర్ కుమ్పిఱ్ఱా

లిక్కుమ్బడియాయరుక్కై. (మహతిః) సజ్జ్యవధిరహితమాయరుక్కై. కాలతత్వముశ్శతనై యమ్ అనుభవియానిష్ఠానుమ్ అవధికాణాన్వితై రుక్కై-యుమ్ ఇష్టడిప్టట్టనశుభత్తుక్కు త్తొక్కై యిన్తిక్కై యరుక్కై-యుమ్. (౧) “యద్రహ్మకల్పనియః శానుభవేష్యనాశ్యమ్” అణుపరిమాణ నాన చేతనన్ ఇవద్రై యెల్లామ్ శెయ్తానెన్ఱు విస్మయప్పడుమ్బడియా యరుక్కై. (౨) “శీలమిల్లాచ్చిటియన్”

(నిహీనాచారోహమ్) అహంబుద్ధిబోధవ్యమాన ధర్మిస్వరూపమ్ అధమాచారనిరూప్యమాయరుక్కై. ఆచారమాకితతు - విలక్షణధర్మ త్రిలే ఇభీకైక్కుయోగ్యతాపాదకమాన సద్భావవద్దనాదికర్మానుష్ఠాన జ్ఞో, అవైకతై యిన్తి పాపానుష్ఠానత్తుక్కై యోగ్యనై. (నృపశుః) చతుష్పాత్తుక్కళిక్కాట్టిల్ ద్విపాత్త్వమే విశేషమై. (౩) [జ్ఞానేన హీనః పశుభిస్సమానః] శాస్త్రవశ్యజన్మమూకైయా లే పశువెన్నవో ణ్ణాతు. అహారినిద్రాభయమై ధునాదికళిల్ నియతియిల్లామైయా లే మనుష్యవెన్నవో ణ్ణాతు. ఇరణ్ణజన్మతైయుమ్ తప్పినెనై. (అశుభస్యాస్పదమ్) అశుభమాకితతు-శుభవిరోధి. శుభమాకితతు-పురుషార్థమ్. తద్విరోధికళిక్కైల్లామాశ్రయమై. అకృత్యకరణమ్ముతలాక అసహ్యపచారమ్ ముషివానవద్రైక్కు ఆకరమాయరుక్కై, దేవర్ * గుణానామాకర రానాప్పీలే, నాన్-అశుభానామాకరనై. (అపి) ఇష్టడిప్టట్టననాయరు క్కచ్చెయ్ తేయుమ్, “క్షణమపినహేయాతుశతధావినాశమ్” ఎన్ఱు అపే ష్టిక్కైక్కు మొరువభీయుణ్ణు.

అతెన్నెన్నిల్, (దయాసిన్ధో) కీర్తహ్సన్న అశుభసాగరమె ల్లామ్ దేవరుడై యదయార్ణవ త్తిల్ బరుకుశప్పడిసూమ్బడియన్ఱో దేవరు

డై యకృపావలై; (౧) “వధార్వ మవికాకుర్వసి కృపయావన్యపాలయత్”
 (౨) “వ్యసనేమమసుష్యాణాం భువేంఽవతిదుఃఖితం” (౩) “గచ్చాసు
 జానామి”. (బన్) ఆశ్రితరుడై యల్లెవు వేటుకళ తన్న తామృడియాన
 నిరుపాధిక సమ్మన్ధై చ్చొల్లుకిఱితు. (౪) “అహంవోబాన్ధవోజాతః”
 (౫) “కృతకృత్యస్తదారామః” (౬) “ఋణంప్రవృద్ధివమే”. (౭)
 “ఉరసాధారయామాసపార్థం సభ్యాద్యమాధవః” (౮) “మమప్రాణాహి
 పాణ్డవాః” (నిరసధిక వాత్సల్యజలధే) వాత్సల్య మాకిఱితు - అస్తిన్త
 కన్తిన్బక్కల్ దోషమ్ తాయ్కు భోగ్యమాయరుక్కుమా పోలే
 ఆశ్రితర్కళ దోషమ్ భోగ్యమాయరుక్కు. కృపాసముద్రత్తుక్కు
 క్కరై యుణ్డాకిలుమ్ వాత్సల్య సాగరత్తుక్కుక్కరై యిలై. (౯) “శర
 ణాగతవత్సః” (౧౦) “రిపూణామపివత్సలః” (౧౧) “దోషోయద్యపి
 తస్యస్యాత్” (౧౨) “త్వయికిఞ్చిత్సమాపన్నే కింకార్యంసీతయామమ”
 (౧౩) “అప్యహంజీవితంజహ్నుమ్”.

(తవగుణగణంస్మారంస్మారమ్) కీర్తించొన్నగుణజ్ఞలై యుడై య
 దేవరుడై యతిరుక్కల్యాణగుణ సమూహతై ఎప్పితుమ్ శీన్దైశెయ్తు
 శెయ్తు. (స్మారంస్మారమ్) స్త్రోతాస్త్రోతాస్త్రోతా, (౧౪) “గుణా
 నామాకరోమహాన్” (౧౫) “యథారత్నానిజలధేః” (౧౬) “చతుర్ము
 ఖాయుః” (ఉత్తీచ్చామిగతభీః) అశుభాస్పదనానవెన్నై నిన్దై త్తజ్ఞాతే
 దేవర్ గుణత్తైయే నిన్దైత్తు “సదేహం నప్రాణాన్” ఎన్దిఱపడియే
 ఇచ్చియానిజ్జేన్. (౫౨)

-
- (౧) రా-సు-౩౮-౩౪. (౨) రా-ఆ-౨-౪౧. (౩) రా-యు-౫౯-౧౪౪.
 (౪) వి-పు-౫-౧౩-౧౩. (౫) రా-బా-౧-౪౫. (౬) భార-ఉద్యో-౫౮-౨౨.
 (౭) భార-ఉద్యో-౨౯-౧౮. (౮) భార-ఉద్యో-౯౦-౩౨ (౯) రా-సు-
 (౧౦) రా-యు-౫౦-౫౬. (౧౧) రా-యు-౧౮-౩. (౧౨) రా-యు-౪౧-౪-
 (౧౩) రా-ఆ-౧౦-౧౯. (౧౪) రా-కి-౧౫-౩౦
 (౧౫) వాసుసపు-౯౪-౪౦. (౧౬) పరాహ-౭౩-౯౪.

శ్లో, —

అనిచ్ఛన్న ప్రేమం యదిపునరితీచ్ఛన్ని నరః
స్తమశ్చన్నచ్ఛన్నస్తులివచనభగ్గీమరచయమ్ ।
తథాపీర్థంభూతంవచనమనలంబ్యాపీశుయా
త్వఃపై నంభూతం ధరణిసరమే శిక్షయమనః ॥ (౧౯)

అవ; — (అనిచ్ఛన్నితి) “ఇచ్ఛామి” ఎగ్గిఱవిచ్చైతాన్ సత్తైలి
యోవెన్న; మద్దబుద్ధియాననాన్ విషయానురూపమాన ఇచ్చైచ్చివ
క్కుణ్డెన్దు తిరుమున్నేచ్చిప్పమ్ శెయ్యప్పొకాతు. ఇచ్ఛాసూచకమాన
వచనత్తై యవలంబిత్తు మెయ్యప్పడి ఎన్నుడైయమనస్సై శిక్షిత్తు
ళవేణుమెన్దిటార్,

వ్యా; — (ఏవమనిచ్ఛాయద్యపి) ఉక్తమానప్రకారత్తుక్కు అ
నురూపమాన ఇచ్చైచ్చియిన్దిక్కే యిరున్దతేయాకిలుమ్; నాన్తికరల్లామై
యాలే ఇచ్చైచ్చియైయెన్నమాట్టార్. పేర్దుక్కు అనురూపమాన
ఇచ్చైచ్చిపోరామైయాలే ఉణ్డెన్నపుమ్ మాట్టార్. (పునరితీచ్ఛన్నివ)
మెయ్యనఇచ్చైచ్చియైయార్ శొల్లమాపోలే; (ఛద్యస్తుతివచన భగ్గీ
మరచయమ్) కృత్రిమస్తుతివచన భగ్గియైప్పణ్ణినేన్ వచనప్రకారత్తై
ప్పార్త్తాల్ సర్వజ్ఞరానదేవరుమ్ మెయ్యెన్దు భమిక్కుమ్మడిశొన్నేన్.
(౧) “పాయ్యైవైష్టెశొల్లి” ఎన్నుమాపోలే, ఇతుక్కు హేతువెన్నెన్న;
(రజస్తమశ్చన్నః) అన్యధాజ్ఞాన విపరీతజ్ఞాన హేతువాన రజస్తమస్సు
క్కళాలే మత్తెక్కప్పట్టవనాయ్ కొణ్డెన్దుపడి. అనాదికాలమ్ ఇన్దు
దేహమ్ స్వస్వరూప పరస్వరూపజ్గళై మత్తెత్తుప్పొన్దతు - రజస్త
మోద్వార్త్తాలేయితే.

(తథాపి) ఇప్పడి త్యాజ్యమాకవేణుమ్ శెయ్యలైచ్చెయ్తేనే
యాకిలుమ్ “యాధాతథ్యేనవర్ణితమ్” ఎగ్గిఱవిచ్చై సర్వజ్ఞసకాశత్తిలే

మెయ్యేళొల్లిప్పిళ్ళై క్కవేడియరుక్క, అళ్ళేపాయ్ పరిమాతినాల్ త్యాజ్య నితే, (ఇత్థంరూపంవచనమవలంబ్య) “న దేహంన ప్రాణాన్” “దయా సిద్ధోబద్ధో” ఎన్నివచనమాత్రమై పల్లెనాశాకకొక్కొణ్ణు(౧) “మాత వనెన్ట తెక్కొణ్ణు” ఎన్ఱమ్, (౨) “తిరుమాలిరుజ్జోలై మలై యెన్నే నెన్న” ఎన్ఱమ్ శొల్లుకిటపడియే ఉక్తిమాత్రమే జీవికై యామ్ విషయమితే. (కృపయా) (౩) “అవిజ్ఞాతా” (౪) “నధార్వ ముపి-కృపయా” ఎన్నివచనమేదోష త్తిలవిజ్ఞాతావాయ్, కృపాపరతన్త్రనాకై యాలే.

(ఏవమూర్భతం మేమనన్తవమేవశిక్షయ) స్తుతిక్కు ఉపకరణ మానమనన్దై అడిమైకొళ్ళక్కడవ దేవరే త్వదుపకరణమామ్బడికిత్తి త్తరుళ వేణుమ్. (౫) “తీమనమ్ కెడుత్తాయ్” (౬) “మరువిత్తొమ్మమ్ మనమేతన్దాయ్” ఎన్నివచనమే పణ్ణియరుళ వేణుమ్. (౭) “మననకమ లనుఱక్కమ్మవి” ఎన్నివచనమే మనోనైర్మల్యమ్ యోగత్తాలే పిఱ క్కక్కడవతు ఉపాసకనుక్కు. అన్దయోగస్థాన త్తిలే భగవదనుగ్రహ మాయితే ఇవ్వధికారిక్కిరుప్పతు. (ధరణిగర) రసాతలగత్తై యానభూ మియై ఆపత్తే హేతువాక ఉద్ధరి త్తనరల్లిరోదేవర్. (౮) “ఏనమాయ్ నిలగ్గిణ్డెన్నప్పనే” ఎన్ఱమ్, (౯) “పన్దియాయన్ఱు పారకిమ్ కీణ్డెప్పాఱ్ఱియాన్” ఎన్ఱమ్ ఇప్పడినమ్బున్దముమ్ శక్తియుమున్ఱు. ఇవనిడ త్తిల్ ఇనిఇచ్చై యేదేవర్ క్కు వేణువతు. అత్తైయున్ఱాక్కి రక్షిత్తరుళ వేణుమెన్ఱిఱార్.

అవ; — (పితాత్వమితి) ఇచ్చైయుమిన్ఱి కేయిరుక్క ఉక్తిమా త్రత్తైయేకొణ్ణు ఇచ్చై యైయుమున్ఱాక్కి రక్షిక్క వేణు మెన్ఱిఱనిర్బధ మెన్నెన్న; అవర్జనీయనమ్బున్దత్తాలేయెన్ఱిఱార్.

(౧) తి. వాయ్. ౨-౭-౩ (౨) తి. వాయ్. ౧౦-౮-౧. (౩) భార. ఆ. సు. ౧౪౯-౬౫.

(౪) రా. సు. ౩౮-౩౪. (౫) తి. వాయ్. ౨-౭-౮. (౬) తి. వాయ్. ౨-౭-౭.

(౭) తి. వాయ్. ౧-౩-౮. (౮) తి. వాయ్. ౫-౭-౬. (౯) తి. మొ. ౧-౧-౪.

శ్లో:— వితాత్వం మాతాత్వం దయిత తనయ స్త్వంప్రియసుహృత్త్వమేవత్వం మిత్రం గురురసిగతిశ్చాసిజగతామ్॥
 త్వదీయ స్త్వద్భృత్యస్తన పరిజన స్త్వద్గతిరహం
 ప్రపన్నశ్చైవనం సత్యహమపితవై వాస్మిహిభరః. (౬౦)

వ్యా:—(వితాత్వమ్) ఉత్పాదకరాయ్ హితకామరాయుక్కి అచేవర్. (మాతాత్వమ్) గర్భధారణమృణ్ణై ప్రసవక్లేశతై అనుభవిత్తు అశుచిప్రసవజ్గల్గై యామ్మతియాతే రక్షిత్తుప్సిన్బ ఇవన్ప్రియమే అపేక్షిత్తిరుక్కుమ్ తాయైప్సోలేపరివృడై యార్చేవర్. (౧) “వితాహమస్య జగతః” (౨) “భూతానాం యోగ్యయః పితా” (౩) “సర్వేషామేవ లోకానాం పితా మాతాచ మాధవః” (౪) “తజ్జమాకియ తన్వైతాయ్” (దయితతనయ స్త్వమ్) అభిమతనాయ్ నిరయనిస్తారకనాన పుత్రనైప్సోలేనిష్టు ఉపరిప్సీర్చేవర్. (౫) “సన్మక్కళుమ్ మేలాత్తాయ్ తన్వైయుమవరే”. (ప్రియసుహృత్త్వమేవ) అభిమతముమాయ్ సర్వకాలత్తిలుమ్ శోభనతైయేపణ్ణుమ్ తిరువుళ్ళతైయుడైయరా యిరుప్సీర్చేవర్. అనర్థతైప్పణ్ణినాలుమ్ విడవొణ్ణితప్రియత్వమ్. అప్రియనానాలుమ్ విడవొణ్ణితసుహృత్త్వమ్. అవధారణమ్ సర్వత్తిలుమన్వయిక్కుక్కడవతు.

(త్వం మిత్రమ్) అష్టనన్ సుభద్రైయుడైయ స్వయంవరతైచేవర్క్కటివిత్తు అభిత్తాప్సోలే అశేషరహస్యజ్గళుమ్ అతివిక్కలామ్బడి విశ్వసనియరామ్బడి యిరుప్సీర్చేవర్, (గురురసి) (౬) “మన్మనాభవ

(౧)

(౨) భా-ఆ-౧౪౯-౧౦.

(౩) భా-ఆ-౪.

(౪) తి.వా-౩-౬-౯. (౫) తి.వా-౫-౧-౮.

(౬) గీ-౯-౩౪.

సుదృఢత్వం” ఎఱ్ఱమ్ (౧) “మామేకంశరణంప్రజ” ఎఱ్ఱమ్ నిష్టనిష్టని
తైకళితే హితోపదేశమ్ పణ్ణుమాచార్యరుమ్ దేవరే. (గతిశ్చాస్మి)
పురుషార్థోపాయభూతర్ దేవరెన్నతల్, “గస్తవ్యత్వాదతి” ఎఱ్ఱ
పరమప్రావ్యర్ దేవరెన్నతల్. (జగతామ్) ఇన్దసమ్మన్దమ్ - దేవాదిస
ర్వప్రాణిభుక్కుమ్ సాధారణమ్ ఉభయవిభూతిక్కుమ్ సాధారణమెన్నపు
మామ్. (త్వదీయం) అన్దసమ్మన్దసామాన్యమొద్దీయ, తమక్కుణ్డానవిశేష
ప్రతిపత్తియైయనుభవించుచుంకితార్, (౨) “ఈశ్వరోహమ్” ఎన్దిరుక్కు
మవనల్లెన్. (౩) “యస్యాస్మి” ఎన్దిటపడియే దేవర్ కే శేషభూతన్,
దేవర్ క్కుతిశయత్తై విత్తైత్తు స్వరూపమ్బెటుమ్ సమ్మన్దైయైయై
నెన్దై. (త్వద్భుత్యం) అతినాలే దేవర్ క్కు భరణీయనెన్నతల్, (౪)
“ఆత్మదాన్యంహరేస్సాన్వమ్యమ్” ఎన్దిటపడియే నిరుపాధికదాసభూత
నెన్నతల్. (౫) “దాసభూతాన్వతస్సేర్వే హ్యత్మానం పరమా
త్మానం” ఎన్నక్క-డవతితే. (తవపరిజనం) (౬) “అహంసర్వంకరిష్యామి”
ఎన్దిటపడియే సర్వకై జ్ఞుర్భుత్తుక్కుమర్తన్. (త్వద్గతిం) దేవరే ప్రాప్య
భూత రెన్దిరుక్కితేన్.

(అహంప్రపన్నశ్చ) ప్రాప్యమ్ పెటుకైక్కు దేవరే ఉపాయ
భూతరాశ అధ్యవసిక్కితేన్. (ఏవంసతి) దేవర్ సర్వవిభజ్ఞువుమాయ్,
అడియేన్ అనన్యగతియానపిన్బు, (అహంపి) అహృదయోక్తియై
యైయైనానుమ్ (తవైవభరోస్మి) దేవర్ కే భరణాకానిష్టేన్. జ్ఞాన
శక్త్యాదికళాలుమ్ ప్రాప్తియాలుమ్ ఎన్ కార్యమ్ దేవర్ కే భరమెన్దై.
భరమాకైయావతు - సర్వదేశైలుమ్ సర్వప్రకారతాలుమ్ నిర్వా
హ్యనాకై. (౬౦)

శ్లో:— జనిత్వాహంసంశే మహాత్మిని తిభ్యాతయశసాం
 శుచీనాంయుక్తానాం గుణగుణవతత్వ స్థితివిదామ్ ।
 నినర్థాదేవత్వచ్ఛరణ కమలైశ్చాస్తమనసా
 మహాధరిసాసాత్మాశరణన నిమజ్జామితమసి ॥ (౬౦)

అనః—(జనిత్వేతి) నీర్ మహామతశః ప్రసూతరల్లరా? నిరంలమ్మ
 నరైష్పా లే ఇజ్జనే శొల్లుకితెన్నెన్న; ఇన్వంశ త్రిలే పీఠస్థితేయాశిలుమ్
 పాపప్రచురనాకై యాలే సంసార త్రిలే అమృద్దానిక్తేన్; ఎదు త్తరుళ వేణు
 మ్మెన్జిటార్.

వ్యా;—(మహాత్మినంశే అహంజనిత్వా) సంశత్తుక్కు మహాత్మై
 యానతు - మహాత్మాక్కల్ వద్దుజనిక్తై. (౧) “ఏతద్విదుర్భతరం
 లోకేజన్మయదీదృశమ్ (అన్నమ్ వంశ త్రిలేపీఠస్థువైత్తు, అన్యథా
 నిక్తేన్. (జగత్పాతయశసామ్) చతుస్సంగర పర్యవైయాన గౌమిష్వర
 ప్పెల్లామ్ ప్రసిద్ధమానపుకత్తై యుడై యవర్కల్. (౨) “తిక్కున్దన్ తిరువ
 రుళ్ శెయ్ తులకత్తార్ పుక్కమ్ పుక్కత్ తానతు కాట్టి త్తన్” ఎన్జివడి
 యేభగవద్విషయాకారముడై యవర్క శెన్దులోక ప్రసిద్ధమాయుక్తై.
 (శుచీనామ్) భగవద్వ్యతిరిక్త విషయజ్జిల్ భోగ్యతాగర్థరహితరాయు
 క్తై. ఆస్తరభాహ్యమాన ఉభయశుద్ధియైచ్చొల్లవుమామ్. ఇన్వంశ త్రి
 లేపీఠస్థువైత్తు అశుభాస్పదసెన్నక్కడవీరా? (యుక్తానామ్) (౩) “ఏత
 కృత్యాః ప్రతిక్షస్తే” ఎన్జివడియే నిత్యయోగాకాక్షా మనస్కరాయు
 క్కుమవర్కల్. (౪) “మాకవై కున్దన్ గాన్బతత్కైన్మనమేకి మెన్జుమ్”
 ఎన్నుమ్బడియిరుక్తై. ఇతై యనిరుకై నైష్పలే దేవరోడ్లగుకాల
 జ్జేపమరితాయుకుమవర్క శెన్నమామ్. ఇన్దవిష్టవంశ త్రిలేపీఠస్థు

(౧) గీ-౬-౨౦. (౨) తి. వాయ్. ౨-౭-౫. (౩) ఇతహాసముచ్చయే.

(౪) తి. వాయ్. ౯-౩-౭.

ఇచ్చైపోరాతెన్నక్కడవీరోవైన్తె. (గుణపురుషతత్వస్థితివిదామ్) చిద-
చిదీశ్వరర్కళుడైయ స్వరూపస్వభావ సమ్బంధజ్జళై అతియుమవర్కళి.
గుణమెన్ఱుగుణాశ్రయమాన ప్రకృతియైచ్చొల్లుకిఱతు. స్థితియావతు-
స్వరూపస్వభావాదికళి.

(నిసర్గాదేవేత్యాది) వత్సమానతుజనితపోతే తాయ్ములై
యిలేవాయ్వైక్కుమాపోలే త్వచ్చరణార విన్దజ్జళిలే ఏకాన్తమానమన
నైన్ జన్మప్రభృతియాకవుడైయవర్కళి. కీర్తచొన్నశుద్ధియోగాది
కళి నైసర్గికమైన్తె. (పాపాత్మా) పాపద్దానొరువడివుకొణ్ణాప్పోలేయరు
క్కుమవన్. జ్ఞానానన్దమొట్టియ పాపమేనిరూపకమాయరుక్కై. (శర-
ణద) ఇవ్వళివిలుమ్ఉన్చక్కలవకాశముణ్ణామ్బడి * ఆళిపార్త్తుట్టితరు
మవరితేదేవరీర్. (తమసి అఘోఘానిమజ్జామి) ప్రకృతియిలే దేవరెడుక్క-
నినైత్తాలుమ్ కైక్కెట్టాతపడి అమిద్రానిణ్ణేన్. (౧) “పన్మామాయ
ప్పల్ పిఱవియిల్ పడుకిన్ఱయాన్” ఎన్ఱిఱపడియైఇన్నమ్ తరైకణ్ణిలేనెన్ఱి-
తార్. ఇత్తాల్ సాన్తానికర్ దేవర్పక్కలవగాహిత్త వళవుమ్ నాన్
ప్రకృతియిలే అవగాహితేనెన్ఱిటార్.

జనితవంశమితు. దేవర్శరణ్యర్. ఇప్పడియరుక్క, నాన్పడు
కిఱపాడు ఇతువితే. అసమజ్జననైప్పోలే వంశప్రభావముమ్ జీవియాతే
దేవరుడైయ సీరైయుమ్ జీవియాతేయరుక్కిఱపడియితే ఎన్నుడైయ
పాపప్రాచుర్యమెన్ఱిటార్. (౬౧)

అవ;—(అమర్యాదఇతి) ఇవ్వంశ త్రిల్జన్మత్తైయుమ్ అసత్సమ
మాక్కవల్లపాపమ్ ఉమక్కేతెన్న; “పాపాత్మా” ఎన్ఱిఱవితై పురక్క-
ప్పేళుకిటార్.

శ్లో:— అమర్యాదంక్షుద్రశ్చలమతిర సూయాప్రసవభూః
 కృతఘ్నోదుర్మానీ స్మరపరవశోవశ్చనపరః ।
 సృశంసంపాపిషం కథమహమితోదుఃఖజలధే
 రపారాదు తీర్ణస్తవపరిచరేయంచరణయోః ॥ (౬౨)

వ్యా:—(అమర్యాదం) వేదమర్యాదైక్కుబహిర్భూతన్, (క్షుద్రం) క్షుద్రత్వమావతు_నీచవిషయాదికళిల్ అతిచాపల్యమ్. ఉజ్జీవనహేతువాన వేదమర్యాదైయై అనాదరిత్తు అతుక్కుమేలే వినాశహేతువాన నీచసేవైయిలేఅతిచపలనై. (చలమతిః) ఒరుజ్ఞానాధికన్, “నీచవిషయప్రావణ్యమ్_నాశహేతు; వేదప్రతిపాద్యవిషయమ_ఉజ్జీవనమ్” ఎస్తు హితమ్ శోన్నాల్, అతిల్ వ్యవస్థితచిత్తనల్లేన్. (అసూయాప్రసవభూః) పరగుణజ్ఞళిలే దోషతైయిష్టాక్కుకిఱదోషత్తుక్కు ఉత్పత్తిస్థానమ్, ఎనక్కు దోషముష్టామళ వే యన్తిక్కే విఱర్ గుణజ్ఞళిలుమ్ దోషతైయిష్టాక్కుమవనై. (కృతఘ్నం) ఉపకరిత్తవిషయత్తిలే అపకారతైవ్పణ్ణికై. (౧) “గోఘ్నేచైవసురాపేచ చోరేభగ్నవతేతథా! నిష్కృతిర్విహితాసద్భిః కృతఘ్నోనాస్తినిష్కృతిః” ఎస్తు మాతృపితృశతత్తిలుమ్ వత్సలతరమాన శాస్త్రత్తిలుమ్ బహిష్కృతనై. (దుర్మానీ) ఇప్పడి నికృష్టనాయరుక్కచ్చెయ్తేయమ్ సర్వోత్కృష్టర్క్కు మవ్వరు కేయాకత్తనై నినైత్తు (౨) “ఈశ్వరోహమ్” ఎత్తిరుక్కుమవన్. (స్మరపరవశం) తనైఉత్కృష్టజన్మాక్కళుక్కుమేలాకనినైత్తిరుక్కుమళవిన్తిక్కే విషయప్రావణ్యహేతువాన కామసుక్కుప్పరతన్త్రనాకవుమ్ భగవత్ప్రావణ్య హేతుభూతరానారై త్తాభునినైత్తుమనర్థపుట్టేనై, (వశ్చనపరః) కామపారవశ్యత్తాలే విషయజ్ఞళిలేప్రవణనాయ్, అవ్విషయజ్ఞళిలుమ్ ద్రవ్యజ్ఞళై వశ్చిత్తు వర్తిక్కుమవన్. (౩) “శూతనాయ్

క్కళ్ళనాకి” (౧) “శూత్రినైప్పరుక్కి క్కళ్ళవిన్దైత్తుణ్డు” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱపడియ్.

(న్యశంసరి) తాన్ ౨ నవిషయజ్ఞుల్ వచ్చకనాకై యన్దిక్కే తన్నైవిశ్వసీత్తిరుప్పార్ పక్కన్ కూరకర్తావాయరుక్కుమవన్. (పాపిరంగి) ఇతుక్కెల్లామడి పాపరుచియేయాయ్, అతిలే వ్వున్దితనాయిరుక్కై (౨) “వాపమే శెయ్తుచావియానేన్” (౩) “ఒప్పిలాత్తివిన్దైయేనై” (౪) “నాసేనానావితనరకమ్ పుకుమ్పావమ్ శెయ్తేన్” (౫) “అహమన్దుగ్గపరాధానామాలయం” (౬) “రానణోనామదుర్వృత్తం” (౭) “సిశసేన్ నిత్తైవాన్దుకులేన్” ఎన్దితే అతివుడైయార్ తన్నామైప్పేరుమ్మడి. (అపారాదితోదుఃఖజలధేరి యదుమ్ త్రిన్దోహమ్) ఒరునాళిలేతుడజ్జినదుఃఖమాతల్, మేలూరునాళిలే ముడివుకాణుతల్ శెయ్యుమత్తామైయూలే కరై యన్దిక్కేయరుక్కై. (ఇతోదుఃఖజలధేరి) ఎన్దు దృషివిషుప్పొలేకాణ భయమూయరుక్కిఱ సుఃఖసాగర త్రినిన్దుమ్. (కథముత్తొరి) ఇతిలే అత్తున్దిక్కిడక్కిఱనాన్ కరై యేఱవెన్బత్ శ్వుణ్డో? (౮) “ముత్తినార్” ఎన్దిఱపడియేఅస్పృష్టసంసారగన్ధరానదేవరేకరై యేన్దు వేణుమెనై. (తవచరణయోరి కథంపరిచరేయమ్) దుఃఖనివృత్తిక్కుమ్ అత్తుమనాయిరుక్కిఱనాన్. నిత్యసూరికళడిమై శెయ్యువిరుక్కిఱ దేవర్ తిరునడికిళిలే ఎజ్జనేపరిచరై ప్పణ్ణువన్. దుఃఖనివృత్తియమ్ దేవర్ క్కేభరమ్. అడిమైకొళ్ళుత్తై యమ్ దేవర్ క్కేభరమెనై. (౬-౨)

అన; --- (రఘునరేతి) బుద్ధిపూర్వేణ పణ్ణినప్రాతికూల్మజలై ప్పొలుక్కుప్పొమావెన్దు. కాకాపరాధత్తైయమ్ శిశుపాలాపరాధత్తై యమ్ పొలు త్తరుళినదేవర్ క్కుప్పొలుక్కుముడియాత తుణ్డోవెన్దితార్.

(౧) తి-మొ-౧-౬-౩. (౨) తి-మొ-౧-౯-౯. (౩) తి-వాయ్-౭-౯-౪.

(౪) తి-మొ-౧-౯-౨. (౫) అహిర్య-౧౦-౩౬-౩౮, (౬) రా-య-౧౭-౧౦.

(౭) తి-వాయ్-౩-౩-౦. (౮) తి-చ-వి-౧౧౫. † (పా) కృత్రిమనా.

వా;— రఘునరమదభూ స్త్వం తాదృశో వాయసస్య
 ప్రణతఙ్గతిదయాళుర్యస్య చైద్యస్యకృష్ణః ।
 ప్రతభవమపరాధ్యుర్ధ్వగ సాయుజ్యదోభూః
 నదకిమపదమాగ స్తస్య తేన స్తిషమాయాః ॥ (౬౩)

వా;--(౧) రఘునరమదభూ స్త్వం తాదృశో వాయసస్య
 కిశోరః కైన్ముమ్బడి శరణాగతరక్షణ త్తిలే అధిక రాయరుక్మే. రఘు
 రాక్షససంవాద త్తిల్ శరణాగతరక్షణమ్బుణ్ణిహ్నిదవనోక శశవిష్టిక్మే
 (౧) “సుగ్రీవశరణంగతః” ఎన్యుమ్, (౨) “త్వయికిశ్చిత్సమాపన్నే”
 ఇత్యారభ్య “భరతేరాజ్యమావేశ్యత్యక్ష్యేదేహమ్” ఎన్యుమ్ ఇనర్
 పడి. (తాదృశః) అప్పడిప్పట్టవనెన్నుమ త్తినై యుధీయ అనుభాషిక్మే
 తాన్ అసహ్యమామ్బడిముతే పణ్ణినవపరాధమ్. (వాయసస్య) అప
 రాధమ్ పణ్ణుక్మేక్కాక ప్రాప్తమాన దేవత్వస్వైవిష్టు నిహీనమానతిర్య
 క్త్వత్తై పురిగ్రహితానై. (ప్రణతఙ్గతి) (౩) “సవిత్రాచపరిత్యక్తిః”
 ఎన్గిపడియే ఇవనై పురిగ్రహిక్మిల్ నమక్కుమనర్థమామెన్యుసర్వరుము
 పెక్కిక్మే ప్నకలల్లు, (౪) “సతంనివతితంభూమా” ఎన్గిపడియే
 విఘ్ననవనై శరణాగతనెన్యు దయైయైప్పణ్ణి. ఋషి “శరణాగతమ్” ఎన్
 తుమ్ రామాభిప్రాయత్తాలే. (త్వందయాళురభూరితియత్) బ్రహ్మస్త
 త్తుక్కు ఇలక్కుక్కుమళవిలే దేవర్, “కృపయాపర్యపాలయత్” ఎన్గి
 పడియే, దయాళువాసీర్; (౫) “క్షిపామి” ఎన్యుమ్, (౬) “నక్ష
 మామి” ఎన్యుమ్ పణ్ణివై త ప్రతిష్ఠాఫలియాతే దేవర్ కృపాకార్యమే
 ఫలిత్తువిష్టు - విరాట్టినన్నిధియాలేయితే. (యచ్చ) చశబ్దత్తాలే కా
 కాపరాధత్తై పొణ్ణు తనళవేయో? వేణు ఉదాహరణా నరత్తైయుమ్

(౧) రా-కి-౪-౧౯. (౨) రా-యు-౪౧-౪. (౩) రా-సు-౩౮-౩౭.
 (౪) రా-సు-౩౮-౩౪. (౫) గీ-౧౬-౧౯. (౬) పరాహితే.

సముచ్చయిక్కితార్. (చైద్యన్య) యదువంశజాతరిత్కాట్టిల్ చేదికు
లోభ్యవ నెన్దు తన్నై ఉత్కొప్పనాకవభిమాని త్తిరుక్కుమవన్.

(ప్రతిభవమవరాధుః) కాకత్తెప్పిలే ఒరుకాల్ అపరాధత్తై

పృణ్ణినవళవిన్దిక్కే జన్మన్దోటుమ్ ప్రాతికూల్యత్తిలే వాసనై పణ్ణినవను
క్కు. (సాయుజ్యదోభుః) (౧) “బహునాంజన్మనామస్తే” ఎన్దుమ్,
(౨) “అనేకజన్మసంసిద్ధః” ఎన్దుమ్ (౩) “ఆస్థిజాజనకాదయః” ఎన్దుమ్
జన్మన్దోటుమ్ ఆశ్రయిత్తుప్పోన్దోర్ పెటుమ్ పేద్రైయితే కొడుత్తతు.
సాయుజ్యమాకిటతు - సమానభోగమ్. (౪) “సాయుజ్యంప్రతిప
న్నాయే తీవ్రభక్తాస్తపస్వినః । కింకరారామమతేనిత్యంభవన్తి నిరుప
ద్రవాః” (ముగ్ధ) (౫) “ఆయర్కులత్తిద్రోశమిప్పిళ్ళై” ఎన్దిపడియే
అపరాధానభిజ్ఞునితేకొన్దున్. అతుక్కుమేలే ఒరుపేటితే ముడికిడదై
యిలే సుఖరూపమానవడివైక్కణ్ణు క్కిలక్కాక్కినవేద్రైమ్. (తస్యతే
క్షమాయాః అపదమాగరి కిమస్తి) కాలభేదత్తాలే దేవర్ వేతేయిరు
వరాకిరల్లర్, దేవరుడైయత్తమైక్కు అవిషయమానపాపముణ్ణో?.
కింక్షేపే. అపదమ్-అస్థానమ్; అవిషయమిత్యర్థః, (వద) సర్వజ్ఞ రానదే
వర్క్కుమటుమాద్రైమ్మిలై. త్తమైక్కు ఇలక్కాక్కివిషయీకరిక్కు
మి త్తనైయెన్దై.

(౬౩)

అవ;—(నన్వితి) స్వతస్త్రరాననామ్ శిలర్తిటత్తిల్ ఒడ్డెచ్చెయ్
తోమెన్దూల్, ఇతువే-మర్యాదైయాకక్కడవతోవెన్న; కడల్ కరైయిలే
ఆశ్రితసామాన్యత్తిలే దేవర్ పణ్ణినప్రతిజ్ఞై ఎన్నైయిరువనైయు మొట్టి
యవో పెన్దితార్.

(౧) గీ-౨-౧౯.

(౨) గీ-

(౩) గీ-౩-౨౦.

(౪) విష్ణుతత్వ-౩.

(౫) తి-వా-౨-౬-౧౦.

శ్లోః— ననుప్రపన్నస్సకృదేవనాథతవాహమస్మీతిచయాచమానః ।
తవానుకమృత్యుస్మరతఃప్రతిజ్ఞాంమదేకవర్షంకిమిదంప్రతంతే॥

వాఙ్ః—(ననుప్రపన్నస్సకృదేవ) (౧) “సకృదేవప్రపన్నాయ”

ఎన్జతైస్మరిప్సిక్కితార్. “సకృదేవ” ఎన్జతు - “సహసైవ”
ఎన్జు ఆధ్వాన్ నిర్వహిక్కుమ్. ఆరాదికాలమ్ సంసరిత్తు ప్సేన్ద
వివన్ ఒరుజన్మమెల్లామ్ ప్రపత్తియై అనుసన్ధితాల్తాన్ “సకృత్”
ఎన్జెక్కుప్సేరుమోవెన్బర్ ఎమ్బూర్. భగవత్ప్రభావత్తైప్సార్తాల్
ఒరుకాలైక్కుమేల్మికై. ప్రాప్యరుచి-ప్రాప్తియశపుమ్ అనువర్తి
క్కుమెన్బర్ భట్టర్. (నాథ) ఒరుకాల్ పణ్ణినప్రపత్తి అమైకి
ఆతు, వకుత్తనాథనాకైయాలే. ఆభిముఖ్యమాత్రమే అమైన్దిరుక్కి
ఆతు-ఇభ్రపుపేటు తన్నతానకుడల్తుడక్కాలే. అశరణ్యవిషయత్తిల్
ఆర్తప్రపత్తిక్కుమ్ ఫలమ్పాక్షిక్కుమ్. వకుత్తవిషయత్తిల్దృష్టప్రపత్తి
క్కుమ్ ఫలవ్యాప్తియుణ్ణు. (తవాహమస్మీతిచయాచమానః) “అహం
తవాస్మి” భృత్యవస్తువానతు కిళ్చత్కరిత్తు తన్సత్తైయెలభిక్కువేణు
మెన్జు యాచిక్కై. ఉత్తరాధప్రక్రియైయాలే కైజ్కర్యత్తైప్రార్థిక్కై.
“త్వత్పాదమూలంశరణం ప్రపద్యే” ఎన్జు ఎన్నుడై యవెటుమైయై
మున్నిట్టుక్కొణ్ణు ప్రపత్తిపణ్ణినేన్. “ఏకాన్తికనిత్యకిజ్కరః ప్రహర్ష
యిష్యామి” ఎన్జు ప్రాప్యాపేక్షైయుమ్ పణ్ణినేన్. ఇరణ్ణుపదత్తాలుమ్
భక్తిప్రపత్తికళిరణ్ణిలుమ్ అధికరిత్తవధికారికళిరువరైయుమ్ శొల్లుకిఆ
తెన్బారుముణ్ణు.

(ప్రతిజ్ఞాంస్మరతస్తవానుకమృత్యుః) “ఏతద్వ్రతంమమ” ఎన్జు

శ్లో:- అకృత్రిమత్వచ్చరణారవిన్దప్రేమప్రకర్షావధిమాత్తవస్తమ్ |

పితామహంనాథమునింవిలోక్యప్రసీదమన్వృత్తమచిన్తయిత్వా ||

కడలోకరైయిల్ పణ్ణెన ప్రతిజ్ఞైయై స్మరియానిష్ఠకొణ్ణు దేవర్ క్కు అను గ్రాహ్యన్. (జేనతమిడంమ దేకనర్జంకిమ్) సర్వసాధారణభూతరాన దేవరుడైయ సాధారణమానవిన్దసజ్కుల్పమ్ ఎన్నెయిరువనై యుమ్ ఒ ధ్రిన్దిరుక్కుమా? కిమ్-జే. పే. ఇన్నానై యొట్టియవెన్ఱు విశేషి త్తతాకి లన్ఱు ఎనుక్కు ఇట్టక్క వేణువతు, దేవర్ సత్యసజ్కుల్పరాకై కాక్కు ఎన్నై రక్షి త్తరుళ వేణుమెనై. (౬౪)

అన:- (అకృత్రిమతీ)(౧) “రామోద్విర్నాభిభాషతే” ఎన్ని సజ్కుల్పతై విట్టిరేయాకిలుమ్ పెరియముతలియారోడు విద్యైయాలుమ్ జన్మత్తాలుముణ్ణానసమృద్ధతైయేపార్ త్తరుళి ఎన్నుడైయ ననై తీమైకలై ప్పారాతే విషయాకిరిక్క వేణుమెన్న; అతుక్కుక్కణ్ణిశ్రీమైయాలే అప్పడి శెయ్ కిణ్ఱోమెన్ఱు ఈశ్వరన్ అనుమతిపణ్ణి, తాముమ్ అభిమతమ్ పెర్నైరాాయ్ స్తోత్రమేతలై క్కట్టుకితార్.

వ్యా:- (అకృత్రిమ) క్రియయానివృత్తి - కృత్రిమః. తద్ర హితః - అకృత్రిమః, స్వాభావిక ఇత్యర్థః, కులదానే యోగికులచూకై యాలే నై సర్గికమానప్రేమమెనై. మయ్యాన ప్రేమమెన్నమామ్. † (త్వచ్చరణారవిన్ద) ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తదేవర్ తిరువడిత్తా మరై కళిలే. (ప్రేమప్రకర్షావధిమ్) భక్తుత్కర్షత్తు క్కవధియాయుళ్ళ వరై. పరభక్తియుక్తరాయురుక్కై. అనపాయనియానప్రీతి సంసారి

(౧) రా. ఆయో. ౧౮-౩౦.

(పా) † (త్వత్) ప్రాప్తశేషియానవున్నుడైయ (చరణారవిన్ద) అశ్రితిర్ క్కు ఇట్టియుమ్ భోగ్యమానతిరువడికలై (ప్రేమప్రకర్షావధిమ్) ప్రేమా తిశయ సీమాభూమియానవర్, నమక్కు ఇతరవిషయజ్యేల్ ప్రేమ

కథుక్కు శబ్దాదికళితే; ఇవర్క్కు ఇష్టిషయ త్రిలేయితే (ఆత్మవస్తమ్) భగవ
 చ్చేషత్తై కరసరాయుశ్శవరై. మేల్ ప్రేమప్రకర్షత్తు క్కడియాన అస్మ
 యాథాత్మ్యజ్ఞానముడై యవరెనై (పితామహమ్) విద్యయాజన్మనాచ.
 (నాథమునిమ్) శ్రీరజ్జనాథరెస్టు తిరునామత్తై యుడై యవరాయ్, భగవ
 జ్ఞాన నిధియాయుశ్శవరై. (విలోక్యప్రసీద) అవరై ప్పార్ త్తు ఎన్నప రా
 థజ్జలై పాటు త్తరుళ వేణుమ్. (మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా) అసత్కర్మత్తై
 యుమ్ చిన్తియాతే అవరై ప్పార్ త్తు ప్రసన్నరాక వేణుమెనై. (మద్వృ
 త్తమ్) ఎస్టు సత్కర్మత్తై నిన్దై క్కిఱతు. వృత్తవాన్యెన్దాల్ సత్కర్మయు
 క్తనై యితే శొల్లుకిఱతు. స్వగతమానవబ్దై అనాదరిత్తు; పెరియ
 ముతిలియార్ త్తై సమ్మనన్దైయే పార్ త్తు రక్షి త్తరుళ వేణుమ్.

మెల్లామ్ ఇవర్క్కువకుత్త విషయ త్రిలేయితేయిరుప్పతు. ఆత్మవస్తమ్)
 భగవచ్ఛేషత్వమ్ స్వరూపమాకవే ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానముడై యవ
 రెనై. “ధనవస్తమ్” ఎన్నమాపోలే.

(పితామహంనాథమునిమ్) క్కుడల్ తొడక్కై యుడై యరాయ్,
 భగవజ్ఞాననిధియాయుశ్శవరై. (విలోక్య) కటాక్షిన్దు. (ప్రసీద) అవ
 రాధజ్జలై ప్పాటు త్తరుళ వేణుమ్. (మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా) అసత్క
 ర్మత్తై విస్మరిక్కక్కడవరాక వేణుమెనై, “మద్వృత్తమ్” ఎస్టు-సత్కర్మ
 తైనిన్దై క్కిఱతు. వృత్తవాన్యెన్దాల్ సత్కర్మవృత్తనై యితే శొల్లువతు.
 స్వగతమానవబ్దై అనాదరిత్తు, పెరియముతిలియార్ సమ్మనన్దై ఎనక్కు
 త్తజ్జమాక వేణుమెస్టు ప్రథిత్రుస్తోత్రై త్తలై క్కట్టియ రుళు కి తార్.

స్తోత్రమతన్నిల్ శెయ్తతాకిఱు - ముతలిట్టజ్జ శ్లోకత్తాలే
 భగవద్విషయత్తిల్లిశ్శీకై కు - యోగ్యనాక్కినవాచార్యనై ఉపకార
 స్మృతియాలే శరణమ్బుక్కు, అనన్తరమ్ నాలుశ్లోకత్తాలే భగవద్విష
 యత్తిలే ఇళిన్దుతత్ప్రభావత్తాలే స్తోత్రాక్షేప సమాధానత్తైప్పణ్ణి * నాపే
 ఊసేతుడగ్గి * త్వదాశితానా మఱుతియాక శరణ్యప్రభావత్తై చొల్లి,
 * నమోనకివిలే అన్దప్రభావత్తుక్కు త్తోద్రు త్తిరువడికశీలే విఱున్దు
 “నధర్మనిష్ఠోస్థి” ఎన్ఱుతోడగ్గి * తవామృతస్యన్ది నియళవుమ్ పెఱుమై
 యైమున్నిట్టు శరణమ్బుక్కు శరణాగతనుక్కు సమ్భావితమానస్వభా
 వజ్జశై చొల్లి, * త్వదప్రీతుడగ్గి ఇరణ్ణుశ్లోకత్తాలే మనోవాక్కాయజ్జ
 శ్లొనద్రొలుమ్ శరణమ్ వుకవేణ్ణా; కాయకమాతల్ మానసమా
 తలపైయుమ్ అభిమతసిద్ధిక్కెన్ఱుశొల్లి * విలాసతుడగ్గి భవన్తమ్ ముడి
 వాకప్రాప్యత్తై ప్రార్థిత్తు, తామ్ ప్రార్థితపోతే ప్రాప్యమ్ సిద్ధియామై
 యాలే నూరిభోగ్యమాన విషయత్తై నిత్యసంసారియాననాన్ ఆశై
 పుడక్కడవేనోవెన్ఱుమై “ధిగశుచిమ్” ఎన్ఱు నిన్దిత్తు, పిన్బుతమ్మండైయ
 రుచియాలే అయోగ్యతాపేతువానపాపత్తైయుమ్, దేవరుడైయక్కపై
 యాలేపోక్కి యరుళవేణుమెన్ఱు తామ్ పణ్ణిప్రపత్తియై స్మరిప్పిత్తు *
 అపరాధనహస్రవిలే అపేక్షిత్తు.

అవివేకపెన్ఱుతోడగ్గి మూన్ఱుశ్లోకత్తాలే దేవర్ కృపైక్కుమాకా
 తారుణ్ణోపెన్ఱుశొల్లి, మేలిరణ్ణుశ్లోకత్తాలే స్వస్వరూపయాధాత్మ్యత్తై
 యుమ్ * అవబోధితవిలే పరభక్తియైయు మపేక్షిత్తు, మేలిరణ్ణుశ్లోక
 త్తాలే అప్పురుషార్థత్తిల్ చరమావధియాన తదీయశేషత్వత్తైప్రార్థిత్తు
 మేలూరుశ్లోకత్తాలే శేషత్వవిరోధిక శై పోక్కి త్తన్దరుళవేణు

మెత్త పేక్షిత్తు, మేల్ మూస్తులొకత్తలే “ఇప్పుడి ఇచ్చిక్కిరినాన్ అశు
భాస్పదర్. ఇచ్చెత్తానుమేహట్కనానానుమ్ దేవర్క పాదిగుణజ్జళలే
అశుభత్తైప్పొక్కి నిరుపాధికనమ్మనత్తలే ఇచ్చెయుమ్ పిఱప్పిక్కై దేవర్
క్కేభరమెచ్చుమ్ మేలిరణ్ణుక్కేత్తలే విలక్షణస్తాన త్తిల్ జన్మముమ్ సాప
రాచుర్యత్తలే అకిళ్ళిత్కిరిమెచ్చు మేలిరణ్ణుక్కేత్తలే నాన్ పణ్ణినప్రప
త్తియైనినైత్తు ఇప్పాపత్తైదేవరుడై య త్తమైక్కు విషయచూక్క వేణు
మెచ్చు మపేక్షిత్తునాన్ పణ్ణినప్రపత్తియై అనాదిరిక్కిలుమ్ వపన్నవిష
యమాకప్పణ్ణిన ప్రతిష్ఠైయై అనాదిరిక్కిలుమ్ పెరియములలియార్
వక్కల్ దేవర్కుక్కుడ్డానరాగత్తైవిడనొణ్ణాతితే. తత్సమ్మనత్తైప్పార్ త్తు
ఎన్నుడై ననైత్తేమైకళై ప్పారాతెరక్కిత్తరుళ వేణుమెచ్చుముడిక్కితార్.

యత్పదా మ్భోగుహధ్యాన పిఠస్థానైశ్చేషః సమ్యగ్ ।

వస్తుతాముపయాతోహం యామునేయంనమామితమ్. ॥

ఆశవద్నార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

పెరియవాచ్చాన్నిచ్చిల్లై తిరువడిక శేశరణమ్

పెరియవాచ్చాన్నిచ్చిల్లైయరుళిచ్చెయ్ త

ఆశవద్నార్ స్తోత్ర వ్యాఖ్యానమ్ ముద్రిణ్ణిల్లు.

చిర-సత-పార-తీయ శుద్ధాశుద్ధజల్.

తి3-పేజుముతలో ౧౨ పేజీ వరైయిలో 37, ముతలో ౧౦ ముడివాక శ్లోక సంపై వ్రాకాణ్

పక్కమ్ పరి అశుక్లమ్. శుద్ధమ్.
 ౭3 ౭ యిరుక్కై తిరుమకరకుక్రై కళాళె యల
 క్కైతమాయమ్

౮ మాయరుక్మిణ మాయమిరుక్మిణ
 ౧3 అవన సమ్మార్ల తైస్కరిక్క-ప్పట్ట; సకల
 ౧౮ త్తుమ్మమ్ ఎస్త త్తెన్ పిటతుళ్ళ శ్లోక శ్చై వ్యాఖ్యానా న్న త్తిలో కాణ్
 ౨౪ ముఖమ్' ఎస్త ముఖమ్' ఎస్త
 ౨౫ పడి పడి. తిరుముక త్తిలల్లుతు - ఎత్తై

య రావియిలను భవిక్ర-
 క్షమి రానవర్క శనుభవి
 క్కమి శ్చనై.

౧౬ (౪) (౪) "ముడియానే"
 ౧౭ సర్వాశ్చయ సర్వాసాశ్చయ
 ౨౦ పడియే తిరుమరై వ్వుప్పల్ శ్రీ
 ౨౬ (౪) (౪) (రథాక్షత్యది)
 ౧౦ భవిక్మితార్ భవిక్మితార్. తిరువాళ్ళి, శ్రీ
 పాళ్ళుజన్యమ్, వాళ్, తణ్ణ
 విల్లుమ్.

౧౧ సర్వేశ్వర్య సర్వేశ్వరత్య
 తిరుపడికి శళవుమ్ తిరువరై యళవుమ్
 ౧౪ చ్చెల్లుకిటపడి చ్చెల్లుకిటపడి

౨౨ (యన్య) (యన్య)
 ఎన్గిటతు ఇతిలుణ్ణాన ఎన్గిటతు - ప్రమాణ
 (ప్రియం) (తప్రియం)

౮ యవళారు త్తి యావళారు త్తి
 ౯ యవళారు త్తి యావళారు త్తి
 ౧౪ ఈశ్వరీం "సర్వ, సర్వలో కా ఈశ్వరీం "సర్వ, సర్వలో కా
 ౨౦ దేవర్, సర్వ, కాలమ్ దేవర్, సర్వ, కాలమ్
 ౨3 యాతు. యాతు. (సదానుభూతయా)

ఇప్పడిసర్వ కాలమును భవితైలుమ్ ముడియాతు.
 ౨౧ ఉపకరిప్పతు ఇప్పడి ఉపకరిప్పతు
 ౨౯ పడియే అత్తై కెయమ్ పడియే అత్తై కెయమ్

చేప్పిత క్కళిలుమ్ చేప్పిత క్కళిలుమ్
 ౩౦ ఎన్నక్కడ పతితే ఎన్న, కూడ పతితే ఆడిమైకొళ్ళుతు.

